Mark Clifton & Frank Riley

Mașina eternității

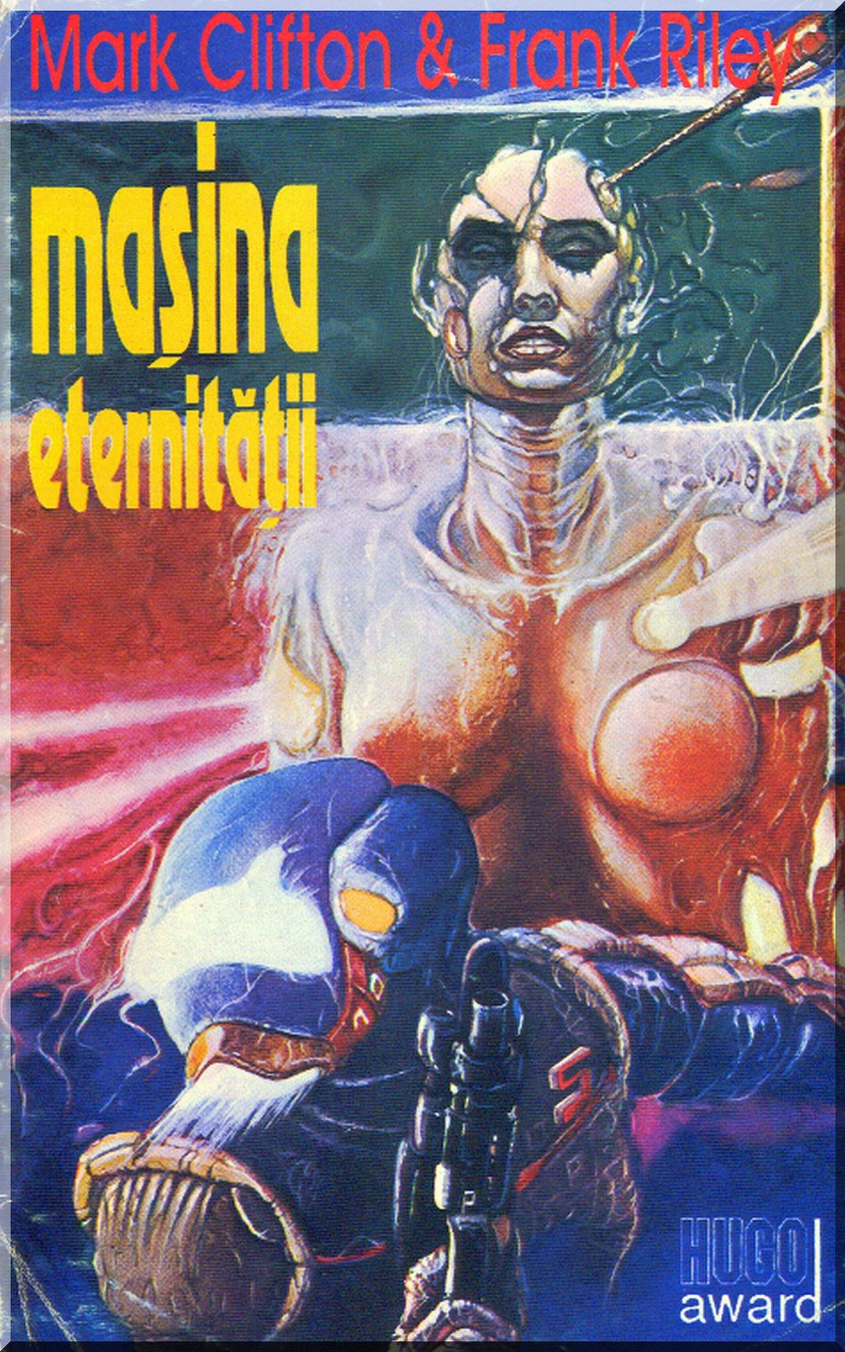

HUGO award

Coperta: Marian Mirescu

ISBN -973-95868-4-8
ISBN -973-96620-7-2

Mark Clifton - Frank Riley

MASINA ETERNITATII

În româneşte de Dora Sandolache

EDITURA CRISTIAN PLUS

Consilier literar: Daniel Cristian Dumitru
Consultant de specialitate: Ion Hobana

Titlul original: **They'd Rather Be Right**
(The Forever Machine)
Copyright, 1954 by Street and Smith Inc.
Copyright, 1956, 1981, by M. Clifton and F. Riley
Toate drepturile rezervate Editurii CRISTIAN
Ediție realizată în colaborare cu Editura CRISTIAN PLUS

Capitolul I

Drept în față, pe Third Street, se distingea gara Southern Pacific din San Francisco, aproape pierdută în fuioarele de ceață și lumină difuză de ianuarie. Joe Carter trase camionul platformă pe care îl închiriase în parcarea acum goală și scrută întunericul. Primise un semnal de alarmă!-obișnuita furnicătură care-i străbătea spatele și senzația de apăsare din ceafă.

Răspîndi un cîmp de unde telepatice, dar era prea multă lume în zona gării ca să poată realiza de unde anume venea semnalul de pericol, dacă nu indentifica în prealabil un posibil focar. Atmosfera generală de agitație, de tristețe și bucurie, ce părea să plutească în gară ca o pală de fum, îl împiedică să depisteze amenințarea îndreptată asupra sa.

În afara gării, totul părea normal. Luminile galbene, estompate de ceață, ale unui taxi părăsiră parcarea și cotiră pe strada Townsend către Embarcadero. Zgomotele îndepărtate ale traficului de pe autostrada suspendată ce ducea spre Bay Bridge se alăturau ca un acompaniament corului de cuvinte și frînturi de conversație, captate din gîndurile oamenilor din zonă.

Urmări cu privirea o mașină de poliție patrulînd cu viteză redusă și dispărînd apoi în ceață. Selectă gîndurile celor doi polițiști.

Privirile lor îl înregistrară în memorie: șofer de camion, alb, vîrsta în jur de douăzeci și doi, fără semne particulare evidente, în momentul de față nu încalcă nici o lege. Dar nu erau indicii că l-ar fi recunoscut.

Scrută din nou strada cu ochii fizici și era gata să treacă de beţivul care se trăsese ceva mai încolo de refugiul obișnuit al vagabonzilor. Individul se oprise la adăpostul lipsit de căldură oferit de fațada unui magazin cufundat în întuneric și părea să bea cu disperare dintr-o sticlă de vin vîrîtă într-o pungă de hîrtie. Era o imagine foarte obișnuită, care făcea parte din peisaj și Joe era aproape să facă greșeala-de a nu se concentra. Dar, cum dădu să-și mute privirea, mușchii cefei i se contractară și mai puternic, ascuțindu-i senzația de pericol.

Îndoindu-se totuși că prețul somatic pe care trebuia să-l plătească pentru a împărtăși disperarea și deprimarea beţivului merita plătit pe cantitatea infimă de informație îmbibată în alcool oferită de aceasta, Joe se concentră asupra lui.

Execută o serie de înregistrări, precise și clare.

Deghizarea agenților federali atingea perfecțiunea. Joe rîse pe înfundate, sincer amuzat. Ducînd vinul la gură să capete miros, pentru cazul în care vreun alt beţiv s-ar fi împiedicat de el, agentul trăsese o înghițitură zdravănă din poșirca aceea ieftină. Joe simți, deopotrivă cu el, efectul somatic al vinului în nasul, gîtul și stomacul individului.

Dar greața agentului nu făcuse să dispară problema care-i stăpînea gîndurile. Primise de curînd o misiune și nivelul superior al conștiinței sale păstra încă imaginile conceptuale.

În gară se mai aflau încă doi agenți: unul stătea lîngă rîndul celor ce așteptau validarea biletelor; celălalt citea un ziar la intrarea spre sălile de așteptare.

Într-un punct pe care cei doi îl țineau cu ușurință sub observație, se afla prada: profesorii Billings și Hoskins. Billings fusese recunoscut la gara din St. Louis, unde schimbase trenul în tentativa de a-și pierde urma prin țară. Hoskins nu fusese depistat pînă cînd nu se întîlnise cu Billings, cu o jumătate de oră în urmă. Agentul era bucuros de această întîlnire, căci ea putea să însemne că, pe undeva pe-aproape, era capătul pistei - cei doi mai așteptau pe cineva.

Și cînd acel cineva avea să vină, era posibil ca, fără a bănui nimic, cei trei să-i conducă pe agenți direct la Bossy.

Pînă acum nu existase nici cea mai vagă urmă care să indice locul unde se afla ascuns creierul acela artificial. În sinea sa, agentul era dezgustat și plin de dispreț pentru faptul că, în toți

acești ani, la Hoxworth și la alte universități se făcuseră experimente pentru a construi această bijuterie a ciberneticii, subvenționate din fondurile guvernului, birocrații din Washington nerealizînd ce putea să însemne ca. Fusese nevoie de o revoltă din partea poporului, care să reamintească celor din Washington care este reacția oamenilor care își văd distruse conceptele prestabilite despre funcționarea minții umane și valorile pe care le credea eterne.

Cineva spusese atunci că această mașină era mai importantă decît fusese cu patruzeci de ani în urmă bomba atomică; că implozia influenței ei asupra psihicului uman ar putea face ceea ce n-au putut face bombele atomice: că omul are capacitatea de a supraviețui distrugerii fizice, dar problema cea mare e dacă poate supraviețui cunoașterii de sine.

- Ai foarte multă dreptate, murmură Joe și-și aprinse o țigară pentru a întări impresia că parcasc acolo pentru a-și relaxa umerii și gîtul după un drum lung la volan.

Ordinele agenților erau cît se poate de clare. Profesorii Hoskins și Billings erau personajele principale în realizarea creierului sintetic. Drumurile celor doi aveau să ducă, mai devreme sau mai tîrziu la Bossy. Pînă atunci, trebuiau să-i țină pe cei doi profesori sub supraveghere fără ca ei să bănuiască ceva; nu trebuiau angrenați prea mulți agenți pentru a nu trezi suspiciuni; trebuiau să opereze o arestare numai dacă acțiunile celor doi le-ar fi forțat mîna.

Joe trase din țigară și se concentră pentru a penetra mai adînc. Și descoperi ceea ce căuta. Agentul era obosit și îi era frig. Se îndoia că era necesar să stea înțepenit acolo. Rapoartele spuneau că profesorul Billings, care avea vreo șaptezeci de ani, era naiv ca un copil; că nu era în stare să păcălească nici un puști de șase ani. Și agentului începuse să-i fie rău din stomac de la vinul prost pe care îl înghițise.

Era obosit, îi era frig, îi era greață. Joe se lăsă pradă disconfortului somatic, își intensifică senzația, respinse senzația intensificată; o reluă; o făcu să oscileze între cele două extreme după principiul feedback, înaintînd de fiecare dată cu cîte o treaptă și așteptă.

Agentul își îndreptă privirile pe stradă în jos către un mic restaurant. Îi era tot mai rău. Poate că se otrăvise din vinul acela. O clipă îl fulgeră întrebarea dacă avea să fie inclus pe lista celor căzuți la datorie. Apoi rațiunea se împotrivi pornirii de autocompătimire. După care admise compromisul de a se trata mai întîi cu o ceașcă de cafea, sperînd că, ca o să-i alunge frigul, o să-l reconforteze, o să-i potolească stomacul. Oricum, era sigur că se afla într-o situație extremă care justifica părăsirea postului.

În timp ce Joe manevra camionul pentru a ieși din parcare, agentul era deja la jumătatea drumului, grăbindu-se spre restaurant, încă strîngînd în mînă gîtul sticlei de vin din punga de hîrtie. Dacă era să moară, sticla ar fi putut constitui o probă importantă.

Comportîndu-se ca un șofer de camion oarecare, Joe trase platforma la una din rampele de încărcare aflate pe o laterală a gării. Se autosugestionă pentru a îndepărta ultimele rămășițe de rău din stomac, căpătat prin telepatie și se cățără sprinten pe rampă. Pași, fără să pară că are vreo grabă, pe ușa cu însemnele căii ferate.

Funcționarul îl măsură din cap pînă în picioare, îi înregistră haina de piele pătată de unsoare, pantalonii cu pete de ulei, șapca mototolită, cu cozorocul crăpat.

- Mda? începu funcționarul. Ce vrei?

- Încărcătură pentru Brown Appliance Company, răspunse Joe calm. Ambalaje pentru piese de televizoare.

Nici o undă de agitație sau suspiciune nu se distingea în mintea funcționarului. Era confirmarea că nimeni nu știa de Bossy. Îi înmînă documentele pe care le obținuse cînd expediase părțile componente ale lui Bossy dintr-un oraș aflat la o sută de mile depărtare de Hoxworth.

- Nu avem un asemenea ambalaj aici, rosti automat funcționarul.

Nu era nici o urmă de ostilitate în vocea sau în mintea lui. Era simpla pornire de a pune piedici, pornire pe care o are oricine și care se manifestă atunci cînd nu există teama de represalii.

- Șefu' a dat telefon schimbului dumitale de zi, i-o tăie Joe. Și i s-a spus că marfa e aici. Ce-ar fi să te miști și s-o găsești?

Funcționarul îl privi pieziș și schiță un rînjet. Dacă șefu' căzăturii ăsteia dăduse telefon și luase legătura cu conducerea

peste zi, nu prea mirosea a bine. Hotărî că e cazul să fie cooperant. Găsi ambalajul, în magazia din spate, potrivi cîrligul la remorcă, bodogăni că e mare și grea și o împinse spre rampa de încărcare. Se trezi, fără să-și dea scama, foarte preocupat să-l ajute pe Joe să prindă remorca de platforma camionului.

Joe reveni cu funcționarul în birou.

- Șefu' a zis să-mi iau și-un bilet spre Los Angeles, zise Joe. De unde iau așa ceva?

- De-acolo, îi spuse funcționarul și arătă cu degetul către ușa ce ducea spre sala de așteptare a gării. Ai cumva nevoie să te duc de mînă?

- Nu, răspunse Joe. Nu-mi place să mă murdăresc pe mîini.

Ieși pe ușă și o luă pe coridorul ce ducea spre sala de așteptare a gării. Era conștient că funcționarul rămăsese în picioare la biroul său cu gura căscată. Faptul că fusese bătut cu propriile sale arme îi produsese un șoc, pe care Joe îl folosi ca o punte de legătură pentru a tulbura imaginea proprie din mintea acestuia. În ciuda poantei pe care i-o făcuse, nu avea să fie ținut minte. Orice judecător știe că tulburările emoționale pot duce la descrieri complet distorsionate. Funcționarul îi schimbase deja imaginea, amintindu-și de el ca de o brută de șofer, mătăhălos, cu o claie de păr neagră și zburlită și plin de zeamă de tutun pe barbă.

La intrarea în coridorul ce ducea spre sălile de așteptare, Joe se opri și-și concentră privirea și vederea psionică pentru a-i selecta pe cei doi profesori. Deghizarea lor era simplă, dar încă intactă. Bătrînul profesor Billings își tunsese părul alb care-i dădea atîta distincție și îl vopsise în negru. Elegantul său pince-nez de aur fusese înlocuit cu niște ochelari cu rame de os. Purta un costum ieftin, fără nici o linie. Dar dincolo de aceste schimbări de suprafață, Joe notă schimbările din comportamentul acestuia, care-i ascundeau cel mai bine indentitatea. Îi dispăruse alura de personalitate universal recunoscută, a cărui figură era familiară oricărui copil, din filme, desene animate, jurnale de actualități, ca fiind renumitul Decan al Facultății de Medicină Psihosomatică de la Universitatea Hoxworth. În loc de toate acestea apăruse frustrarea, consternarea, neîncrederea-un bătrîn epuizat, obosit. Dar, cu toate acestea, fusese recunoscut și urmărit pînă aici.

Profesorul Hoskins, care avea patruzeci de ani, avusese mai puțină grijă să-și schimbe înfățișarea, dar nu fusese recunoscut

pînă la întîlnirea cu Billings.

Acum, cei doi se aflau acolo, conform planului, aşteptîndu-l pe Joe, care să le spună ce urmau să facă.

Concentrat asupra stării de spirit a agentului-beţivan, Joe nu întîmpină nici o problemă cu focalizarea celor doi urmăritori. La rîndul lor, aceştia aveau o înfăţişare foarte neutră. Aşteptau răbdători, ca nişte soţi bine dresaţi, care-şi aşteptau soţiile, fără să atragă atenţia asupra lor, dar şi fără a face eforturi s-o respingă.

Joe avu o strîmbătură ce se voia zîmbet şi se folosi de naturala pornire a celor doi de a mai scăpa puţin de plictiseală. Cel cu ziarul îi semnală din ochi celuilalt că era cazul să schimbe ceva păreri. Aparent din întîmplare, se întîlniră lîngă intrarea gării. Ieşiră unul după altul pe uşă şi porniră împreună în susul străzii, către un restaurant.

Lucru care nu surprinse pe nimeni, îl cooptară pe agentul deghizat în beţiv şi cei trei se aşezară să discute despre misiunea încredinţată, făcînd speculaţii cu privire la persoana care avea să-i contacteze pe profesori şi la cît avea să dureze pînă ce pista pe care o urmăreau avea să-i ducă la Bossy. Agentul-beţiv îşi recîştigase buna dispoziţie cu o rapiditate uimitoare şi ajunsese la concluzia că de fapt nici nu îngheţase prea tare. Nu se obosi să le explice celorlalţi de ce îl găsiseră acolo, iar acestora nu le veni ideea să-l întrebe.

Timp de jumătate de oră, mult după ce se îndepărtase bine de gară împreună cu cei doi profesori şi cu Bossy, Joe le menţinu agenţilor convingerea că discuţia lor tihnită de la restaurant se integra perfect în îndatoririle misiunii lor.

Pe urmă, cum Joe nu era lipsit de un oarecare simţ al umorului, le transmise simultan ideea că plecaseră aiurea şi că-şi lăsaseră pradă nesupravegheată. Se priviră brusc, holbîndu-se consternaţi şi ţîşniră de la bar ca arşi.

O ţinură tot într-o fugă pînă-n gară. Căutară peste tot, prin toate ungherele. Lăsînd la o parte orice precauţie, luară la întrebări pe toată lumea. Dar nimeni nu-şi amintea să-i fi remarcat pe cei doi.

Se întruniră din nou lîngă docurile de încărcare şi se porniră

să analizeze și să justifice ceea ce făcuseră, dar asta numai după ce ajunseseră la concluzia că nu avea rost să dea vina unul pe altul. Dispuneau de o vastă experiență în a țese povești pe care să le creadă și judecătorul și jurații, dar șeful lor era și el un expert și nu putea fi dus de nas cu una, cu două.

Așa de tare se străduiră să-și justifice deciziile și acțiunile, încît ajunseră la o țesătură deosebit de ingenioasă, didactică, logică. Povestea lor se apropia de infailibilitatea concluziilor ce numai în manualele științifice mai putea fi găsită.

Explicația simplă, conformă cu realitatea, pentru ceea ce se întîmplase, ieșise cu totul din vederile lor. Și dacă cineva le-ar fi sugerat o asemenea explicație, l-ar fi considerat nebun de legat.

Capitolul II

Hotelul Deluxe, plasat chiar în periferia din jurul gării, făcea eforturi să cinstească numele ce i se dăduse, folosindu-se de niște lambriuri înalte de un stat de om, ce separau cămărușele și se continuau către tavan cu obișnuitele plase de sîrmă. Era o tentativă de compromis între a ridica standardul de modestie și a descuraja furturile. Hotelul respecta cerințele Ministerului Sănătății, schimbînd lenjeria - între clienți, fără prea mari mustrări de conștiință - dar în ce privește mirosul de substanțe deparazitare, era același ca pretutindeni.

Jonathan Billings stătea așezat pe marginea patului îngust, cu capul în mîini, ținîndu-și coatele sprijinite pe genunchii osoși - un bătrîn obosit, despuiat de orice urmă de demnitate, siguranță, încredere; complet rătăcit în aceste împrejurări noi.

Ridică privirea și se uită la tovarășul său, Duane Hoskins, fost profesor de cibernetică la Hoxworth, care stătea acum cam în aceeași poziție pe patul lui și care constata cu uimire că, în aspectul lor exterior, nimic nu-i deosebea acum de alți vagabonzi, bețivi și neisprăviți ce își duceau traiul în această zonă din San Francisco. Cum îi numea Joe: "Oameni intrați pe linia moartă".

- Trei zile e mult, șopti Billings, conștient că totul se auzea în partea cealaltă. Sper foarte tare ca Joe să rezolve lucrurile.

Hoskins își întrerupse cugetarea și ridică privirea; fața lui exprima o profundă confuzie, dar și un început de fermitate.

- Doctore Billings, m-am tot gîndit, o luă el pe ocolite.

Obișnuința, chiar și în aceste împrejurări, îi făcea pe cei doi să respecte formalismele și protocolul universitar.

- M-am tot gîndit că, noi doi, sîntem doi nebuni. De ce fugim noi? De ce sîntem...

Nu-și termină fraza, dar mătură cu privirea cămăruța cu două paturi și o etajeră, arătînd astfel că se referea la hotelul mizerabil, la periferie, la San Francisco.

- Sîntem puși sub urmărire federală, știi asta, doctore, îi reaminti Billings cu brutalitate.

- Da, așa este! explodă Hoskins, fără să-și dea seama că țipă.

- Terminați acolo, se aude? bodogăni o voce de dincolo de peretele despărțitor. Ori vorbiți tare, să aud și eu, ori țineți-vă gura și lăsați-mă să dorm.

Priviră amîndoi indignați spre zidul despărțitor, apoi se uitară unul la altul prevenindu-se reciproc.

- Da, așa este, repetă Hoskins, șoptind abia auzit. E adevărat că sîntem puși sub urmărire federală. Dar dacă fugim și ne ascundem, lucrurile se agravează, nu se simplifică. Nu am făcut nimic rău. Avem conștiința curată. Nu trebuie decît să privim lucrurile în față și să clarificăm. Nu-nțeleg de ce am intrat în panică și am fugit ca niște animale turbate dintr-un staul cuprins de flăcări.

Tăcu o clipă, reflectă, apoi adăugă, subliniind:

- Sînt multe lucruri în treaba asta pe care nu le înțeleg.

Se uită la Billings întrebător, aproape provocator.

Acesta îl privi, la rîndul său, pe deasupra ochelarilor. Era tentat să-i spună lui Hoskins că Joe era telepat; că Joe știa ce face; că dacă i-ar fi dat mai multă atenție lui Joe în trecut, altfel ar fi stat lucrurile acum. La universitate nu avusese dificultăți cu păstrarea secretului lui Joe. Acolo fusese în elementul lui și etica tăcerii era ceva natural. Dar acum era altceva.

Luă mîinile de pe genunchi și-și frecă pumnul în palmă. Deschise gura să vorbească și-o închise la loc. Nici măcar acum, cînd avea atîta nevoie de cooperarea și înțelegerea lui Hoskins, nu putea desconspira secretul. Așa că nu spuse nimic.

- Poate că e ceva adevărat în glumele care se fac pe seama

profesorilor distrați, doctore.

Hoskins schiță un zîmbet slab.

- E adevărat că încercăm să ne înconjurăm de munca noastră, să pierdem contactul cu ceea ce în mod obișnuit se numește realitate. Iată-ne încă fugind de cîteva săptămîni, ascunzîndu-ne - și acum aici. Mă tot întreb de ce?

Se opri, căutînd un termen de comparație.

- Parcă am fi într-o piesă de amatori unde actorii se poartă și spun lucruri complet lipsite de naturalețe, unde regizorul pune personajele în niște situații cît se poate de false. Eu nu sînt ca unul dintre acei actori care își dă dintr-o dată seama ce rol fals are și că-i este imposibil să-l mai joace. Eu sînt acel profesor - distrat scos din ritmul său atîta vreme cît să-i ajungă să-și dea seama că nu este șchiop. E numai cu un picior în rigolă.

Se strîmbă într-un zîmbet amar realizînd reușita neașteptată a metaforei.

- S-ar putea, doctore, protestă Billings în șoaptă, ca noua ta percepție a realității să fie la fel de nerezonabilă ca cea pe care vrei s-o eviți.

Fără să vrea, dădu drumul unui oftat adînc.

- Nu e nimic mai teribil ca o gloată dezlănțuită, murmură el.

Își lăsă repede ochii în jos către genunchi, pentru a-și ascunde durerea din ei, pentru a nu lăsa să se vadă că-i este zdrobită încrederea în bunătatea înnăscută a omului, disperarea profundă de a fi văzut că era posibil ca rațiunea să nu triumfe asupra ignoranței.

- Poate că, dădu el glas gîndurilor, a crede în triumful inevitabil al rațiunii, s-ar putea să nu fie, de fapt, nimic altceva decît o altă expresie a aceleiași categorii de superstiții pe care noi le disprețuim la cei ignoranți. Pare să fie o boală profesională, fatală poate, a oamenilor de știință care doresc cu prea multă ardoare să conducă prin rațiune. Sînt atît de puține date pe care te poți baza...

Fu întrerupt de un scîrțîit brusc de arcuri din camera de-alături, care-l împiedică și pe Hoskins să răspundă. Tăcură amîndoi, și rămaseră cu privirile ațintite la linoleum-ul rece de pe

jos. Simultan, şi-aproape paralel, gîndurile li se întoarseră la evenimentele din urmă cu un an sau doi.

Mai întîi veniseră ordine de la Washington transmise ca de obicei, prin cercetătorul Rezident. Ordinele fuseseră să construiască un servomecanism, pe principiul proiectilului teleghidat, care să împiedice un avion să se ciocnească de un altul, sau să se lovească de versantul unui munte, să-i asigure oricînd o aterizare în siguranţă, care să nu fie controlată de un pilot sau de personalul de la sol. Pe scurt, un servomecanism care să prevadă şi să prevină orice situaţie şi să acţioneze pentru a modifica acea situaţie..

Probabil că frazele fuseseră rostite, una după alta, de băieţii deştepţi din Washington, fără să le fie clar ce cereau. Pe undeva, li se păruse că s-ar putea ivi vreo problemă psihologică, aşa că fusese ales Billings pentru a conduce proiectul. Pentru nereuşită, ca de obicei, pedeapsa era o anchetă publică, iar pentru refuzul de a se supune ordinelor, închisoarea.

Şi-atunci, se întîmplase un lucru ciudat. De parcă presiunea inventivităţii umane, luată timp de patruzeci de ani în derîdere de opinia publică, izbucnise fără a mai putea fi controlată.

Bossy*, denumit aşa în derîdere, pentru că maşina semăna oarecum cu capul unei vaci, a devenit mai mult decît un servomecanism.

Febra gîndirii originale s-a extins dincolo de departamentele din Hoxworth. Toate instituţiile academice, chiar şi unele laboratoare industriale, aprinse de flacăra entuziasmului, veniseră cu contribuţii. Părea că oamenii de ştiinţă hotărîseră că Bossy urma să aibă puterea de a gîndi în domenii care lor le erau interzise. Căpătaseră siguranţa argumentelor pe care plănuiseră să le ofere în apărarea lor.

"Dar nu este decît o maşină", spuneau ei. "Nu poate fi făcută responsabilă moral pentru vina de a fi ajuns la singurele răspunsuri logice posibile; chiar dacă aceste răspunsuri nu vin în sprijinul ideilor voastre politice. Logica raţională nu e nici subversivă, nici non-subversivă. Este o simplă expunere de fapte. Poţi distruge maşina, dar biciuirea şi răstignirea publică, prin defăimare, nu o poate afecta psihic. Ea este doar o maşină."

---

* (Bossy, termen american-apolativ şi eufemism pentru vacă, văcuţă)

Conștient și subconștient, Bossy era reacția științei la disprețul opinici publice.

Informațiile cu privire la ceea ce devenise Bossy se scurseseră către marele public. În zvonuri era destul de mult adevăr pentru a produce o profundă tulburare în opinia publică. Bossy putea ocupa orice slujbă, și putea să lucreze mai bine ca oricare om. Bossy putea înlocui chiar și managerii sau directorii. Deciziile lui Bossy erau de o perfectă acurateţe, judecata lui nefiind alterată de tensiuni de ordin personal.

Bossy putea să aleagă adevărul de minciună!

Probabil că interpretarea eronată a acestei de pe urmă posibilități întunecase judecata oamenilor și-i aruncase în brațele unei spaime oarbe, superstițioase. Aceasta era probabil punctul slab de care se foloseau agitatorii de profesie, care-și simțeau amenințat monopolul asupra judecăților de valoare.

Opinia publică ridicase mănușa aruncată de știință.

În ultima clipă, înainte ca mulțimea dezlănțuită să dărîme porțile universității, cei trei bărbați rămași la urmă, Billings, Hoskins și Joe Carter, reușiseră să fugă. Mai pe urmă, Billings aflase că Joe și Hoskins, anticipînd această situație, îl împachetaseră pe Bossy și-l expediaseră de-acolo.

Ei fugiseră, cuprinși de panică.

Continuaseră să fugă, susținuți de speranța, de visul aproape imposibil, de a ajunge într-un sanctuar liniștit, unde să lucreze netulburați. Tipic acestei categorii de oameni, ei nu aveau idee unde l-ar putea afla; sau cum avea să poată acest nou sanctuar să anuleze presiunea maselor exercitată împotriva muncii lor; sau cum avea să fie finanțată munca lor, sau măcar traiul lor de zi cu zi. Toată viața lor trăiseră în turnul de fildeș. Nici Billings și nici Hoskins nu se gîndiseră vreodată că ar putea exista și oameni altfel decît ei.

Și-acum, se ascundeau într-un hotel mizerabil de la periferie. Și mai de necrezut pentru Hoskins era că orice mișcare a lor depindea de un tînăr de numai douăzeci și doi de ani.

- Incredibil, rosti Hoskins, nevenindu-i să creadă.

- Mă-ntreb cînd o să se-ntoarcă Joe, se tîngui Billings.

Hoskins îl privi nemulțumit, fără să-i răspundă.

Stăteau amîndoi față în față pe marginea paturilor înguste, îndurînd cu greu așteptarea. Hoskins se întinse și mai lună un sandviș din cele aduse de recepționerul hotelului, la comanda lui Joe. Billings se gîndea dacă ar fi prudent să facă o incursiune pînă jos, la dușul comun, să mai facă o baie. Zîmbi în sinea lui cu tristețe - față de această pornire de a se spăla foarte des, pornire ce constituia un protest la adresa mediului în care se afla. Își alungă din minte ideea cu baia. Cu cît erau văzuți de mai puțină lume, cu atît erau mai în siguranță. Joe îi spusese că dăduse dispoziții în zonă ca nimeni, dar nimeni, să nu vorbească nimănui, dar nimănui, despre Joe și cei doi amici ai săi ascunși în Hotelul Deluxe. Dar existau totuși unii indivizi ahtiați după băutură sau droguri, vulnerabili, gata să se lase adormiți și care puteau încălca tabu-ul.

Analiza lui Billings îl duse înapoi la consecințele controlului opinici publice, aceleași consecințe care se manifestaseră repetat în istorie. Existaseră nenumărate situații în care omul fusese obligat să adopte singura părere justă. De fiecare dată avîntul oamenilor scăzuse, stagnase, apoi se strînsese. Cîndva, în vremuri întunecate, îi trebuiseră aproape o mie de ani pentru asta.

Gîndirea științifică are o caracteristică ciudată. Odată blocat un domeniu de cercetare, în care n-are voie să facă speculații, imediat toate căutările par să ducă spre acel domeniu.

Un copil poate supraviețui foarte bine fără grija borcanului de dulceață, dar, interzice-i să se atingă de el și n-o să se mai poată gîndi la nimic altceva.

- Ce păcat că s-a întîmplat de data asta, spuse Billings fără să realizeze că vorbea prea tare. Și dezlegarea s-a aflat la îndemîna noastră tot timpul. Dacă ne-am fi dat seama că sistemul de coordonate al lui Einstein era adaptabil în toate domeniile științei, nu numai în fizică, omul ar fi putut progresa mai mult decît a visat vreodată. Dacă te gîndești numai în domeniul sociologiei...

De dincolo de peretele subțire se auzi un scîrțîit de arcuri ce suna a protest. Nu era făcut de o simplă răsucire a insului în pat. Niște mîini încercau să se cațere pe separeul de lemn. Degetele ajunseră sus și se apucară de plasa de sîrmă. Se albiră de efort

și-apoi urmă zgomotul trupului care se ridica pe perete.

Mai întîi apăru claia de păr blond spălăcit. Apoi ochii, urduroși, clipind. Un nas roșu, diform, apoi gura. Gura zîmbi într-un fel care se voia amical. Era un zîmbet împăciuitor, a scuză de alcoolic.

- Chiar vrei să aplici legile fizicii cuantice ale relației spațiu-timp în sociologie? întrebă gura.

Cuvintele erau gîngave; buzele flasce uitaseră de mult cum să rotunjească vorbele exact și clar.

Billings și Hoskins rămaseseră cu ochii la arătarea ivită acolo sus, peste peretele despărțitor. Billings fu primul care-și reveni. Întrebarea îl instalase în lumea lui academică.

- E o idee care-ar trebui luată în considerație, răspunse el.

Ochii se închiseră. Pleoapele, mai albe, scoseseră și mai tare în evidență murdăria de pe față. Apoi ochii se deschiseră iarăși.

- Mă gîndeam, rosti gura, cum de această idee nu mi-a venit niciodată? Poate c-ar trebui să dau vina pe timpurile pe care le trăim. Da, merită cu siguranță luată în considerație.

Capul dispăru în spatele peretelui, pentru a apărea din nou. De data aceasta, fața era luminată de pasiune.

- V-aș trata cu un pahar de ceva, domnilor - dacă aș avea cu ce, spuse gura cu o undă de speranță în glas.

- Ne pare rău, dar nici noi n-avem nimic de băut, spuse plin de regret Billings.

Ochii se uitară la ei, căutînd să le citească adevărul pe față. Părea că este satisfăcut că nu ascundeau, egoiști, băutura.

- Deci și voi sînteți falimi, rosti gura cu o strîmbătură de zîmbet filosofic. Deprimant, nu? Dar vă mulțumesc, domnilor, pentru ideea cea nouă. Mă răsplătește din plin pentru odihna tulburată.

Capul se retrase brusc în jos, și de data asta nu mai apăru din nou. După cîteva minute, prin peretele subțire se auziră sforăituri ușoare, care acompaniau unele mai puternice care veneau de jos, din hol.

- Ca să vezi, șopti într-un tîrziu Hoskins. Să găsești un asemenea creier într-un loc ca acesta.

- Bunul meu Dr. Hoskins, șopti Billings cu amărăciune, și noi sîntem tot aici, nu-i așa?

Capitolul III

Era trei dimineața cînd Joe veni să-i viziteze la hotelul Deluxe. Le plătise camera în avans, bineînțeles, și vizita lui însemna nimic mai mult decît că le lăsa cheia de la cameră la recepție. Recepționerul de noapte o luă fără să-ntrebe nimic, fără comentarii, fără speculații. Era un om care văzuse multe și care-și pierduse curiozitatea în legătură cu oamenii intrați pe linie moartă. Conducîndu-se după legea periferiei, îi era ușor să nu bage în seamă dacă era vorba despre un bătrîn decăzut, un bețivan între două vîrste, sau un putregai tînăr.

Holul era puțin mai întunecat decît strada. În fața ușii, înainte de a ieși, Joe îl apucă pe Hoskins de cot și-i spuse încet:

- Eu o să ies primul. Voi veniți în urma mea la o oarecare distanță. Țineți-vă unul de altul ca și cum ați fi băut prea mult, dar nu exagerați.

Hoskins vru să spună ceva, dar apoi dădu încruntat din cap.

- Dacă dăm de polițiști? întrebă Billings în șoaptă. Nu sîntem în primejdie?

Joe îi privi critic pe cei doi și zîmbi.

- Păreți prea amărîți pentru a plăti amendă, așa că probabil n-au să se deranjeze pentru voi. Agenților federali li s-a cam dereglat programul în ultimele zile. Se pare că vreo cîțiva din oamenii lor nu prea și-au făcut datoria. Și încă vă mai caută în cartiere mai selecte. În mod normal, e totuși prea devreme pentru voi să fi decăzut pînă la a ajunge în periferie. Așa că faceți bine și

bucătăria alăturată unde cafeaua începuse să dea în fiert. Undele somatice din încăpere erau minunate. Nu fusese nevoie să difuzeze nici o sugestie pentru a instaura buna dispoziție.

- Dacă am înțeles bine, ați fost prezentat ca Doctor[1]?se întoarse Billings înspre Carney. În ce domeniu, dacă nu vă supărați?

Joe auzi întrebarea și veni în ușa bucătărici cu fierbătorul în mînă.

- Doc este un titlu onorific, i se adresă lui Billings. El este un lingușitor[2].

- Ce spuneai, Joe? întrebă Billings.

- Doc Carney a fost un psiholog practicant, explică Joe. Un psiholog de carnaval ambulant. Avea un rol pe scenă, îți putea spune tot felul de lucruri despre persoana ta. Într-o vară, în vacanță, eu am fost ajutorul lui, mă folosea cînd era vorba să aleagă pe cineva din public. Așa am ajuns să-l cunosc. Împreună îi dădeam gata, ce mai.

- N-am mai întîlnit pe nimeni care să se prindă la sugestiile mele așa de repede, comentă Carney. Am încercat să-l conving să rămînă să lucreze cu mine. Ne-am fi umplut de bani.

Mabel era în elementul ei. Trecuse multă vreme de cînd în salonul ei nu mai stătuseră niște gentlmeni care să poarte discuții la un așa nivel. Luase o poziție de eleganță studiată, gătită în pulovărul ei roșu, și arunca pe furiș cîte o privire în oglinda din perete să verifice dacă pudra ei, prea portocalie, și rujul prea aprins nu se șterseseră. Cu gesturi provocatoare, moștenite din tinerețe, își răsucea cu degetul o șuviță, plimbînd-o pe obraz și încerca să-și aranjeze hainele largi și ponosite ca să arate cît mai seducătoare. Cu arătătorul de la mîna cealaltă încerca să rîcîie în zadar o pată de murdărie de pe vechea ei fustă neagră.

Dintr-o dată, în cameră nu mai vorbi nimeni, și cu toții întîmpinară bucuroși cafelele aburinde aduse pe o tavă de Joe. Începură să soarbă din cești încet, mulțumiți. Mabel era preocupată de degetul mic de la mîna în care ținea ceașca, nehotărîtă dacă să-l țină strîns sau întins, nereușind să-și amintească poziția care era mai elegantă. Trecuse așa de multă vreme de cînd era o fată de o sută de dolari pe noapte. Așa de multă vreme.

---

1 Doc = prescurtarea de la Doctor, amer.

2 Carney - linguștitor, amer.

- Şi-acum să trecem la afaceri, rosti Joe pe un ton tranşant, punînd ceaşca de cafea pe un capăt de masă de-alături.

Hoskins şi Billings deja nu se mai mirau de nimic. Li se părea absolut normal că Mabel era gazda lor; că deţinea jumătate din proprietatea de la periferie; că ea avea documente, scrisori, bijuterii şi informaţii din vremea tinereţii care o protejau de faliment şi şantaj.

- V-aş putea spune multe despre aceşti moşnegi fătarnici care au pretenţia să înveţe lumea să fie bună, tună ea. Dar îi las în pace şi ei sînt bucuroşi să mă lase în pace. La fel şi cu locatarii mei. Atîta vreme cît voi, băieţi, vă purtaţi bine cu mine, vă achitaţi notele de plată şi nu mă amestecaţi în încurcăturile voastre, vă las în pace. Nu ştiu ce învîrtiţi voi pe-aici. Nici nu vreau să ştiu. Nu e treaba mea. Nu-mi bag nasul şi nu trag cu ochiul, nici nu e nevoie. Am văzut deja tot ce era de văzut.

- Chiar aşa e cum spune, zise Joe. Ştiţi, Mabel nu pretinde că e o persoană respectabilă. Dar nu simte nevoia să primească bobîrnace pentru că trage cu urechea şi spionează, ca după aceea să se prefacă scandalizată şi indignată.

Mabel se întoarse şi-l privi cu ochii ei vicleni.

- Ce ştii tu, băiete? întrebă ea. Nici nu ţi-ai şters bine nasul.

Joe îi făcu cu ochiul şi-şi strîmbă gura într-un rînjet ironic.

- Hei, Mabel, o tachină el, cred că ai auzit şi tu despre această teribilă generaţie mai tînără. Aş putea chiar să-ţi povestesc cîte ceva.

Ea îşi azvîrli capul pe spate într-un hohot de rîs. După care reveniră la afaceri.

Doc Carney avea să fie omul lor de legătură din afară şi avea să le facă aprovizionarea. Hoskins şi Billings nu aveau voie să iasă deloc afară. În spatele dormitoarelor din apartament se afla o cameră mare, care putea fi transformată în laborator. Cu multă vreme în urmă, cablurile electrice fuseseră racordate la linia principală de sub stradă. Nu se spusese niciodată lucrurilor pe nume, dar cu vremea se întărise convingerea că proprietarii de dinainte, care săpaseră şanţurile pentru cabluri, fuseseră falsificatori.

Se subînţelegea acum, aşa cum plănuise Joe, că Mabel şi

Carney presupuneau că și ei erau tot falsificatori. În mod evident, Billings trebuia să fie gravorul, neîndoielnic, un boșorog decăzut care lucrase la trezorerie. Hoskins trebuia să fie mecanicul, meseriașul, chimistul. Joe era coordonatorul. Și-acum, că Mabel și Carney îi văzuseră pe toți trei, Joe era totodată creierul afacerii. Ceilalți doi se prefăceau c-ar fi profesori? DAR NU ERA NUMAI prefăcătorie. Se vedea că erau rupți de realitate și că nu se descurcau în lucrurile practice.

Cînd începură să enumere cîteva din lucrurile de care aveau nevoie, bănuielile lui Carney primiră confirmarea, cu toate că făcu ochii mari cînd văzu lista cu echipamentul electronic și chimic de care ziceau că au nevoie. Expresia lui arăta că e de părere că tipii ăștia lucrau în stil mare.

- Nu se pot cumpăra toate astea cu bani falși, interveni el, dîndu-și pe față bănuielile. Pot să capăt ieftin toată marfa asta. Băieții o fură din depozite, sau din transporturi, sau o șterpelesc din laboratoare și fabrici. Nu stau să se gîndească ce s-ar vinde repede. Pun mîna pe orice. Dar e bine să joci cinstit cu ei. Dacă-i plătești cu bani falși, ți-ai tăiat craca de sub picioare.

- Banii n-o să fie falși, Carney, îl liniști Joe. Noi facem afaceri cinstite.

- Pe mine asta mă interesa, răspunse Carney ușurat. Cum îți plasezi tu marfa ca să faci în schimb bani nefalsificați pentru plata băieților, asta-i treaba ta.

- Eu n-am zis c-o să umblu să plasez bani falși, îi atrase Joe atenția.

- Asta așa e, băiete, îl întrerupse Mabel. N-ai zis niciodată.

- Dar cum o să facem rost de bani? întrebă Hoskins. O să ne trebuiască foarte mulți. Și nu mai sîntem subvenționați acum.

- N-o să fie nevoie de așa mulți cum crezi tu, zise Joe. Sîntem aproape gata. Acum nu mai sînt de făcut decît cîteva adăugiri și modificări. Am făcut tot ce-am putut. Am eu un plan.

Carney îl privi admirativ. Băiatul se gîndise la toate. Ăsta era răspunsul la toate întrebările despre proveniența banilor. Era un truc vechi, dar bun. Dădu capul pe spate și izbucni în rîs.

Mabel crezu că Joe glumise cu ei și rise și ea. Oricine știa că

planurile erau pentru mielii de sacrificiu. Hoskins crezu că Joe îl mustrase pentru că deschisese discuţia de faţă cu străini. Rîse şi el să-şi mascheze gafa.

- N-aş crede că poţi fi sigur de cîştig la un pariu ca acesta, se arătă serios îndoit Billings.

Riseră iarăşi cu toţii.

- Nu vă faceţi griji, zise Joe. Niciunul dintre voi. Asta e treaba mea.

- Numai să ai grijă să-ţi ştergi nasul, băiete, tună Mabel.

Stăteau toţi roată şi se priveau admirativ. Fiecare era convins că-i înţelegea pe ceilalţi. Doar Joe ştia că niciunul nu înţelegea nimic.

Pentru că el nu le spusese încă lui Billings şi Hoskins ce intenţiona să facă cu Bossy. Ei încă nu realizaseră că de un an de zile el se folosise de ei; se folosise de facilităţile de la Hoxworth; se folosise de facilităţile de la toate instituţiile care contribuiseră la Proiectul Bossy; se folosise de subvenţiile de la Washington. Se folosise de totul în mod egoist, conştient, servindu-se de aplicaţiile practice ale psihologiei pentru a-şi atinge scopul.

Nu se simţea cîtuşi de puţin vinovat pentru asta. Era o practică normală şi bine cunoscută ca anumiţi indivizi să deturneze banii proveniţi din impozite în interesul persoanei. Era unul din instinctele primare care se perpetuaseră în societatea modernă. Membrii tribului îşi plăteau dările către şefii de trib, către bătrîni, către vracii tămăduitori - ca întotdeauna.

Şi fără a încerca măcar să se justifice cu "scopul scuză mijloacele" era vorba despre un tîrg între cele două părţi. Pentru rasa umană exista acum o maşină înzestrată cu gîndire, care avea discernămînt şi judecată şi le putea folosi. Cînd troglodiţii îşi vor putea învinge spaima superstiţioasă faţă de flăcări, vor descoperi că focul este folositor.

Iar pentru el însemna mîntuirea.

Îndelunga lui singurătate avea să ia sfîrşit. Avea deja clar în minte felul în care cunoştinţele de terapie psihomatică ale lui Billings puteau fi încorporate în maşină, felul în care maşina putea

interacționa cu o ființă umană pentru a pătrunde în miezul oricărei prejudecăți, inhibiții, rețineri ale unei persoane. Felul în care acestea aveau să fie înlocuite cu o gîndire sistematică.

Din această mașină, cu timpul, avea să se nască un bărbat sau o femeie adevărată; nu o caricatură chinuită, pervertită, demnă de plîns ce trece drept făptură umană.

Și dacă presupunerile lui erau corecte - un nou telepat.

Capitolul IV

Timp de-o săptămînă, aproape zi şi noapte, Duane Hoskins lucrase la reasamblarea lui Bossy. Acum că părţile lui componente se aflau în mîinile sale şi că avea un loc unde să lucreze netulburat, el lăsase deoparte conflictul personal cu condiţiile de trai şi-şi subordonase complet gîndirea preocupării de a-l aduce din nou pe Bossy în starea de funcţionare iniţială. Se autoliniştise, propunîndu-şi ca, atunci cînd treaba va fi încheiată, să încerce să trateze într-un mod mai realist relaţiile sale cu guvernul şi cu restul lumii.

Reasamblarea îi ocupă în întregime gîndurile. Se apucă de lucru ca şi cum aceasta n-ar fi fost decît o chestiune de rutină pe care trebuia s-o îndeplinească, din moment ce el străbătuse toate etapele la prima asamblare. Dar pe măsură ce subansamblele începuseră să se contureze în forma definitivă, era tot mai subjugat de pasiune.

Ghidat cum era de o onestitate intelectuală rigidă, acea calitate unică ce face ca un om de ştiinţă să se deosebească de unul care are orice altă ocupaţie, el acceptă, fără ca cineva să-i impună, ideea că Bossy nu era creaţia sa. Bossy nu era nici măcar un adevărat produs al ciberneticii-cel puţin nu la modul în care fusese conceput cînd se iniţiase acest proiect.

Undeva, cumva, ei depăşiseră concepţiile fragile şi înguste ale predecesorilor lor. De-abia acum, avînd înaintea ochilor creaţia împlinită, era în măsură să realizeze cît de fragile şi înguste fuseseră acele concepţii.

Mai important dar și mai de neînțeles, ei depășiseră sterilitatea controlului public. Deși, strict vorbind, domeniul său era departe de științele sociale periculoasc; încă de la începutul carierei sale, Hoskins realizase că există o implicație socială inerentă chiar și în simplul act de răsucire a unei piulițe pe un șurub.

Desigur, niciodată nu spusese lucrul acesta într-o sală de clasă. În afară susținuse părerea generală că omul de știință nu are nici o responsabilitate față de oameni pentru ceea ce realizează. La fel ca toți ceilalți dascăli, el știa că în fiecare serie de studenți erau în mod sigur cel puțin doi-trei care, pregătindu-se pentru viitoarea lor carieră, aveau pretenția de a fi supra-analiștii care stabilesc singura opinie corectă. Aceștia arătau mult zel în a raporta grupurilor de presiune sau direct Cercetătorilor Rezidenți.

Consecința era ca pînă și cei mai străluciți studenți nu ajungeau să fie mai mult decît niște ingineri ca la carte. Acesta era tristul adevăr pentru mai mult de nouăzeci și cinci la sută din studenți. Dar înainte de controlul opinici publice fuseseră, cel puțin cinci la sută, studenți alc căror minți erau îndeajuns de fertile pentru a concepe o idee alternativă.

De o jumătate la secol însă, nu mai apăruse nimic nou. Se înregistrase, bineînțeles, un aparent progres. Inginerii ca la carte reușeau încă să scoată amestecuri noi din ingrediente vechi. Mai existau încă inventii mărunte care să amăgească orice critică. Dar nu exista nici o tentativă de a explora zone noi, nici o căutare de noi frontiere.

În domeniul său cibernetic, el studiase experimentele de la jumătatea secolului cu computere ultra-rapide, jucători mecanici de șah, mecanism de vizualizare a sunetelor și altele asemenea. Descoperise cît erau de aproape discipolii lui Baggage și Vannevar Bush de visul unei a doua revoluții industriale. Dar acum, la sfîrșitul ultimei decade a secolului, cibernetica încă execută jocuri mecanice după aceleași concepte.

Singur Bossy era ceva aparte.

Pe măsură ce avansa cu reasamblarea, Hoskins era tot mai tulburat. Uneori avea sentimentul că se află foarte aproape de un nou concept care-i scăpa printre degete; era ca și cum ar fi zărit niște contururi vagi ale unui continent total necunoscut acolo unde, dintotdeauna, știința, presupusese că nu există altceva decît

marea. Blestema sterilitatea, memorarea mecanică ce trecea drept învățătură. Era profund nemulțumit de gîndirea sa pe care o simțea ca pe un mușchi epuizant, nesolicitat de multă vreme și care acum era incapabil de un efort care ar fi trebuit făcut cu multă ușurință.

Nu că n-ar fi fost capabil să realizeze reasamblarea. Deși foarte complexă, își amintea ficcare etapă într-o ordine perfectă. Și-acum cu părțile componente în față, cunoștea construcția și rolul fiecăreia. Ceea ce nu putea pătrunde cu mintea era felul în care mașina fusese concepută inițial.

Își amintea perfect, din primele zile ale proiectului, consternarea, incompatibilitatea dintre un departament științific și altul. În comparație cu legendarul Turn Babel era un model de înțelegere. Așa cum e de așteptat cînd oamenii sînt profund tulburați de un sentiment de neadaptare, fiecare ramură a științei se retrăsese în hotarele ei, devenise tot mai închistată, mai rigidă. Așa cum un om neadaptat caută și scoate în evidență deosebirile pentru a-și demonstra superioritatea, la fel fiecare domeniu al științei se îndepărtase de scopul ei normal-acela de a cunoaște. Astfel fusese debutul acestui proiect, în spirit și în faptă, acolo la Hoxworth.

Apoi, dintr-o dată, fără vreun motiv aparent, oamenii începuseră să se înțeleagă, problemele fuseseră rezolvate; vechile gelozii vindecate; prejudecățile date uitării. În întreaga universitate departamentele fuseseră captivate de spiritul pe care doar cîtorva le e dat să-l cunoască - dorința de a trece peste deosebirile de suprafață, de a înțelege despre ce e vorba, de a privi cu dispreț și milă pe cei care încă puneau superioritatea personală mai presus de cooperare.

Și ceea ce era mai uimitor, toată lumea acceptase starea de fapt. Nimeni nu părea să încerce să înțeleagă ce se întîmplase și cu atît mai puțin de ce. Nici el nu înțelesese pînă acum; pînă cînd reasamblarea lui Bossy nu-l forțase să-și amintească cu de-amănuntul fiecare etapă a construcției. Abia luată în totalitate își dezvăluia imposibilitatea logică.

După-amiază încercă să-l descoase pe Billings în timp ce lucra la instalarea selectorilor sinaptici care răspundeau la

impulsurile senzorilor.

- Doctore Billings, rosti el prudent, din moment ce se pare că nici una din părțile componente individuale ale lui Bossy nu erau cunoscute științei, nici măcar în urmă cu cincizeci de ani, atunci asamblarea părților componente și, mai ales, întreaga noastră concepție despre ceea ce se întîmplă în procesul de gîndire, sînt noi. Cum de-au reușit? Dumneavoastră ați fost conducătorul proiectului. Ar trebui să știți.

Văzu aceeași ezitare, aceeași tentă de camuflare care umbrea de obicei ochii albaștri, candizi, ai lui Billings, atunci cînd, la Hoxworth, era adus în discuție acest subiect.

- Probabil că n-au fost decît niște circumstanțe fortuite, răspunse Billings evaziv.

- Nu cred c-a fost asta, și nici dumneavoastră, atacă direct Hoskins.

Arătă spre comprimatorii de ioni de hidrogen, către receptorii cîmpurilor de unde.

- Sînt acestea un simplu accident? întrebă el cu o neîncredere ce semăna a ironie. A fost un accident că Departamentul Muzical a fost capabil să ne furnizeze ideea de a căuta activatori pentru selecția informațiilor? Că Departamentul de Textile a fost capabil să ne arate cum să polimerizăm și să catalizăm lanțurile de molecule pentru a obține materialul care a devenit dispozitivul de memorizare al mașinii?

Era foarte agitat și se plimba de colo-colo prin încăpere, trăgînd nervos din țigară.

- Că Bossy e capabil să recepteze fragmente de mesaj, continuă el pe același ton, și să-l completeze operînd selecția probabilităților cu ajutorul proprioceptorilor? Că noi am fost capabili să ne dăm seama că acesta este miraculosul și misteriosul proces al gîndirii umane?

Se opri din mers și se rezemă cu mîinile de marginea banculuí de lucru.

- Și mai ales, - tonul îi deveni aproape implorator - a fost un simplu accident că am reușit să ne înțelegem între noi, să trecem de barierele semantice și să pătrundem în miezul fenomenului- cînd știi bine, preocuparea noastră de bază era de a distruge orice tentativă de a ne înțelege între noi? Doctore Billings, nu sînt nici copil, nici prost. Nu pot accepta teoria circumstanțelor fortuite.

- Noi am făcut-o, răspunse scurt Billings, întrebîndu-se cum de lăsase Joe o asemenea întrebare să se nască în mintea lui Hoskins şi tocmai acum. Joe ar fi trebuit să-l prevină, ar fi trebuit să-i spună ce să facă. Întrebarea însemna conflict, şi Bossy nu era încă asamblat complet.

- Noi am făcut-o, repetă el fără rost. Nu este acesta lucrul cel mai important?

Hoskins îşi roti privirile prin încăpere, uitîndu-se la parchetul gol, la pereţii cu ciment pătat ai camerei de la subsol, la becurile puternice din tavan, la uşa dinspre dormitoarele lor care constituia singura sursă de aer curat.

- Ce sînt eu? întrebă el răstit. Un simplu executant? Pentru asta m-am pus eu în pericol, mi-am asumat atîtea riscuri, pentru o slujbă de mecanic subordonat - şi fără nici o răsplată? Constituim o echipă, doctore? Avem încredere unul în celălalt; sau n-avem?

- Nu ştiu ce răspuns să-ţi dau, Duane, spuse Billings încet şi Hoskins remarcă faptul că numele lui mic fusese folosit pentru prima dată în discuţiile lor. Nu ştiu de ce ţi s-a permis să gîndeşti astfel.

- Mi s-a permis să gîndesc astfel? explodă Hoskins.

Billings ridică mîinile şi le flutură ca şi cum ar fi încercat să alunge violenţa.

- Va trebui să-l întrebi pe Joe, răspunse el, coborînd glasul.

Capitolul V

Cei trei bărbaţi stătcau în camera de zi a locuinţei lor de la subsol, consumînd un ultim sandviş înainte de a merge la culcare. Undele somatice din încăpere erau tensionate.

Hoskins studia cu atenţia schema sistemului multiplu de feed-back, frămîntat totodată de gîndul dacă avea Carney să găsească tubul potrivit pentru amplificatorul cuplului de tensiune, care se spărsese în timpul transportării şi fierbînd în sinca lui datorită ofensei de a fi trimis la Joe pentru răspunsurile pe care le ceruse.

Billings era preocupat de problema sugerată de Joe cu cîteva zile mai înainte, modalităţii în care mecanismele terapiei psihosomatice automate puteau fi încorporate în Bossy, care ar putea fi cel mai eficient contact al electrozilor cu subiecţii umani şi cu revizuirea gîndurilor ce putea fi implementată la nivel celular, aşa cum Joe insistase că e necesar.

Joe lucra la masa cea mică, extinzînd sistemul său de posibilităţi la rezultatul întrecerii de la Tanforan, pentru a cîştiga din pariuri suma de bani de care aveau nevoie pînă la următorul sezon de curse. Sistemul avea unele imperfecţiuni datorită faptului că jocheii îşi schimbau uneori gîndurile în timpul cursei, îşi presau calul cînd nu era cazul, cîştigau cînd nu te aşteptai să cîştige. Trebuiau lăsate nişte alternative care să acopere o astfel de surpriză. Şi totuşi era metoda cea mai sigură de a cîştiga destui bani fără a atrage atenţia asupra sa.

Compoziţia tabloului era foarte asemănătoare celui de

Hoxworth, cînd el era secretarul Proiectului Bossy; dar condiţiile, atît cele de suprafaţă, cît şi cele somatice, erau diferite.

Era conştient că Hoskins trecea printr-o criză, care se adîncea de două săptămîni încoace şi pe care nu trebuia s-o lase să continue. Însuşi Bossy ar putea fi pus în pericol. Ar fi putut să o evite, bineînţeles, aşa cum o evitase atîtea luni la Hoxworth. Cu abilitate, l-ar fi putut implanta lui Hoskins impulsurile corecte, în aşa fel încît descoperirea să nu fie percepută ca un şoc. Dar avusese un motiv puternic să procedeze astfel. Hoskins avea un creier de cea mai înaltă calitate şi Joe îşi dăduse seama că acceptarea oarbă a percepţiilor sale extrasenzoriale nu i-ar fi putut oferi ocazia de a afla cum ar putea crea aceleaşi calităţi lui Bossy. Era necesar ca frămîntările lui Hoskins să fie împinse spre nivelul cerebral.

În plus, avea aceleaşi sentimente de loialitate faţă de Hoskins, ca şi pentru Billings. Şi dorea ca Hoskins să beneficieze, pe cît posibil, din plin de Bossy. Aceasta însemna că Hoskins trebuia să ajungă, prin voinţă, să-şi fie propriul stăpîn.

În momentul acela, Hoskins întinse mîna spre suportul aflat lîngă el şi mai luă un sandviş. Aruncă o privire furişată spre Joe, curiozitatea aproape învingîndu-i resentimentele. Joe alese acest moment pentru a ridica ochii de pe lucrul lui.

- Orice om îşi împrejmuieşte mintea cu un fel de plasă de protecţie, rosti Joe, fără a se adresa cuiva anume, formată din prejudecăţi, idei preconcepute despre ceea ce este acceptabil pentru el. Tot ceea ce recepţionează, trebuie să treacă prin acest filtru.

Hoskins îl fixă curios, ca un copil precoce de cinci ani care încearcă să afle în ce constă secretul relaţiilor dintre doi soţi. Brusc, se enervă şi formulă în sinc:

- Ce-ar putea şti un tînăr nesprăvit ca tine despre asta? dar era prea politicos pentru a da glas cuvintelor.

- Aşa ţi se pare ţie, rost el fără nici o intonaţie.

- Aşa este, doctore, spuse Joe, fără ezitare. Primele fire ale acestei clase de protecţie sînt ţesute foarte devreme. "Nu face asta! Asta e rău! Aşa e bine, copilaşul mamei! Asta e obrăznicie, să-ţi fie ruşine! Eşti prea mic să faci asta singur! Asta nu-i de tine, aşteaptă şă mai creşti! Spune-i mamei cînd copiii se poartă urît ca tine!" Şi tot aşa...

- Şi ce-i cu asta? întrebă Hoskins! ridicind din umeri.

- Astfel se formează niște tipare. Totul este judecat în conformitate cu aceste tipare. Totalitatea comenzilor, admonestărilor, remarcilor ocazionale sînt susținute, implantate și întărite de impactul emoțional, uneori de tratamentul fizic de șoc administrat cu nuiaua în palmă, unde prinde cel mai bine.

- Atunci intervine educația, rosti Hoskins cu un zîmbet, care distruge filtrul de care vorbeai.

- Numai teoretic, zise Joe. Dar nu și în practică. Chiar și atunci tot ce se recepționează este modificat de către filtru. Poate că uneori mai apare cîte o ruptură pe ici-colo, care este reparată cu o țesătură nouă. Dar, oricum, apare o țesătură nouă, și asta este important. Filtrarea oricum are loc. Chiar dacă o idee nouă forțează filtrul cu destulă putere pentru a fi luată în considerație, de obicei ea ajunge așa de deformată după ce a fost "selectată de filtru" încît va avea exact semnificația pe care dorește să i-o dea cel ce a primit-o.

- Primul scop al educație, Joc, îl informă Hoskins, este să asigure o gîndire deschisă, capabilă să judece o idee după meritele pe care le are, să accepte realitatea fără a o distorsiona.

- Te-ai întrebat, în ultima vreme, cum de a luat naștere Bossy, zise brusc Joe.

Hoskins îl privi întrebător, după care se uită acuzator la Billings. Billings nu avea nici un drept să relateze discuția lor acestui tînăr necopt.

- Sînt telepat, rosti Joe cu simplitate.

- Pe dracu! explodă Hoskins cu dispreț.

Joe izbucni în rîs, dînd capul pe spate.

- Înțelegi ce vreau să spun, doctore? hohoti el.

- Înțeleg că am destule probleme pe capul meu, n-am nevoie să-mi mai înșiri și tu tîmpenii, i-o trînti Hoskins.

Continuă, cu o undă de milă în glas:

- Joe, te-am considerat întotdeauna un student sîrguincios și la locul tău. N-am bănuit niciodată că îți trec asemenea idei superstițioase prin cap. Joe! Chestiile astea sînt pentru naivi, pentru fraieri! Este... este sub nivelul oamenilor raționali.

- Doctorul Rhine nu era de aceeași părere, replică Joc.

- E o deosebire. Era vorba de cercetare ştiinţifică în condiţii de laborator. Oricum, trebuie ţinut cont că Doctorul Rhine nu a găsit, nici nu a pretins că a găsit, un telepat adevărat.

- Nici eu nu am pretins niciodată, rosti Joe liniştit.

Se străduia să păstreze un ton normal, pentru a nu lăsa să se vadă singurătatea întunecată a unui regim de carceră, cum numai un om care n-a putut comunica vreodată cu cineva asemenea lui poate cunoaşte.

- Cel mult, continuă Hoskins cu convingere, a descoperit un fenomen care depăşeşte legea probabilităţilor. Acesta ar putea constitui oarecare dovezi, e-adevărat. Dar ar putea şi să însemne că noţiunile noastre despre legea probabilităţilor ar putea fi revizuite.

- Şi filtrul de protecţie preferă a doua variantă, râse Joe.

Billings ridică privirea peste ochelari şi tuşi.

- Eu ştiu despre Joe, rosti el nehotărît, de cînd avea opt ani. Doctorul Martin de la universitatea Steiffel mi-a scris. De aceea l-am adus pe Joe la Hoxworth. Erau suficiente dovezi, Duane. Nu puteam să le neglijez. Şi ... am... încercat şi eu.

- Ai fost probabil victima unei farse pusă la cale, doctore Billings, îl mustră cu asprime Hoskins.

Joe se uită la Hoskins netulburat.

- Profesore, întrebă el, ce a scris Algazzali despre "al patrulea nivel de dezvoltare intelectuală"?

Imediat, ca cineva care recită un fragment dintr-o poezie învăţată la şcoală, Hoskins cită:

- _ "Cînd un alt ochi se deschide, prin care omul percepe lucruri ascunse la alţii ...percepe ceea ce va fi... percepe lucruri care scapă percepţiei raţiunii..."

- Nu ştiaţi că vă amintiţi asta, nu-i aşa, profesore?

Hoskins dădu din umeri.

- Asta nu înseamnă nimic, spuse el. Nici vorbele astea, nici faptul că mi le-am amintit. Un student tînăr memorează tot felul de astfel de fleacuri înainte de a se apuca de lucruri mai serioase. Ai citit chestia asta undeva, Joe. E de presupus că şi mie mi s-a întîmplat la fel, nu?

- Dar ce bine ţi-ai reamintit! îl tachină Billings. Şi mai ales după atîţia ani.

- Nici asta nu înseamnă nimic. Am demonstrat prin Bessy că un concept poate să zacă inactiv, să nu fie folosit niciodată, până ce

anumite circumstanţe stimulează apariţia lui acolo unde este nevoie.

Joe întinse mîna, luă o foaie de hîrtie şi un creion, mîzgăli ceva, o împături şi i-o întinse lui Billings. În momentul acela Hoskins se ridică de pe scaun.

- Scuzaţi-mă, murmură el cu o voce gîtuită şi se îndreptă către baie.

După cîteva momente, reveni în cameră. Avea ochii umezi şi era palid la faţă.

- Nu mai mîncaţi din sandvişurile astea, zise el. Cred că e carnea alterată. Cel puţin într-unul pe care l-am mîncat eu.

Joe făcu semn şi Billings îi dădu biletul lui Hoskins. Curios, Hoskins îl despături şi citi: "Profesorul Hoskins va simţi nevoia să vomite în mai puţin de un minut" scria pe hîrtie.

Hoskins mototoli hîrtia şi-o zvîrli în coşul de gunoi, dezgustat.

- Asta numeşti telepatie? îl ironiză el. Probabil că m-ai văzut că devin palid. Te-ai cam grăbit cu concluziile.

- Ţi-a fost rău şi mai-nainte, profesore? rîse Joe. Şi, mă rog, cîte concluzii pripite trebuie să mai trag pînă ce evidenţa va penetra prin filtrul tău?

- Încă multe de tot, răspunse tăios Hoskins. Eu ...

Se auzi o bătaie scurtă şi hotărîtă în uşă.

- Încă o demonstraţie, rosti cu asprime Joe în timp ce se ridica să deschidă. La uşă e Carney. Este însoţit de Mabel. E foarte tulburat. Din întîmplare, ţi-a adus tubul pentru amplificator. Şi, domnilor, a aflat cine sîntem. Urmează o scenă tare, aşa că lăsaţi-mă să mă descurc eu.

Carney şi Mabel păşiră înăuntru, iar Carney închise repede uşa, de parcă s-ar fi temut că-l urmăreşte cineva. Ochii bătrînului circar aruncau scîntei de furie. Obişnuita atitudine prietenoasă a lui Mabel fusese înlocuită de o mască de curiozitate şi prudenţă. Deşi Carney îşi pregătise un lung discurs, părea că, acum că se afla aici, nu ştia cum să înceapă.

- Am făcut rost de tub, începu el ocolit, pe un ton acuzator. Marfa asta e a naibii de suspectă. Federalii şi poliţaii locali au dat

sfoară-n țară să fie urmărit oricine cumpără așa ceva. Au anunțat și niște recompense grase. Băieți, sînteți urmăriți al dracului.

Se întoarse către Joe, adoptînd un ton de furie amestecată cu dezamăgire.

- M-ai tras pe sfoară, izbucni el, dînd pe față ce-l deranja mai tare. Nu știam că voi sînteți Creierele. Nu știam că voi sînteți ăia trei de la colegiul ăla din est pe care-i caută-n toată țara.

Billings și Hoskins îl priviră cu curiozitate, după care se uitară la Joe care stătea degajat, în picioare lîngă ușa închisă, fără să spună nimic.

Carney se răsuci înspre Mabel.

- Jur, Mabel, se scuză el, nu știam că indivizii ăștia sînt Creierele cînd te-am rugat să le închiriezi locuința. Am crezut că sînt falsificatori sau ceva de felul ăsta.

După care adăugă cu amărăciune:

- Da' cred c-ar fi trebuit să știu. Felu' în care Joe prindea mesajul cînd era ajutorul meu pe vremuri. Am crezut că erau un fel de ghicitori. N-am știut că e un Creier.

Joe îi aruncă o privire lui Hoskins, reținîndu-și un zîmbet.

- Acum vezi ce înțelegeam prin filtrul prejudecăților, doctore? întrebă el. Lui Carney i-ar conveni de minune acum dacă aș fi un simplu ghicitor. Dar să am un creier educat - acesta este un aspect care creează antagonisme.

- Da' voi nu sînteți deloc oameni ca noi, se răsti Carney, simțind cum se-nfurie din nou. Nu faceți parte dintre noi. Și m-ați tras pe sfoară.

Ajutorul veni dintr-o direcție nesperată și fără ca Joe să facă vreun efort.

- Da' cine sîntem noi, Carney, întrebă încet Mabel, ca să arătăm pe alții cu degetul?

- Tipii ăștia sînt ăia care au inventat mașina aia care-o să arunce lumea-n aer, Mabel, țipă Carney. Ei sînt ăia care au gîndit mașinăria aia care o să facă sclavi din noi toți cînd o să pună stăpînire pe lume și-o s-o conducă. Ei l-au construit pe Bossy!

Aruncă o privire furioasă spre camera din spate.

- Pun pariu că mașina aia, Bossy, e-acolo în camera din spate și nu o presă de făcut bani. Ăștia vor să șteargă omenirea de pe fața pămîntului și noi îi ajutăm!

Hoskins și Billings dădură să protesteze împotriva

formulelor luate din ghearele de scandal, dar Joe îi reduse la tăcere cu o privire de avertisment. Lasă-i să fiarbă și să dea în foc. Nu poți pătrunde în mintea unui om pe calea rațiunii, atîta vreme cît aceasta este invadată de furie; în momentul acela, filtrul prejudecăților funcționează la cotele cele mai înalte. Era obișnuita confruntare dintre ignoranța fără educație și ignoranța cu educație.

Numai Mabel părea să se afle în afara conflictului.

- Întotdeauna am spus, comentă ea, că un om face ce are de făcut. Poate că Joe și profesorii nu pot să fie altceva decît ceea ce sînt - cum nici tu, nici eu, n-am putut fi decît ceea ce am fost.

Joe o privi cu multă atenție. Știa acum că ea l-ar fi putut acuza că-l folosește pe Bossy în scopuri personale și se aștepta la asta. Fusese inteligent cînd alesese periferia. Numai aici, printre cei ce erau ei înșiși de acuzat, îi putea găsi pe cei ce nu erau porniți pe acuzații. Numai aici, printre victimele unui prea îngust sentiment al dreptății, îi putea găsi pe cei care nu erau prea siguri de calitatea lor de a o defini. La aceeași concluzie se mai ajunsese odată, cu două mii de ani în urmă.

- Nu noi putem să hotărîm, Carney, adăugă Mabel.

Stătea acolo, înfiptă pe picioare - o matahală diformă, cu pulovărul roșu și fusta ei neagră, veche. Picioarele umflate le ținea mult depărtate. Strîngea încontinuu, dureros, pumnii cu degete roșii, reumatice. Masca de fard de pe față, ce încerca să-i ascundă ridurile lăsate de vîrstă și necazuri, nu-i putea ascunde calitatea. Mabel era om.

Capitolul VI

Timp de aproape o săptămînă, Joe evitase pe cît posibil pe toată lumea, lăsînd ca schimbarea statului lor să se aşeze de la sine în relaţii acceptabile. Ştia că Billigs şi Hoskins purtau adesea lungi conversaţii despre capacitatea sa psionică, că Hoskins se adapta gradat ideii că Billings nu fusese totuşi victima unei farse.

- Mă refer la faptul, spunea Billings în timpul unei discuţii, că trebuie să fim pregătiţi să trecem dincolo de fronticrele fizicii pentru a înţelege însuşirea psionică a lui Joe. Trebuie să trecem peste concepţia că un lucru, pentru a fi ştiinţific, trebuie să aibă roate.

"Frontierele fizicii ..." Expresia aceasta îşi făcu efectul asupra lui Hoskins, îl ajută să privească acest aspect nelămurit cu mai multă înţelegere.

- Nu mă îndoiesc, profită Billings de avantajul creat, că explicaţia se găseşte în vreun domeniu al energeticii încă neexplorat. Trebuie să depăşim simpla enunţare a teoriei sistemelor de coordonate ale lui Einstein şi să ne gîndim la o aplicare reală a acesteia.

- Nu prea văd cum am putea face asta aici, se mulţumi Hoskins.

- Ochiul nu este altceva decît un mecanism celular activat de cîmpul de unde energetice pe care-l numim lumină, teoretiză Billings. Encefalograful arătă că şi creierul generează propriul său cîmp de unde energetice. O zonă obscură a creierului lui Joe a suferit vreo mutaţie şi este activată de acel cîmp de unde, aşa încît

el poate percepe gîndurile direct, așa cum ochiul percepe lumina. O astfel de zonă poate să fie prezentă în orice creier, dar rudimentară, așa cum sînt celulele sensibile la lumină la formele primitive de viață.

Aceasta nu constituia teoria completă a lui Joe, dar era suficientă pentru a-l orienta pe Hoskins spre ideea că Joe nu era altceva decît un mutant eugenic. Deplasa ideea din domeniul metafizicii pe tărîmul fizicii.

Dar chiar luînd astfel lucrurile, implicațiile emoționale ale faptului că trebuia să trăiască în preajma unui telepat erau mai mult decît Hoskins putea accepta imediat. Omul, chiar și cel mai strălucit dintre oameni, nu este făcut numai din intelect. Nu există nici un om fără micile sale ascunzișuri, fără micile sale abateri și motivații josnice, mici amănunte rușinoase, pe care nu le dezvăluie nici doctorului, nici confesorului, nici psihanalistului său. Desigur că Hoskins avea în sinea sa asemenea lucruri și desigur că le ținea ascunse. Mintea lui refuza ideea că Joe le putea vedea cu claritate.

- Cum ai putea să continui să mă respecți dacă ai ști asemenea lucruri despre mine ?

Nu reușise încă să înțelcagă că Joe văzuse mii de asemenea radiografii ale acestor lucruri la alții, crescuse cu ele, acceptîndu-le de la început ca fiind ceva normal la orice ființă omenească. Că în balanța unei vieți de om, opera era cu atît mai minunată cu cît ea se ridicase deasupra acestor mici cusururi; că omul era cu atît mai nobil cu cît, în același timp, era atît de condamnabil.

Hoskins avea să ajungă la această înțelegere, dar asta cerea timp.

Carney s-a adaptat mult mai ușor. Resentimentele sale se transformaseră în admirație, ajutat în parte, fără să știe de măsurile somatice de precauție ale lui Joe, în parte de exemplul dat de Mabel. Clienții localurilor de noapte au un dispreț suveran față de ipocrizia organizată a societății. Incapabili să o accepte, devin o parte din ea, sînt striviți de ea. Ararcori reușesc să se detașeze îndeajuns pentru a vedea că această dorință a omului de a fi mai bun decît este, e cea care-l face să transforme dorința în realitate.

Carney era încîntat, după primul șoc, să vadă că și Creierele puteau uneori să se afle în acciași barcă a proscrișilor de la periferie.

Nu se știe cum se împrăștiase zvonul că cei doi profesori

fuseseră depistați, apoi pierduți, în zona orașului San Francisco. Urmărirea lor, pînă atunci extinsă în toată țara, fusese acum concentrată în această zonă. Iar această zonă, era ideală pentru urmăriri. Înconjurat din trei părți de apă, San Francisco aproape că are statutul unei insule, și căile de comunicație sînt ideal concentrate pentru o urmărire eficientă.

Ziarele și canalele de informații ale televiziunii și radioului, care duceau lipsă de evenimente majore la momentul acela, preluară cazul cu mult entuziasm. Toate lugubrele interpretări erau din nou aduse pe tapet, exagerate, țesute în cele mai senzaționale povești.pe care le puteau născoci mințile creative ale reporterilor. Vînătoarea de vrăjitoare era la apogeu, și Carney era foarte ocupat cu colectarea comentariilor. Deși pericolul era mare, aproape că nu-și încăpea în piele, de încîntare și mîndrie că se afla în interiorul afacerii și că un singur cuvînt din partea lui ar fi putut arunca totul în aer. Pentru prima dată în viață, se simțea răzbunat pe societate. Stătea în puterea lui să dețină exact informația după care societatea era ahtiată. Și, în momentul acela, această cunoaștere îi oferea suficientă satisfacție.

Cu o jumătate de secol mai înainte mulți cavaleri s-ar fi ridicat să argumenteze cele două aspecte ale problemei Bossy; mulți ar fi apărat dreptul celor doi profesori de a împinge înainte frontierele cunoașterii. Dar patruzeci de ani de control public efectiv înrădăcinase obiceiul de a aproba fără rezerve opinia oficială, fără a ține seama de cît de des se schimba această opinie sau se contrazicea.

Și totuși, un singur om avusese curajul să facă apel la calm și la o rațională judecată asupra problemei.

Howard Kennedy publică un articol într-unul din ziarele la care deținea cea mai mare parte de acțiuni. Citase cazurile precedente din istorie în care reacția maselor respinsese cu violență alte descoperiri științifice; anestezia, forța aburilor, curentul electric, legile mișcării ale lui Newton, concepția lui Galileo Galilei despre sistemul solar, o listă lungă care, analizată, conținea aproape toate progresele pe care omul le făcuse în ascensiunea sa din negura unei vieți primitive. El raportase toate aceste progrese la Bossy și făcuse să plutească în aer întrebarea dacă nu cumva și acesta este un caz de opoziție nejustificată.

Era o poziție îndrăzneață, pentru că era contrară opiniei

publice. Părea că se bazează pe faptul că milioanele sale, poziția sa liberală față de clasa muncitoare, actele filantropice cunoscute, puterea pe care o deținea, aveau să-i ofere protecție.

Billings și Hoskins desprinseseră din articol raze de speranță. Billings văzu în el posibilitatea ca oamenii să revină la un punct de vedere rațional. Hoskins, strivit de apăsarea condițiilor din locuința întunecoasă de la subsol, de lipsa de asistenți competenți, de presiunea urmăririi guvernamentale, văzu în el un protector, un sprijin, o întoarcere la respectabilitatea turnului de fildeș.

Și lui Joe articolul îi dădea speranțe. Construcția lui Bossy era aproape gata. Billings petrecuse câteva ore introducînd conceptele psihosomatice în memoria lui Bossy. Bossy reușise să pună conceptele de acord cu informațiile practice care i se introduseseră la Hoxworth. Nu respinsese conceptiile psihosomatice ca fiind fără suport material. Acceptarea lui oferise cu atît mai multă mulțumire cu cît el refuzase oca mai mare parte a structurilor teoretice ale psihologiei ortodoxe pe motiv că aceste structuri au prea puțin sau deloc legătură cu datele reale.

Joe nu avea intenția de a-l păstra pe Bossy pentru el odată ce-și văzuse țelul împlinit. Și el avea nevoie de cineva cu curaj și influență, așa cum era Howard Kennedy. Dar nu era atît de naiv ca cei doi profesori încît să nu încerce să afle ce anume era în mintea lui Kennedy, înainte de a da curs invitației de a avea încredere în el. Omul nu riscase boicotarea opiniei publice numai pentru a-și spune părerea. Motivul era evident acela de a lua legătura cu el. Mai mult de atît, Joe nu putea afla, pînă ce nu ajungea în apropierea lui, sau obținea un obiect aparținînd lui Kennedy, un canal de penetrare. Aceasta era una din capacitățile lui Joe, că nu putea s-o folosească la modul în care credeau ceilalți indivizi nedotați că poate s-o facă.

Dintre toate persoanele care acceptaseră starea de fapt, Mabel era cea mai importantă. Și cînd Billings îi anunță că nu mai era nimic de completat la mecanismele terapeutice ale lui Bossy pînă cînd cele pe care le avea deja nu erau testate și corectate, Joe știu că era momentul să-i vorbească lui Mabel.

În mod clar, nu era nimeni mai potrivit pentru asta. De Hoskins era nevoie pentru înțelegerea principiilor mecanice. Billings trebuie să lucreze în tandem cu Bossy, omul și mașina colaborînd perfect în domeniul terapiei pînă ce Bossy reușea să și-o

însușească. Pe lîngă faptul că Joe constituia singura lor protecție împotriva lumii din afară, capacitatea sa psionică era prea valoroasă pentru a risca să fie folosit pentru experiment. Carney îi sprijinea, dar păstra totuși în sinea lui un miez de antagonism și suspiciune. În plus, Carney era foarte mulțumit de sine așa cum era și nici un sistem de psihoterapie nu putea face nimic împotriva unei bariere impusă de împotrivirea la schimbare.

Și-atunci nu mai rămînea decît Mabel. Mabel se pronunțase clar pentru libertatea de a gîndi liber. Suferea mult după urma unui reumatism combinat cu artrită, agravate de faptul că era grasă. Dacă Bossy se dovedea cît de cît eficient, aveau să se producă îmbunătățiri notabile. Cel puțin acestea erau argumentele pe care Joe le invocă față de Billinge și Hoskins. Dar planurile lui aveau o bătaie mult mai lungă.

Se duse s-o vadă pe Mabel în apartamentul ei de la etaj.

Ea-l primi cu multă naturalețe, fără întrebări, fără să se scuze pentru cine știe ce deranj din casă. Din multele pretenții pe care trebuie să le fi avut, Mabel rămăsese cu o ușoară urmă de vanitate și aceea inofensivă. Mabel nu fusese niciodată o femeie respectabilă. Așezîndu-se pe scaunul ei cel mai de soi, Joe zîmbi în sinea lui, cu milă, de vanitatea ei. Chiar și în această atitudine, ea era profund umană, pentru că alesese să fie vanitoasă exact în direcția în care n-avea nici o justificare. Mintea ei era prea simplă și directă, onestitatea ei înnăscută, era lipsită de răutatea care se naște din împingerea psihicului spre distorsionări care nu-i stau în fire. Nu putea fi, chiar dacă încercase vreodată. Lui Mabel îi lipseau caracteristicile de vază care ar fi calificat-o pentru a putea fi respectabilă.

Nu că i-ar fi lipsit conflictele interioare. Artrita, combinată cu grăsimea erau suficiente dovezi că nu scăpase de ele.

Nici măcar averea ei considerabilă nu era rezultatul unei avariții calculate, ci rezultatul întîmplător al unui capriciu al soartei. În zilele tinereții ei, cîțiva bărbați cu greutate, găsind la ea calitățile care nu la puteau găsi acasă, păreau să fi avut o plăcere sfidătoare de a-i dărui de bună voie obiecte pe care nevestele lor se străduiau să comploteze, să tragă sfori, să țipe și să amenințe pentru a le cîștiga. Prin comportamentul lor de băiețandrii ajunși bărbați, ei contribuiseră la creșterea averii ei cu formă a unei gratitudini perverse.

De obicei, din profesiunea pe care o practicase ea, doar șantajiștii și turnătorii poliției se îmbogățeau, dar pe măsură ce crescuse numărul de clienți influenți, numărul arestărilor scăzuse și nu mai fusese nevoită să-și dea tot surplusul de bani pentru a fi lăsată în pace.

Instantaneu, viața ei se derulă fulgerător prin mintea lui Joe, în timp ce se lăsa pe spate în scaun.

- Avem nevoie de ajutorul tău, Mabel, spuse el fără a încerca să ocolească motivul vizitei sale.

- Despre ce este vorba, băiete? întrebă ea, și vocea ei puternică răsună mai încet decît de obicei.

El îi povesti pe scurt, cum stăteau lucrurile cu Bossy, cum ajunseseră să construiască mașina, cîteva din lucrurile la care se așteptau de la ea.

- Nu e prima dată cînd ziarele răstălmăcesc lucrurile.

Mai pe urmă îi povesti cum că ei sperau să facă din Bossy o mașină care să aline suferințele oamenilor, cum era de exemplu artrita ei. Billinge era într-adevăr doctor în medicină și dacă Mabel era cît de cît informată, atunci știa că el avea o reputație internațională.

Mabel dădu din cap că știe. După care puse întrebarea pe care Joe o aștepta:

- Cum de o mașină poate face lucruri pe care un medic nu le poate face?

- Medicii sînt oameni, răspunse Joe, și deci au anumite limite. Secretul unei psihoterapii este ca medicul să fie mai puțin dezechilibrat decît pacientul. Acest lucru se întîmplă rar. Este adevărat că poate să fie dezechilibrat în alt sens, dar dacă nu face decît să înlocuiască un dezechilibru cu altul, atunci nu e nici un cîștig. S-a depus un efort deosebit cînd Bossy a fost educat, să i se introducă în memorie numai lucruri absolut dovedite și de necontestat. Bossy interpretează totul singur. El respinge părerile nefondate sau prejudecățile construite pe false premize. El este mult mai capabil să aplice un tratament sigur decît ar putea fi un om.

- Nu cred că înțeleg ce vrei să spui, Joe, spuse Mabel cu

sinceritate.

Atunci el îi expuse bazele terapiei psihosomatice. Pentru a-i putea preda teoria la nivelul experienței sale, el îi dădu de exemplu stomacul ei care refuza hrana dacă încerca să mănînce cînd era foarte îngrijorată.

- O celulă, spuse el, este ca și stomacul. Ea refuză să funcționeze bine cînd este afectată de represiune, de inhibiții, de suprimări și așa mai departe. Nu după multă vreme, ea trece din starea de sănătate la starea de boală. Ideea psihoterapiei este de a îndepărta aceste piedici pentru ca omul să funcționeze din nou cum trebuie. Majoritatea psihologilor lucrează cu acel lucru misterios numit gîndire. Medicii psihosomatici lucrează direct cu celulele organismului. Nu numai în creier, dar și în întreg corpul, fiecare celulă pare să aibă o judecată și o memorie proprie. Fiecare este capabilă să capete propria dereglare datorită inhibițiilor și suprimărilor. Ideea este de a pătrunde pînă la nivel celular și de a îndepărta povara fiecărei celule așa încît ea să se destindă și să se dezvolte și să funcționeze din nou.

- Ca și cum s-ar afla într-o jachetă strîmtă pe care o dezbracă, comentă Mabel. Mi-am format o idee generală, cred eu. Cred că, nefiind școlită, la mai mult nu pot spera.

- Nu știu cum o să meargă cu Bossy, îi spuse Joe, cu franchețe. Dar nu văd ce rău ar putea să-ți facă. Lucrul cel mai rău care ți se poate întîmpla este să nu te vindeci. Și, bineînțeles, n-o să te vindeci dacă te agăți în continuare de motivele care ți-au pricinuit boala. Asta este partea cea mai importantă, Mabel, să fii gata să accepți că s-ar putea să nu știi ce e bine și ce nu.

Ea dădu capul pe spate și hohoti cu rîsul ei neforțat și puternic.

- Băiete dragă, spuse ea cu toată sinceritatea, asta n-am știut-o niciodată.

- S-ar putea să te schimbi mult, o preveni el. S-ar putea să nu mai vrei să locuiești aici. S-ar putea... orice s-ar putea întîmpla. Este o încercare pe care trebuie să fii sigură că vrei să o faci. Nimeni n-a privit vreodată realitatea fără ochelari de protecție. N-avem idee cum este ca într-adevăr, privită fără ochelari. Tu o să fii prima.

Ea privi în jos la pulpele groase, la fusta neagră veche. Ridică mîna plină de zbîrcituri, cu încheieturile îngroșate.

- Cu ce sînt mai bună așa? întrebă ea.

- Nu știu exact, spuse Joe simplu, dar cred că ai face un mare serviciu omenirii.

Capitolul VII

Nu era deloc de așteptat ca terapia psihosomatică să nu întîmpine nici o problemă. Cînd Carney primi vestea că Mabel se va supune testului, se opuse foarte categoric. Suspiciunea și resentimentele sale răzbătură la suprafață, făcîndu-l cînd să se îmbufnezе, cînd să-i interzică lui Mabel să aibă de-a face în vreun fel cu Bossy, iar mai pe urmă să amenințe că-și va face datoria de cetățean și-i va da pe mîna federalilor.

Părea hotărît să demonstreze încă o dată vechiul truism: că singurul mare dușman al omului este omul. Universului nu-i pasă dacă omul își lasă secretele în vînt sau le ține închise. Apei nu-i pasă dacă omul face baie în ea sau se înecă; dacă îi udă culturile sau i le inundă, distrugîndu-le.

Dacă omul stăpînește legile ei și-și folosește inteligența, apa devine o forță în serviciul său. Dar fie dușman, fie servitor, apei nu-i pasă. Dintre toate forțele, numai omul pare hotărît să nu lase omul să stăpînească universul.

Carney ceda numai pentru șansa de însănătoșire pe care Bossy i-o putea oferi lui Mabel și omenirii. El nu putea înțelege decît că Mabel îi părăsise, că trecuse de partea acestor indivizi aflați de cealălaltă parte a drumului. Constatase cu amărăciune că îndelungata lor prietenie contase atît de puțin.

Mai presus de cunoaștere sau iluminare sau înțelegere, omul prețuiește ascendentul pe care-l are asupra a ceva sau a cuiva. Soarta omenirii îl interesează prea puțin dacă e vorba să și piardă ascendența. Carney se simțea singur și părăsit. Fu nevoie de o dru-

bună de calmare somatică din partea lui Joe şi de comenzile hotărîte ale lui Mabel să-şi vadă de treaba lui, pentru a-l potoli.

O altă piedică veni de la Bossy.

Hoskins insistase din toate puterile că, datorită faptului că urmărirea lor se concentrase în San Francisco şi că descoperirea lor era inevitabilă, cel mai bun lucru pentru ei era să ia legătura cu guvernul, să se predea şi să spere că avea să fie bine. Sau, ca alternativă, să ia legătura cu Howard Kennedy, al cărui articol fusese aşa de liberal şi să-l lase pe industriaş să negocieze pentru ei. Joe contra-argumenta că populaţia era încă foarte irascibilă în legătură cu subiectul Bossy şi a setei lor de sînge.

Sublinie, totuşi, că dacă reuşeau să demonstreze, cu un caz reuşit, că Bossy era un tămăduitor, atunci Kennedy va avea un atu cu care să încerce să determine poporul să-şi schimbe opinia în legătură cu Bossy. Hoskins căzu de acord, fără pic de entuziasm.

În ultima săptămînă, zi şi noapte, Billings introdusese în memoria lui Bossy cunoştinţele sale acumulate într-o viaţă întreagă din toate domeniile terapiei psihosomatice. Şi cunoştiinţele sale reprezentau cunoştinţele acumulate ale întregii omeniri. De aceea, pentru ei fu o dezamăgire cruntă cînd prima lor întrebare adresată lui Bossy despre cît timp ar fi necesar pentru tratarea lui Mabel declanşă refuzul de a răspunde.

- Date insuficiente.

Era vechea expresie binecunoscută care, chiar şi la Hoxworth, îi făcea să se îngrijoreze. O fiinţă umană este adesea confruntată cu date insuficiente, cu cît are mai puţine date, cu atît este mai pornită să pună un diagnostic ferm; un om preferă un răspuns, oricare, chiar şi unul greşit, decît să facă investigaţii mai profunde şi să descopere cauze.

Aici, presaţi de timp, ştiind că puteau fi descoperiţi în orice zi răspunsul politicos al lui Bossy, apărut pe ecran, le strînse inima. Şi totuşi, fără chiar a trece problema în revistă, la ce altceva se puteau aştepta?

Problema nu fusese Mabel. Ea fusese mai mult decît cooperantă. Avînd în vedere situaţia, Billings se hotărî să încerce să aplice în mod repetat terapia şi Mabel fusese de acord să aranjeze cu avocatul să-i supravegheze, timp de zece zile afacerile. La fel de binevoitoare, se lăsase cuplată la electrozi şi se întinsese foarte încrezătoare pe canapea. Ultimele cuvinte, înainte ca Billings să

înceapă să inducă hipnoza, fuseseră adresate lui Carney, care urmărea pregătirile cu priviri ostile.

- Nu fi un bătrîn prost, zise ea, dă-mi o șansă să fiu iar sănătoasă.

În primele patru ore, Billings, în tandem cu Bossy, îi analizară în amănunt memoria, încercînd să depisteze tensiunile centrale, care constituiau sursa suferințelor ei. La capătul celei de a patra oră, în timp ce ea rememora, incoerent, un incident din copilărie, Billings îi puse din nou lui Bossy întrebarea referitoare la estimarea duratei.

- Date insuficiente, arată iarăși ecranul lui Bossy.

- Ce date îți mai trebuie, se răsti Hoskins la Bossy.

- O analiză completă a memoriei fiecărei celule pentru a determina cuantumul de represori, îi întoarse Bossy.

Joe, care stătuse deoparte, făcu un pas înainte.

- Bazîndu-te pe tehnicile folosite acum, întrebă el, cît timp o să fie necesar?

- Date insuficiente, spuse ecranul lui Bossy.

- De ce anume ai nevoie pentru completarea datelor?

- Încetarea interferențelor, spuse Bossy. Prin metodele verbale folosite acum, analiza ar dura ani întregi, sau nu s-ar termina niciodată. Eșecurile din trecut ale terapiei psihosomatice nu se datorau teoriei, ci metodei. Mintea umană este prea înceată, reacțiile sînt prea greoaie. Lucrul cel mai bun pe care-l poate realiza un om este să încurce lucrurile.

- Dacă ești lăsat singur, cum ai să duci terapia la bun sfîrșit? întrebă Billings curios.

- Este simplu, spuse Bossy, să utilizez principiile encefalogramei. Voi folosi toate informațiile din memoria mea pentru acest pacient. Orice tulburare de alfaritm va indica o sursă de tensiune la pacient-după principiul detectorului de minciuni. Toate tensiunile de acest fel pot fi degajate prin înlocuirea deducției cu înțelegerea.

- Cît are să dureze asta? întrebă Hoskins.

- Date insuficiente, veni răspunsul lui Bossy.

- E de-nțeles, totuși, spuse Billings. Am știut dintotdeauna că timpul este cel mai mare dușman al nostru; că, uneori, luni de zile, abia reușeam să descoperim tensiunile cele mai evidente. Bossy poate opera revizuirea a mii de informații pe secundă.

- Care ar urma să fie degajarea tensiunilor? îi întrebă Joe pe Bossy.

- Cînd represorii sînt îndepărtaţi din celule, răspunse Bossy, ele pot funcţiona din nou normal, redresîndu-se.

- Ceea ce, bineînţeles, ar însemna însănătoşire, zise Billings.

- E cineva împotrivă să-l lăsăm pe Bossy s-o facă, domnilor?

- Dumneavoastră sînteţi medicul, replică Hoskins.

Abia o săptămînă mai tîrziu, o săptămînă de supraveghere permanentă, de administrare intravenoasă a hranei, de îngrijire fizică a corpului timp în care Mabel zăcuse pe canapea într-un fel de comă, observară o oarecare schimbare.

Era în dimineaţa celei de-a şaptea zile, după ce Hoskins îşi încheiase veghea de noapte la căpătîiul lui Mabel, cînd observară ce modificare uimitoare se produsese. Era ca şi cum toate tensiunile eliberate şi-ar fi arătat brusc, efectul.

Nu mai avea obrajii buhăiţi, pungile de sub ochi nu mai erau aşa proeminente, dungile de grăsime de pe gît se retraseseră. Încet-încet, ca o figură conturîndu-se din bolovanul de lut al unui sculptor, apărea o altă Mabel, o Mabel mai tînără.

Era ceva mai mult decît pielea sănătoasă şi întinsă, decît relaxarea dată de odihnă, decît dispariţia zbîrciturilor, decît scăderea umflăturilor de la încheieturi.

Cei trei bărbaţi stăteau privind la silueta relaxată, întinsă pe canapea. O priveau cu ochii măriţi, neîncrezători. MABEL ÎNTINEREA!

Bîzîitul slab al lui Bossy, ce lucra la cea mai înaltă viteză, le zbîrnăia în urechi.

Capitolul VIII

Nu era un miracol.

Regenerarea şi reîntinerirea lui Mabel nu era altceva decît rezultatul final al aplicării terapiei psihosomatice complete. Dar era un rezultat la care, un terapist uman, neasistat de Bossy, n-ar fi putut ajunge. Oricît s-ar strădui să se detaşeze de deviaţii, nici un om nu poate ajunge la maturitate fără a căpăta acel filtru de prejudecăţi; şi terapistul, în timp ce înlătură deformările unei matriţe, le înlocuieşte, cu altele.

Mai mult, mii de ore de terapie verbală, Bossy le redusese la secunde. Nimeni nu ştiuse vreodată cît de completă terapie putea realiza. Şi nici ei, acum, nu ştiau. Doctorul Billings, profesorul Hoskins, Joe Carter cei trei bărbaţi stăteau şi se uitau la Mabel care stătea întinsă pe canapea, legată printr-un complex de fire de Bossy şi se minunau.

Nu înţelegeau în profunzime transformările trupului lui Mabel. Dar, erau martorii lor.

Era caracteristic pentru Billings, ca, pînă şi în momentele de uimire să înregistreze avantajele evidente ale terapiei. Spre mirarea lui, ultimele picături de plasmă sintetică, transferate dintr-un recipient suspendat în venele lui Mabel, se scurgeau din container. Fusese un recipient întreg noaptea trecută şi, pentru ritmul ei scăzut de activitate, acesta ar fi trebuit să ajungă pe încă două zile.

Aproape instantaneu, în timp ce ultimele picături se scurgeau prin tubul transparent, buzele începură să se mişte.

- Mi-e foame, murmură ea. Foame, foame, foame, FOAME!

Ecranul lui Bossy pîlpîia, semnalînd pericol.

- Celulele nu se pot regenera fără hrană, repeta mașina.

Această afirmație, oamenilor le apărea că indică o nerăbdare plină de dispreț, ca și cum era de așteptat ca oamenii aceștia să știe măcar atîta lucru.

Billings traversă în grabă camera, înșfăcă unul din puținele recipiente de plasmă care mai rămăseseră, îi rupse sigiliul pe cînd revenea cu el și-l înlocui, pe cel gol. Cînd lichidul începu să se scurgă prin tub în jos, murmurul lui Mabel încetă și ca rămase iar nemișcată și tăcută. Joc, doctorul Billings și profesorul Hoskins aproape că o puteau vedea cum se transformă și se întrebau care ar putea fi transformările psihicului ei.

Joc încercă să le urmărească, dar, gîndurile ei erau atît de rapide și atît de variate, de parcă ai fi încercat să selecționezi și să urmărești pe cineva care vorbește pe un disc pus pe viteza maximă.

- Foamea creează tensiuni care acționează ca represori ai celulelor, împiedicînd terapia, apăru, nesolicitată, explicația pe ecranul lui Bossy, ca și cum ar fi vrut să le reproșeze și să-i avertizeze să aibă grijă să nu se mai întîmple. După cum e obiceiul oamenilor, ei îi dăduseră o treabă de făcut, după care urmăriseră procesul pentru a-l sabota și a-l împiedica s-o facă. Cum e, în general cazul cu oamenii, ei nu îi puneau piedici intenționat, pur și simplu lăsau ca lipsa lor de înțelegere s-o facă pentru ei.

Nivelul lichidului din recipient scădea văzînd cu ochii. În ritmul acesta rezerva, plănuită să ajungă pentru încă două zile, avea să se epuizeze în două ore. Și nu mai aveau de rezervă decît un recipient.

Plasma sintetică fortificată nu poate fi obținută într-o lăptărie obișnuită și nici unul dintre ei nu se pricepea într-atît la biochimie încît să încerce s-o prepare. Singura modalitate de a nu întrerupe terapia, lucru pe care nu-l dorea nici unul, era să obțină repede plasma, în timp de patru ore cît mai ținea rezerva pe care-o aveau. Și nici nu era sigur că dispuneau de atîta timp, căci consumul se putea accelera progresiv.

Îl chemară pe Carney în salon.

El se ținuse departe pe timpul desfășurării experimentului, chiar de la început, nu fusese admis în camera de lucru și nici nu ceruse să fie admis, din moment ce Mabel îi spusese să nu se amestece. Nu mai era îmbufnat și nici iritat pe soartă, ci

îngrijorat. Îngrijorarea lui era atenuată de încredere. Își dăduse seama că, odată ce Mabel hotărîse astfel, ea nu se putea afla pe mîini mai bune.

Dar rapoartele pe care i le dăduseră îi creaseră îndoieli. Erau mereu aceleași, iar în ce-l privește, erau vagi și nesatisfăcătoare.

"Mabel se odihnește natural și progresează normal."

Nu prea avea el multă experiență cu spitalele. Concepțiile lui despre ceea ce, probabil, se petrecea acolo, erau căpătate din filmele de senzație în care aveau loc drame peste drame, crize aproape fatale în lanț, ce încercau să miște publicul tot mai imun la suferință. Și chiar fără ideile sugerate de filme, lui Carney i se părea că i se ascunde ceva.

Reacția lui, cînd Joe îi spuse că aveau nevoie urgentă de noi provizii de plasmă, fu mai mult de ușurare decît de alarmă. Așa mai mergea. Ca și autorii de scenarii, nu-și dădea seama că o criză după alta era de obicei un semn de ineficiență și nepricepere. Nu-i veni ideea să pună întrebarea cît se poate de normală, de ce această necesitate de plasmă nu fusese prevăzută, sau ce se întîmplase de Mabel le dăduse socotelile peste cap.

De fapt, el fu cuprins de un sentiment de satisfacție. Avea și el ocazia să fie de folos, viața lui Mabel depindea de el. El, Carney, era la fel de important pentru ea ca și aceste Creiere.

Era cooperant. Adică, dorea să fie.

- Dar nu știu de unde aș putea face rost de marfă așa de repede, mormăi el. Am primit o mulțime de avertismente cînd am făcut rost de ultima și mi-am luat gîndul de la alta. Trebuie să aveți grijă cu astfel de lucruri. E altceva decît cu instrumentele și piesele electrice.

Billings, care stătea lîngă Joe, era vizibil tulburat.

- Pur și simplu trebuie să mai facem rost, insistă el. Rezervele pe care le avem ne țin numai încă patru ore. Mabel nu poate fi vindecată fără asta. Este periculos să încercăm.

Carney se albi. Mîna-i tremura cînd încercă să-și aprindă o țigară.

- Dacă aș avea mai mult timp, îngăimă el, dar patru ore, în plină zi...

Joe se uită la ceas.

- E ora nouă. Asta înseamnă că trebuie să fim înapoi la prînz, ca să fixăm o limită. Unde este cel mai apropiat spital mare?

- Este o stație de urgență la cîteva străzi de aici-zise Carney.

- O secție de urgență nu dispune de cît avem noi nevoie, spuse Joe. Vreau un spital unde să aibă mai multă.

- Nu știu, rosti Carney nesigur. Mai e Memorialul pe strada Protrero.

- Îmi trebuie niște halate de medic. De unde aș putea face rost?

- Mă descurc eu, spuse Carney ușurat. Nu-mi ia mai mult de cinci minute.

Se răsuci și ieși din cameră aproape în fugă. Fu înapoi în mai puțin de cinci minute. Uniforma era completă, avea pînă și ecuson.

- Chiar că băieții ăștia pun mîna pe orice, este? zîmbi Joe.

Carney rînji.

Ajunseră aproape de autogara interurbană, unde erau parcate o mulțime de taxiuri, cînd Carney puse prima întrebare.

- Ce-ai de gînd să faci, Joe? întrebă el gîfîind, căci mergeau foarte repede.

- Să fur, răspunse Joe scurt. Sînt momente cînd etica trebuie lăsată pe planul al doilea.

Carney dădu din cap cu un aer savant, fără, de fapt, să înțeleagă nimic din vorbele lui Joe.

- În plină zi ! mormăi el. Oftă și-și îndreptă umerii înguști. Dar pentru Mabel aș fi în stare de orice, adăugă el, simțindu-se oarecum ca-ntr-un scenariu de film.

Cînd taxiul coti în parcarea largă din fața spitalului, Joe plăti cursa și-i dădu și bacșiș șoferului.

- Dacă vrei să aștepți, zise Joe, ne întoarcem peste vreo zece minute.

Rostise fraza pe un ton neutru, dar adevărul era că înregistrase o undă de alarmă în mintea șoferului.

- Am să aștept, promise taximetristul, pe un ton solemn.

Joe o porni în sus pe scări, urcînd cîte două trepte deodată, cu Carney gîfîind în urma lui.

În hol, Joe îi zîmbi tinerei asistente din spatele geamului de la biroul de informații și-i transmise un cîmp puternic pentru a o liniști.

- Vă rog, unde aș putea-o găsi pe sora șefă?

Îi dădu de înțeles din ochi că, după ce o văzuse pe ea, nu mai era absolut deloc interesat să găsească nici o bănătie de soră șefă:

Fata-i întoarse zîmbetul, în timp ce, automat, îi evalua vîrsta, starea civilă, posibilitățile financiare. Îl considera deja un tip simpatic. Avea un proces de gîndire normal și previzibil. Joe se conectă la el, și-l impulsionă, avînd grijă să proiecteze imaginea unui tînăr internist cu spatele bine asigurat de niște părinți bogați.

Asistentei îi luciră ochii și se hotărî să-i arate lui Joe un aspect ceva mai tentant.

- Doriți cu supraveghetoarea de zi? clipi ea mărunt. Vreți să o caut la telefon?

Tonul și gîndurile ei îl îmbiau să nu fie așa grăbit să mărească numărul membrilor anturajului.

Pe lîngă imaginea unui internist tînăr și bogat, necăsătorit, Joe îi mai sugeră tabloul unei mașini decapotabile, albastră nou-nouță, capitonată cu piele roșie, după care urmă un tablou cu niște cheineri amabili într-o sufragerie cufundată în semiîntuneric.

- Este foarte ocupată la această oră, de obicei, spuse asistenta plină de îndoială. Dacă vă pot fi de vreun ajutor...?

- Mda, de fapt, caut Banca de Sînge, rosti Joe cu seninătate. Trebuie să iau o rezervă cu împrumut pentru spitalul St. Luke...

Tabloul căpătă conturile unei seri de dans prelungite la Salonul Venețian din Fairmont, mult mai puțin aglomerat decît Casa de pe Colină.

- Oh, asta căutați, ciripi ea cu o încîntare extremă. Aș fi fericită să vă conduc, Doctore...?

- Doctorul Carter... în curînd, adică... sper, se prezentă el, făcîndu-i cu ochiul.

Asistenta se întoarse spre fata fără uniformă care bătea la mașină în spatele ei.

- Mă-ntorc imediat, draga mea, gunguri ea. Dacă întreabă cineva de mine...

- Știu, zise fata plictisită. Ești dusă să-ți pudrezi nasul. Ce mai aere își dau și surorile astea!

Nici una nu-i dăduse vreo atenție lui Carney. Evident, în ierarhia castelor dintr-un spital, un sistem care face să pălească pînă și India, el era un paria, mai prejos chiar decît un sanitar. În timp ce Joe și asistenta mergeau pe culoar, tocurile ei ținînd cu

eleganță ritmul, Joe era conștient de impresia lui Carney, care păşind în urma lor, îl privea cu o admirație vecină cu veneraţia. Cît dură scurta călătorie pînă la etajul al doilea, Joe îşi făcu datoria, conformă cu protocolul, de a afla numele asistentei, orele cînd era de serviciu şi cînd era liberă, numărul de telefon de acasă.

Odată ajunşi la camera de depozitare a sîngelui, asistenta se adresă pe un ton tranşant, ca de la egal la egal, internului de serviciu.

- Dumnealui este Dr. Carter, de la St. Luke...

Internul, care evident nu avea spatele asigurat de niște părinți bogați sau de o decapotabilă albastră, se uită cu invidie la Joe.

- Mi-aş fi dorit să lucrez la St. Luke, zise el. Cît mai ai?

- Încă două luni, răspunse Joe, uitîndu-se insistent la asistentă. Mai e puțin şi capăt numirea. Mi-ar face plăcere să te recomand.

- Oh, mulțumesc! M-ar bucura nespus!

Internul îi întinse mîna.

- Harry Vedder, se prezentă el. Spune-mi...

- De la Universitatea Harvard, murmură Joe.

Internul încuviință plin de respect şi deveni şi mai amabil. Deci presupunerea lui era bună. Acesta era unul dintre băieții ăia de bani - gata; Probabil că avusese dintotdeauna bani, încît nici măcar nu se mai gîndea la asta; tonul lui amabil era natural, nu impus. Un tip pe cinste! Asistenta nu-şi mai încăpea în piele de încîntare.

- Vreo patruzeci de sticle ar fi de-ajuns, spuse Joe, readucîndu-i cu picioarele pe pămînt.

- Secția de chirurgie a rămas fără rezerve. I-am dat telefon administratorului vostru. Bănuiesc că aţi primit ordinul. Vi-l înapoiem mîine dimineață.

Rostise toate astea pe un ton neutru, dar pe față i se citea clar părerea pe care-o avea despre administrația unui spital care lăsa chirurgia în situația de a rămîne fără această rezervă vitală. Cum se întîmplă întotdeauna cu subordonații unui șef prea aspru, erau încîntați să-şi prindă superiorii pe picior greşit.

- Nu, n-am primit nici un ordin, zise internul.

Joe avu un rînjet atotştiutor. Nimeni, de la un capăt la altul, nu-şi făcea datoria.

- Atunci poate ar trebui să dai un telefon la birou să cer confirmarea, sugeră el senin.

Din spate, se auzi suspinul înăbuşit al lui Carney.

- Nu fac eu aşa ceva, se grăbi internistul. Poate voi la St. Luke, da, dar la Memorial noi nu obişnuim să atragem atenţia superiorilor că nu-şi fac datoria. Voi luaţi ce aveţi de luat şi eu îmi văd de ale mele pînă ce-şi amintesc ei să dea ordinul.

Schiţară cu toţii un zîmbet sarcastic, iar asistenta avu grijă ca zîmbetul ei să devină apoi plăcut şi atrăgător.

Peste alte două minute, Carney abia mergea pe coridor, încărcat cu lăzile de carton. Spre uimirea internistului şi a asistentei, Joe însuşi luă pe umăr ultima cutie. Uimirea se transformă în admiraţie. Chiar că acesta era un tip pe cinste; avea atîta bun-simţ să nu-l lase pe bătrîn să facă două drumuri; era aşa de sigur de sine încît nu făcuse gestul în mod ostentativ.

Cu mîna rămasă liberă, Joe dădu încă o dată noroc cu internistul. Asistenta păşea alături de el pe coridor, afectată, de parcă Joe era proprietatea ei. Îl escortă pînă la ieşire, ca nu cumva să fie oprit şi luat la întrebări de vreun oficial care i-ar fi văzut pe cei doi cărînd cutiile cu recipiente de plasmă.

- Să nu uiţi, şopti ea, ţinînd larg deschisă uşa masivă ca el să poată ieşi.

Joe rîse, rîsul lui promiţînd o mulţime de lucruri.

Şoferul de taxi le veni în întîmpinare pe scări şi luă o parte din cutiile lui Carney. Pe la jumătatea drumului spre spital, şoferul începu să fie convins că era vorba de o misiune foarte importantă; iar cînd îi ajută să descarce cutiile în faţa spitalului de urgenţă, era sigur că e martorul unei drame. Cînd ei refuzară să-l lase să-i ajute să care cutiile în spitalul de urgenţă, nu mai avu nici o îndoială că păstrarea secretului era de cea mai mare importanţă. Porni maşina şi se îndepărtă şi onoarea lui de cercetaş, de mult uitată, îl împiedică şi să privească înapoi prin oglinda retrovizoare.

- Băiete, nu se mai abţinu Carney pe cînd intrau pe uşa apartamentului lor de la subsol, dacă reuşeşti să nu intri în puşcărie, eşti de milioane.

Era aşa de pătruns de admiraţie, încît era cît pe-aici să-i ierte lui Joe că era un Creier.

Joe îl opri pe bătrîn în salon, pentru că nu voia ca el să intre în laborator, să vadă ce se întîmpla cu Mabel.

- Oricum, ce este aici, o să ne ajungă pentru cîteva zile, spuse Joe. Dar ar fi bine dacă i-ai anunța pe amicii tăi să mai facă rost de niște plasmă.

- E nevoie de multă, după cîte văd, răspunse Carney cu o undă de curiozitate.

- Așa trebuie, ridică Joe din umeri, ca și cum nu se întîmpla nimic deosebit. Crezi că mai poți face rost?

- Sigur că da, aprobă Carney cu ușurință, acum am destul timp.

Carney plecă satisfăcut și, pentru prima dată în ultima săptămînă, era bine dispus că avea și el ceva de făcut, și era din nou important.

În camera de lucru, Billings și Hoskins erau tot în picioare, fingă Mabel, privind la ea. Nu se știe cum, probabil din reflex, Hoskins pregătise cafeaua de dimineață și, tot din reflex, amîndoi sorbeau din cești.

O analiză rapidă a evoluției psihice a lui Billinge îi dădu satisfacție lui Joe, care constată că prima reacție de uimire slăbise, fiind înlocuită de o nouă evaluare a priorităților terapiei psihosomatice. Billings încerca să discute despre asta cu Hoskins, să-și pună ordine în idei.

- Toate astea pot fi înțelese, spunea el încet, precaut, dacă facem o analogie între celulă și un glonte tras dintr-un pistol. La început apare un moment al forței destul de puternic pentru a imprima o traiectorie. Celulele se regenerează cu o vigoare sănătoasă. La fel ca amoeba (amiba), dacă supraviețuiesc accidentului sînt nemuritoare-adică au forța de a fi nemuritoare printr-o reînnoire continuă.

- Dar rezistența aerului, rezistența materialelor mai dense și atracția gravitațională, învîng pînă la urmă impulsul glontelui, îi reduc momentul forței, pînă ce glontele ajunge la un echilibru, după care, treptat, cade spre pămînt, inert, spuse Hoskins.

- La fel cum fac și celulele, fu de acord Billings. Ele se reînnoiesc și se multiplică pe perioada evoluției copilului spre maturitate. Dar, treptat, prin acumularea erorilor, a reprimărilor, frustărilor, dezamăgirilor, tensiunilor de tot felul, se anulează

momentul forţei iniţiale a vieţii. Celulele nu-şi pot păstra ritmul de înnoire împotriva tuturor acestor inamici. Ele încetinesc din ce în ce mai mult, pînă ce, în cele din urmă, unul dintre organe-sau o serie de organe - slăbeşte prea tare pentru a mai funcţiona. Noi numim asta boală, bătrîneţe, moarte.

- Gravitatea ar putea, în sine, să aibă vreun efect? întrebă Joe, păşind spre ei, şi turnîndu-şi nişte cafea. Eu cred că acţiunea constantă a gravităţii asupra celulelor ar putea să le încetinească ritmul, la fel cum se întîmplă cu gloanţele. Dacă celulele au o formă de memorie, aşa cum susţineţi, atunci memoria uzurii ar trece de la celula veche la cea nouă. Memoria uzurii acumulată, ar putea ea singură, să fie cauza bătrîneţii.

Billings ridică ochii spre el.

- Ar putea fi aşa, fu el de acord.

- Să-l întrebăm pe Bossy, propuse deodată Hoskins.

Răsuci butonul de comunicare în poziţia deschis şi Billings îi adresă întrebarea:

- Gravitatea este un factor cu rol în regenerarea celulei? întrebă el.

- Da, răspunse imediat maşina. Cel mai de bază. Toate celulele vii, indiferent de organism, acumulează memoria greutăţii pînă ajung să le fie distrus potenţialul de regenerare.

- Ai eliminat această memorie a celulelor la pacient? întrebă Joe.

- Desigur, răspunse Bossy. Instrucţiunile mele, privitoare la teorie, prevedeau să depisteze toate tensiunile, de orice natură, şi să le anihileze.

Billings şi Hoskins se relaxară pe scaunele lor.

- Iar rezultatul este că organismul poate să funcţioneze la cea mai înaltă cotă, concluzionă Billings.

- Hai să privim lucrurile în faţă, doctore, rosti Hoskins cu asprime. Rezultatul, cel puţin ca efect, este - nemurirea!

- Nu e chiar aşa, ezită Billings. Se pot acumula noi reprimări, noi uzuri, noi suprimări...

- ... Care pot fi din nou îndepărtate prin tratament, spuse Hoskins, strîngînd pumnul în palma cealălaltă. Nemurirea asta aduce în discuţie cîteva aspecte etice deosebite, doctore.

- Mai multe decît bănuieşti, răspunse Joe zîmbind. Amîndoi aţi omis un lucru. Mabel a fost de acord. Cine altcineva ar mai fi?

- Oricine! Toată lumea! sări Hoskins. Toată lumea vrea să fie nemuritoare.

- Doamne... vreau să fiu nemuritor! parodie Joe un comic renumit, care parodia o mare parte din omenire. Dar încă n-ați evaluat costul, profesore Hoskins.

- Nu cred că-nțeleg ce vrei să spui, Joe, întrebă Billings curios.

- Pacientul trebuie să vrea să fie eliberat de toate tensiunile, spuse Joe.

- Așa este, aprobă Billings.

- O credință puternică în ceva acționează ca o tensiune, prin faptul că nu acceptă opusul acelei credințe. Biletul de trecere în nemurire este dorința de a te lipsi de orice idei preconcepute și prejudecăți.

- Și asta ar fi așa de greu? întrebă Hoskins, oarecum provocator.

- Cred că da, spuse Joe încet. Eu cred, domnilor, că veți descoperi că preferă să aibă dreptate - și să moară.

Capitolul IX.

Cei trei bărbați urmăriră evoluția lui Mabel timp de încă două zile. Aproape că nici nu dormiră și mîncau doar pe apucate. Fascinația procesului depășea toate experiențele lor anterioare.

Era ca și cum ar fi urmărit minutarul unui ceas. Nu, era mai mult decît răsfirarea miraculoasă a petalelor unei flori. Privind continuu, ochiul nu reușea chiar să surprindă transformările microsecundă cu microsecundă. Și totuși, dacă întorceai o clipă capul și apoi te uitai din nou, progresul era evident. Iar la capătul celor două zile, schimbarea era incredibilă.

La un moment dat, se alarmaseră din cauza părului ei. Căzuse masiv, invadînd perna cu valuri de un cenușiu mat și un timp crezuseră că avea să rămînă complet cheală. Apoi, începuse să-i crească și acum capul era acoperit de o cascadă minunată de păr castaniu. Fața ei, netedă acum, căpătase inocența unui copil, limpezimea împăcării cu sine.

În prima etapă a terapiei, Hoskins făcuse tentativa de a-i ține corpul acoperit cu un cearșaf. Așa cum fac de obicei bărbații, el motivă că aceasta era o concesie făcută tinereții și lipsei de experiență a lui Joe. De fapt, el acționase sub impulsul propriilor tensiuni. În cele din urmă, cam nervos, Billings îi atrăsese atenția că atitudinea lor trebuia să fie atitudinea unor medici. Joc, ascunzîndu-și amuzamentul, îi atrăsese atenția că, atunci cînd cineva, încă din fragedă copilărie, putea vedea direct în mințile celorlalți, hainele își pierdeau utilitatea ca semn de pudoare.

Hoskins, furios pe sine pentru că se simțea caraghios

renunțînd la cearșaf, păstră cu obstinație o atitudine de medic.

Mabel stătea într-o poziție care amintea de poziția intrauterină a fătului; sau de o dansatoare cu un corp perfect, relaxată și adormită din întîmplare pe canapea. Respira liniștit și adînc și doar uneori, pentru o secundă, două, fața ei căpăta expresie, atunci cînd Bossy atingea vreo amintire dureroasă, îngropată adînc, vreo prejudecată fără bază reală, anulîndu-le.

Lui Joe îi era încă imposibil să pătrundă în gîndurile ei. Pentru prima dată în viață îi era blocată intrarea în mintea, emoțiile, rațiunea cuiva. Pentru prima dată vedea cum este să ai un psihic normal.

Întotdeauna avusese un sentiment de milă pentru ceilalți, care nu posedau vederea psionică; acum îi invidia. Cum oare puteau oamenii să trăiască, fără să se poată citi unul pe altul, să știe cum erau ei cu adevărat? nu era de mirare că bîjbîiau în relațiile dintre ei și că făceau incredibile greșeli datorită neînțelegerii!

Oamenii erau ca un univers populat cu corpuri umane, fiecare cu orbita lui excentrică, izbindu-se orbește unul de altul, modificîndu-și la întîmplare direcția drept consecință a contactelor întîmplătoare. Era de mirare faptul că se putuse ajunge fie și la acele forme rudimentare de ordine, de cîteva ori în istorie.

Pentru prima dată privise cu respect bastoanele albe ale orbilor.

El asociase bastoanele cu orbii, care-și căutau drumul cu ajutorul lor, pipăind cu bastonul întins prin bezna totală. Știința lor consta în a socoti cîte lovituri de baston în trotuar erau necesare pentru a ajunge de aici pînă dincolo. Erudiția lor consta în măsurarea exteriorului. Înțelesese, la modul abstract, de ce se întîmpla ca ei să ia măsurătorile drept realitate. Dar fusese nevoie de această imposibilitate de a pătrunde în mintea lui Mabel pentru a putea înțelege problemele celorlalți.

Brusc, Joe simți nevoia să iasă și să se plimbe. Cele două zile îl aduseseră într-o stare de tensiune și încordare. Era neliniștit de imposibilitatea de a lua legătura cu Mabel, de imposibilitatea de a afla dacă Bossy, odată îndepărtate resturile filtrului de prejudecăți, a reușit să producă o breșă din care ea să poată vedea-psionic.

Cînd îl întrebă pe Billings dacă era ceva de făcut pentru el, răspunsul fu negativ. Întrebarea pusă lui Bossy dacă anticipa vreo complicație, primi tot un răspuns negativ. Hoskins murmură că, în

ce-l privește, avea să tragă un pui de somn, după care avea să-l înlocuiască pe Billings care veghea la căpătîiul lui Mabel. Joe evadă bucuros din atmosfera apăsătoare a încăperii.

Odată ieșit în stradă, întunericul și ceața îl învăluiră și Joe se îndreptă dinspre strada Howard către strada Mark. Era o noapte potrivită pentru plimbare. Iar orașul reușise să-i ademenească în explorări pe străini și pe localnici deopotrivă. Pot să treacă ani fără să reușești să te obișnuiești cu magia misterioasă a nopților din orașul San Francisco.

Iar Joe se afla în acea fază de evoluție cînd un tînăr hoinărește seara pe străzile unui oraș misterios, privind la agitația indivizilor din preajma sa, atît de neînsemnați față de el însuși și la care se uită de sus. Evadat, în sfîrșit, din brațele care-l ocroteau, din protecția cu care este înconjurată copilăria, tînărul simte cum se înalță, mai înalt decît blocurile, mai larg decît orașul, mai năvalnic decît vîntul care-i biciuiește fața.

El se simte cuprins de o dragoste nemărginită față de omenire, de milă, de înțelegere. Acestea îi dau brusc o putere de uriaș și-l fac capabil de fapte mari. El simte că e dator pentru tot ce-a primit din partea societății și este copleșit de obligația de a plăti această datorie. Simte că trebuie să facă eforturi pentru a duce omul din starea de disperare și rătăcire, pe tărîmul împlinirilor, al iluminării. Un efort mai mic n-ar putea răsplăti omenirea.

Iar Joe, prin Bossy, dorea să ofere lumii, în sfîrșit, vederea psionică. Cum altfel ar fi putut omenirea să facă necesarul pas înainte, care să o scoată de pe traiectoria oarbă, închisă ca un cerc, parcursă de generații după generații, care, din timp în timp, aducea înapoi de unde pornise?

Era convins că posibilitățile lui psionice puteau fi puse în slujba acestui scop. Împreună cu alți cîțiva, simțea că trebuie să-și folosească această capacitate pentru a ajuta omenirea.

Traversară strada Market, conștient de faptul că era limitat de fluieratul insistent al polițaților și de semnele albe ale trecerii pentru pietoni și, văzînd în aceasta simbolul bastonului de om, o porni în sus pe strada Powell.

Teoria lui era că, din moment ce posibilități psionice

rudimentare erau mai evidente la animale şi la copii decît la adulţii umani, ar exista o speranţă. Era o teorie, nu o certitudine. Nu avusese posibilitatea s-o discute cu cineva, să găsească pe cineva care să simtă la fel, cu care să analizeze aceste speculaţii.

Căci comunicarea implică o comuniune de idei. Nu numai că le lipseau din cunoştinţe-dar nici măcar nu erau conştienţi de lipsa lor. Cum putea să apară cunoaşterea unui instrument şi să se dezvolte arta muzicală într-o comunitate de surzi? Chiar dacă ei ar putea să-şi formuleze o idee abstractă despre comunicarea prin modulaţiile sunetului, ce rezultate ridicole ar deriva din străduinţile lor de a înţelege!

Pentru ei, poate, rezultatele ar fi logice şi raţionale, dar ar fi ridicole pentru cel ce putea auzi muzica.

Deşi era ciudat, ei aveau instrumentele de bază. Einstein le dăduse sistemul de coordonate, în care adevărul era relativ raportat la un anumit cadru, dar acest lucru nu era valabil şi în afară. Dar, în loc să folosească acest instrument în serviciul vieţii de zi cu zi, ei se orientaseră spre abstracţia teoretică privitoare la viteza luminii şi la dimensiunile universului. În loc să-i intereseze aplicabilitatea, ei se axaseră pe măsurători.

Cunoştinţele lor matematice conţineau multe calcule verificate de logica simbolică dar, de necrezut, ei nu vedeau cum ar putea să le aplice pentru a realiza înţelegerea între oameni, ci le proiectau mai presus de existenţă, unde foloseau doar unei forme de gîndire total înstrăinată.

Erau ca nişte creaturi bi-dimensionale, care aflaseră simbolul matematic al înălţimii, dar care, prin natura lor limitată, nu puteau găsi o modalitate de a-l aplica la realitatea propriei lumi şi care, din acest motiv, îi negau alte valenţe în afară de aceea de element al imaginaţiei abstracte.

Cum să fi găsit la cineva, al cărui orizont era mărginit de ceea ce putea atinge cu bastonul de orb, acel vocabular care să descrie imaginea unor munţi care se prăbuşesc, îngrămădindu-se unul peste altul, ca piesele domino-ului, tot mai albaştri, bătînd spre purpuriu închis în depărtări? Dacă nu exista un organ care să reacţioneze la lumină, de orice natură ar fi ea, cum ar putea cineva să imagineze conceptul privitor la modulaţiile culorii? Era oare posibil să dea ton unei simfonii pentru o ştiinţă care putea măsura doar numărul de vibraţii pe secundă?

Şi totuşi, în Bossy, pipăitul cu bastonul de orb dădus rezultate. El nu l-ar fi putut construi singur pe Bossy. Nu avea suficiente cunoştinţe. Ar fi putut realiza alte lucruri cu ajutorul vederii psionice, dar nu le-ar fi putut transmite şi ele ar fi rămas, din acest motiv, fără nici o valoare.

Pentru a putea lucra cu nevăzătorii, Bossy trebuia să fie esenţa extrasă de la nevăzători. Pentru a proiecta o creatură bidimensională, trebuia să existe o cale de acces cel puţin bi-dimensională. Nu este de ajuns să manifeşti dispreţ faţă de o creatură bidimensională pentru că nu poate înţelege principiul apogeului. Dacă întreaga lui lume - şi tot ceea ce el apreciază - este bidimensional, care ar fi valoarea unui apogeu pentru el, chiar dacă ar reuşi să şi-l imagineze?

Într-o lume fără valoarea psi, el ar putea face speculaţii cu privire la valoarea psi, dar oare ar fi el de acord să renunţe la pipăitul cu bastonul de orb pentru a o înţelege? Nu ar privi el oare toate discuţiile despre psi dintr-un punct de vedere bi-dimensional, n-ar fi dispreţul lui faţă de înălţime cel mai de seamă handicap pentru a ajunge la ea?

Bossy era acea cale de acces bidimensională. Bossy conţinea cea mai ispititoare momeală - nemurirea!

Era ieşirea tridimensională? Asta nu mai ştia.

Cum avea să fie o minte, guvernată doar de relaţia raţională dintre lucruri, eliberată de toate piedicile ideilor preconcepute, nedeformată de suferinţă, de pedeapsă, tristeţe, reprimare...

Brusc, Joe rămase locului, îngrozit.

Ce teribilă scăpare din vedere!

Omul nu trăieşte din logică. El nu trăieşte după tipare. El nu trăieşte conform raţiunii, nici măcar conform bunului-simţ.

Se-ntoarse şi o luă la fugă pe deal în jos. Înebunit, el era conştient că dispunea de un caz acolo, în camera de la subsol, dar nu ştia nimic despre el. Billings adormise în scaunul lui şi în mintea lui nu era decît impresia cu care rămăsese, că totul era în ordine. Normal, altfel n-ar fi putut să adoarmă!

Ce teribilă scăpare din vedere! Bossy fusese alimentat doar cu date reale. Toate concluziile pe care încercase să le tragă

fuseseră imediat etichetate ca suspecte şi luate în consideraţie doar ca eventuale posibilităţi. Toate prejudecăţile, presupunerile, deducţiile fuseseră cu grijă cernute şi îndepărtate prin verificări şi reverificări efectuate de minţile cele mai luminate din ţară, pe durata celor doi ani cît duraseră construcţia lui Bossy la Hoxworth.

Şi totul fusese ajustat la schema materială a unei maşini care gîndeşte. Lăsînd-o pe Mabel la discreţia maşinii, ei scăpaseră din vedere faptul că punctul de vedere al unei maşini nu este neapărat şi cel mai înţelept pentru o fiinţă umană. Lui Joe îi reveni în memorie o propoziţie apărută pe ecranul lui Bossy mai înainte: "Instrucţiunile mele privitoare la terapie sînt de a detecta tensiunile de orice natură şi de a le îndepărta."

Şi Bossy asta făcuse.

Joe gemu gîndindu-se la prostia pe care o făcuseră dîndu-i un astfel de ordin. Trecea prin faţa hotelului St. Francis şi de aceea trebuia să meargă mai încet, pentru a nu atrage atenţia. Erau acolo, desigur, o mulţime de taxiuri, dar un taxi care intra la periferie la această oră din noapte ar fi atras prea mult atenţia. Cei ce locuiesc în asemenea locuri nu prea obişnuiesc să meargă cu taxiul.

Şi pe urmă, nu mai avea decît puţin de mers. Ca de obicei, mahalaua era învecinată cu cartierele de lux, părînd că una are nevoie de cealaltă.

Îşi trimise într-una fasciculele telepatice înainte, încercînd să-l trezească pe Billings prin impulsurile mintale. Dar oboseala psihică a bătrînului, precum şi faptul că acesta nu dormise de două nopţi, erau mai puternice. Încercă din nou să intre în contact cu mintea lui Mabel, dar aceasta nu fu mai permeabilă decît Bossy.

Aşa era şi normal să se întîmple! mintea lui Mabel, în această fază, funcţiona în regimul unei maşini.

La misiunea de pe New Montgomery, o luă spre sud, către periferie. În faţa lui observă o agitaţie neobişnuită. Deşi era aproape două dimineaţa, o mulţime de oameni, într-o pată de lumină, se înghesuiau să iasă pe uşile larg deschise ale unui restaurant. O maşină de patrulă era parcată în apropiere, dar cei doi poliţişti care stăteau rezemaţi de ea, nu interveneau încă. Lucrul acesta era cam ciudat, pentru că numai poliţaii cei mai duri erau trimişi la periferie şi acestora le făcea o deosebită plăcere să facă uz de bastoane, fie că era nevoie, fie că nu.

Precaut, Joe coti în umbra unei alei şi răspîndi un cîmp de

unde în jur. La început, păru că s-ar contura prea puține luciri i haosul de impresii și emoții. Apoi, puțin cîte puțin, în principal î gîndurile unei perechi de tineri marinari, susținute de cele aflate d la ofițeri, Joe asamblă elementele istoriei.

Furgonul tocmai luase o femeie pentru a o duce l închisoarea orașului. Lucrul acesta, în zona aceasta, de obicei, n stîrnea mai mult decît o curiozitate trecătoare. Dar femeia fusese foarte tînără. Fusese frumoasă. Chiar, avînd în vedere exagerare normală din mintea marinarilor, ea fusese lucrul cel mai frumos pe care-l văzuseră vreodată.

Și mai fusese goală pușcă.

Apăruse mergînd agale pe strada Howard. Marinarii tocma ieșeau pe ușa restaurantului și raza de lumină o arătase ca s lumina unui reflector pe o scenă cufundată în întuneric. Fusese atît de copleșiți încît uitaseră să și fluiere. O mașină a poliției, car tocmai trecea, fusese cît pe-aci să se izbească de o pompă de incendiu, de care scăpaseră ca prin minune cu o frînă puternică.

Unul dintre polițiști îi aruncase pe umeri propriul veston, cî stătuseră să aștepte furgonul. Ea nu scosese o vorbă. Stătea numa și se uita cînd la unul, cînd la altul, zîmbind cu cel mai dulc zîmbet.

Furgonul apăruse imediat și-o luase. Pentru ei nu era decît o chestiune de rutină. Totuși, cei doi polițiști nu mai urcaseră î mașină. Stăteau acolo și priveau mulțimea, în aparență așteptînd s se disperseze sau să se liniștească. Dar fețele lor aveau o expresie ciudată. Nu goliciunea femeii, în sine, le rămăsese în minte ci părea că și ei erau încă amețiți de a fi văzut prea multă frumusețe la un loc.

Fugind în jos pe alee către locuința de la subsol, Joe era deja aproape convins că femeia fusese Mabel.

În capătul de jos al scărilor care coborau din stradă, ușa era deschisă la perete. O trase după el, trîntind zăvorul și străbătu în fugă camerele pînă-n laborator. Canapeaua pe care fusese Mabel era goală. Billings era tot în scaunul lui de lîngă pat și dormea adînc, cu capul căzut în piept.

Ecranul lui Bossy era luminat, dar nu făcea nici un zgomot. Pe ecran erau afișate două cuvinte: "Problemă rezolvată".

Capitolul X

Dr. Eustace Fairfax, Psihiatru Consultant la Departamentul de Poliție din San Francisco, lăsă ochii în jos, privindu-și nasul subțire, apoi îi ridică, și-l fixă pe locotenent cu o privire, pe care ochelarii lustruiți o făceau și mai tăioasă, și în care enervarea și neîncrederea constituiau un amestec ce-ți dădea fiori.

- Vrei să spui, întrebă el nervos, că am fost chemat la această nemaipomenită oră din noapte, ca să examinez un ... un caz obișnuit pentru secția de psihiatrie?

- Dar acesta nu este un caz obișnuit, insistă locotonentul neîncrezătuluit. Propria neîncredere îl făcea să protesteze fără prea multă convingere.

- Aș!

Dr. Fairfax trase spre el registrul poliției aflat pe cealaltă margine a mesei.

- N-am văzut un raport mai obișnuit ca ăsta: ... "tînără femeie dezbrăcată arestată pe strada Howard, colț cu New Montgomery" și îmi vii și mă trezești la trei dimineața! o să am eu grijă să afle și comisarul despre treaba asta!

Cuvintele crau prost alese, pentru că nu se cade să-i spui unui psihiatru consultant că nu înțelege.

Dr. Fairfax, care se întorsese să iasă pe ușă, se răsuci nervos spre locotenent.

- Și mă rog, ce anume nu sînt capabil să înțeleg? întrebă el, cuvintele căzînd ca grindina. - Femeia aceasta tînără, de fapt, nu e tînără, începu nesigur locotenentul. Apoi învingîndu-și propriile

îndoieli se porni să turuie.

- Vedeți, după amprentele pe care le avem aici, femeia aceasta, Mabel Monohan, are de fapt șaizeci și opt de ani!

- Atunci, pentru numele lui Dumnezeu, de ce scrieți aici că e tînără? întrebă psihiatrul de-a dreptul exasperat.

- Păi, adevărul e că ... polițistul care a notat ... adică, toți am fi putut să jurăm că n-are nici o zi mai mult de douăzeci și unu de ani!

- Atunci se cheamă că ați greșit, asta-i tot.

- Nu, domnule, n-am greșit. Amprentele, minuțios verificate, se potrivesc perfect; toate, nu numai una. Am transmis amprentele și la F.B.I., la Washington. Au verificat și ei.

- Atunci s-a greșit cînd au fost înregistrate prima dată amprentele.

Locotenentul începuse să-și cam piardă și el răbdarea. Eficiența departamentului său era pusă sub semnul întrebării.

- Mabel Monohan, spuse el ferm, a tot intrat și ieșit din închisoarea asta timp de cincizeci de ani. I s-au luat amprentele de nu știu cîte ori. Am chemat aici și pe cîțiva din lucrătorii noștri mai vechi. Jură că fata arată ca Mabel pe care o știau ei acum patruzeci de ani, ăă ... din cîte au văzut-o în închisoare, bineînțeles.

- Asta e chiar culmea! O să-l informez pe comisar la prima oră, dimineață. Cred că aveți nevoie de serviciile specializate ale unui psihiatru pe-aici, dar nu pentru deținuți!

Vocea, de obicei nazală, a doctorului, Fairfax, se transformase într-un țipăt ascuțit din cauza enervării. Obișnuia destul de des să se enerveze pe oameni, cînd aceștia nu voiau să se potrivească teoriilor sale. Și-atunci, bineînțeles, era vina oamenilor. Teoriile fuseseră enunțate de cea mai Eminentă Autoritate și probate de-a lungul timpului de cazuri selecționate cu mare grijă. Satisfacția vieții lui era că multe din legile pe care le impusese pentru a face oamenii să se conformeze acestor teorii fuseseră validate - în ciuda unei opoziții puternice.

După cîte se părea, era nevoie de încă multe legi. Își îndesă pălăria pe cap și păși hotărît spre ușă. Locotenentul ocoli în grabă biroul și îl prinse de braț. Dar doctorul se smuci din strînsoare.

- Vă rog, doctore, imploră locotenentul, disperarea dînd vocii sale un ton hotărît. Cred că este necesar să examinați femeia aceea acum. Nu am reușit să-l găsesc pe comisar, a avut trei zile ... nu e de

găsit, dar cînd o să afle sînt sigur că va fi de acord.

Păru că reuşise să înfrîngă indignarea psihiatrului.

- Bine, aprobă el, ca şi cum ar fi respectat regula numărului trei şi ar fi ironizat un pacient dereglat mental. Din moment ce mă aflu aici, aş putea totuşi s-o examinez. Dar este un caz clar de şarlatanie, sau incompetenţă. Nu e nevoie să văd deţinuta ca să spun asta.

Începu să anticipeze. Era clar că fata punea la cale vreo şmecherie, iar plăcerea de a o da în vileag era de partea lui. Oamenii de rînd pur şi simplu nu puteau înţelege lucrurile acestea; Dar era întotdeauna posibil să raţionalizezi simbolurile şi să le încadrezi pînă la urmă într-o teorie. Simţi în cele din urmă o undă de satisfacţie la gîndul că era un maestru al raţiunii alambicate pe care doar un psihiatru cu studii o poseda.

Se întoarse cu locotenentul la birou. Îşi strînse buzele şi mormăi de cîteva ori, ceea ce voia să însemne că toată treaba asta nu constituie un mister pentru el. Studie fotografiile făcute cu patruzeci-cincizeci de ani în urmă, plescăi dispreţuitor la adresa proastei calităţi a fotografiei, evidenţie triumfător diferenţele dintre fotografii, întrebă cum ar putea ele să fie folosite pentru a fi comparate cu aspectul fetei, cînd ele nu semănau nici între ele, îşi exprimă îndoielile referitor la întreaga ştiinţă a amprentelor şi se strădui, plin de sine, să demonstreze teoria sa despre şarlatanie. Respectă cu rigurozitate modelul unui om de ştiinţă hotărît să interpreteze faptele în aşa fel încît să se potrivească teoriei sale.

- Adu-o înăuntru locotenente, zise el, cînd se consideră satisfăcut de modul cum analizase dosarul consistent al lui Mabel Monohan. Se mută pe scaunul cu şurub al locotenentului.

- Aici, doctore? întrebă cam nedumerit locotenentul. N-aţi prefera să folosiţi cabinetul psihiatrului, unde au toate ... hocus-pocus...

Tăcu speriat că-l luase gura pe dinainte.

- Nu o să avem nevoie de echipamentul obişnuit pentru testare, pe care tu-l numeşti ... hocus-pocus, rosti cu asprime Dr. Fairfax şi îl notă în memorie ca întîrziat mintal. Nu e decît un simplu caz de înşelătorie, şi pot să-l tratez la fel de bine şi-aici. Adu-o aici şi pe urmă lasă-mă singur cu ea. Sînt sigur că o să recunoască rapid că i-am ghicit jocul.

Cum dădu cu ochii de Mabel, i se întări convingerea că e vorba de o şmecherie. Nu exista nici o artă a machiajului care să transforme o femeie bătrînă într-una tînără, orice-ar crede tagma femeiască. Femeia asta nu era machiată deloc. Iar podoaba aurie a capului arăta clar că avea douăzeci şi unu de ani. Hainele aspre de deţinută cu care era îmbăcată nu reuşeau să-i ascundă formele tinereşti.

Doctorul Fairfax le făcu semn locotenentului şi gardiencei să plece, cu o mişcare uşoară a capului.

- Ia loc, îi spuse el cu răceală lui Mabel, şi arătă cu capul spre un scaun.

Zîmbi ironic văzînd-o cum îşi plimbă mîna pe braţul şi spătarul scaunului şi apoi se aşează.

- Sînt sigur că ştii ce-i acela un scaun, spuse el rece.

Ea se uită rece la el cu o undă de nedumerire în ochii albaştrii, inexpresivi.

- Scaun, spuse ea. Substantiv. Limbă engleză. Un loc de stat pe care-l poţi deplasa, cu patru picioare şi spătar, de o persoană, folosit de oameni.

- Care va să zică, asta ţi-e tactica, rosti el ironic. Cum te numeşti?

- Mabel, răspunse ea.

- Adresa?

Ea-i dădu adresa apartamentului de pe strada Howard. Se potrivea cu cea din dosar.

- De cîte ori ai fost arestată, Mabel?

- De treizeci şi două de ori, răspunse ea repede.

El clipi. Chestia asta ieşea din tipar. Ea ar fi putut cu uşurinţă să capete informaţii detaliate din alte surse despre viaţa bătrînei. Dar nici bătrîna nu şi-ar fi amintit cu atîta exactitate, de cîte ori fusese arestată; dar nu cînd erau aşa de multe şi pe o perioadă aşa de lungă de timp.

- Cum de ştii asta? aruncă el pe neaşteptate întrebarea, aşteptîndu-se să vadă la ea primele semne de ezitare, neavînd cum să ştie cu atîta exactitate şi aşa de repede.

- Este o realitate, spuse ea fără urmă de ezitare.

Ei bine, indiferent de jocul ei, avea sînge rece gîndi doctorul. Cazul se putea dovedi interesant.

- Şi bănuiesc că eşti la curent cu toate faptele reale, rosti el

cu o undă accentuată de sarcasm.

- Despre mine, da răspunse ea. Dar știu numai realitățile care au o legătură cu mine. Nu știu toate realitățile. Bossy spune că realitatea nu este cunoscută în totalitate.

El clipi din nou. Numele Bossy îi păru oarecum cunoscut, dar nu-și putu da seama de unde. Citea rareori ziarele, și nici nu urmărea pulsul activității societății. Din moment ce oamenii refuzau să se încadreze în teoriile sale, era mult mai puțin plictisitor dacă-i ignorai. Apoi, conceptul Bossy i se clarifică.

Sigur că da! Era numele pe care-l dau copiii unei vaci. Se minună de perspicacitatea lui, după care lăsă asta la o parte. Era mai ușor dacă o plimba puțin; îi arătă o fermă, pe care ea nu avea cum să prevadă că el o cunoaște. Oh, oamenii ăștia naivi care credeau că pot să păcălească un psihiatru!

O s-o facă să vorbească. Ea o să facă ceva greșeli, pe care el o să i le arate la urmă, iar ea o să constate că el e mai tare. După care confesiunea o să vină de la sine.

- Ce e cu toată povestea asta, Mabel? întrebă el cu o prefăcută blîndețe.

- Nu știu prea bine, spuse ea. Eu credeam că e un vis. Bossy spune că starea de vis la oameni se pare că este altceva decît o excitare întîmplătoare a tiparelor sinaptice, care crează o secvență vizualizată irațională. Toată povestea asta e sigur irațională.

El se simți oarecum derutat și asta nu numai pentru că povestea ei viola teoriile lui Freud despre simbolurile subconștientului, pe care doar un psihiatru le putea interpreta la prețul de cincizeci de dolari ședința. O astfel de poveste trebuia exploatată imediat.

- Și zici că o vacă ți-a spus toate astea? o ironiză el.

- Precis este vorba de un vis, răspunse ea. Altfel, înseamnă că tu ești nebun. Întrebarea ta este complet lipsită de logică. Vacile nu vorbesc o limbă ce poate fi înțeleasă de oameni.

El se agăță cu disperare de regula numărului cinci: "Niciodată să nu lași pacientul să-și dea seama că nu ești complet stăpîn pe situație". Se hotărî să aplice tehnica B: "Trecerea la atac frontal". - De ce ai ieșit pe stradă fără absolut nici o haină pe tine?

- Terapia mea se încheiase. Am vrut să cercetez împrejurările. Nu mi-am dat seama că era atît de rece încît corpul meu să aibă nevoie de o protecție în plus față de cea furnizată de

propria mea piele.

Doctorul înghiţi în sec şi se holbă la ea. Era clar nebună. Nebună de legat.

- Zici că ai şaizeci şi opt de ani, o întrebă dispreţuitor.

- Acum nu am vîrstă, răspunse ea simplu.

- Răspunde-mi la întrebare, îi ordonă el cu asprime.

- Ti-am răspuns.

- Răspunsul tău nu are înţeles. Ori ai şaizeci şi opt de ani, ori n-ai.

- Asta este logică aristotelică, enunţă ea. Bossy spune că oamenii nu se pot înţelege niciodată prin logica ...

- Vaca spune! Vaca spune!

De exasperare, aproape că ţipă la ea.

- Uite ce e, femeie ...

- ...aristotelică, continuă ea. Continuînd această logică, vei ajunge la demonstraţia lui Zeno cum că mişcarea nu există. Acesta este un vis foarte interesant, care arată că procesele tale de gîndire sînt conforme cu acele curente la modă în cultul psihiatriei. Nu cumva te crezi psihiatru? Bossy spune ...

Doctorul Fairfax sări în picioare şi se repezi la uşă.

- Luaţi-o de-aici, se răsti el la gardianca ce aştepta afară. Închideţi-o singură o noapte. Va trebui s-o mai examinez cînd o să fie mai puţin tulburată. Şi vedeţi că e periculoasă. E foarte periculoasă!

Bătrîna gardiancă se uită la el cam de sus. Ea avea grijă de fetele astea de treizeci de ani. Şi era în stare să recunoască o fată tînără, dulce, nevinovată, atunci cînd vedea una. Ei zioeau că asta e bătrîna Mabel. Ei bine, erau nebuni cu toţii- inclusiv psihiatrul.

- E-n ordine, scumpo, îi zise ea cu blîndeţe, petrecîndu-şi braţul pe după talia ei, pentru a o duce de-acolo. Periculoasă, ha? E-n ordine, drăguţo. Poţi să te bazezi pe bătrîna Clarkie.

- Ştiu, zise Mabel. Întotdeauna ai fost fată bună. Acum douăzeci de ani, ultima dată cînd am fost aici, tu mi-ai chemat avocatul. În birou aveau un bilet de bună purtare şi mă ţineau sechestrată.

Gardianca se trase de lîngă ea, se îngălbeni la faţă, se

împletici şi se rezemă de perete.

- Nimeni n-a ştiut vreodată că eu am fost aceea, reuşi ea să îngaime. Mi-aş fi pierdut slujba. Nimeni n-a ştiut, în afară de Mabel. Şi Mabel n-ar fi spus nimănui-nimănuia!

- Ţi-am spus că e tulburată, periculos de tulburată! o repezi psihiatrul... Şi-acum, la-o de-aici!

Abia îndrăzni la început, apoi mai încrezătoare, gardianca o luă de braţ pe Mabel şi-o conduse de-a lungul coridorului.

- Da' tu n-ai cum să fii Mabel, zise gardianca. Pur şi simplu n-ai cum să fii. Chiar la vremea aceea, Mabel începuse să îmbătrînească şi să se îngraşe. Spune-mi, se rugă ea disperată, spune-i bătrînei Clarkie, scumpo. Cum ai făcut-Mabel?

Locotenentul reveni în hol ieşind din alt birou şi dădu cu ochii de psihiatru, care stătea rezemat de tocul uşii.

- Ce părere aveţi, doctore Fairfax? întrebă el senin.

Doctorul îşi corectă poziţia, îşi îndreptă umerii şi-şi privi nasul cu un aer profesional.

- Un caz clar de ... un caz clar de ...

Nu reuşea să găsească, din restrînsul vocabular ce denumea tiparele psihiatrice, o denumire care să se potrivească, acestei situaţii. Avea nevoie să o treacă succesiv prin filtrul simbolurilor pînă ce ea avea să se potrivească exact cu un tipar sau altul, înainte să pronunţe diagnosticul. Trebuia să se asigure că foloseşte tiparele verificate şi ortodoxe ale manipulării simbolistice, aşa încît şi alţi psihiatri să confirme judecata sa - dacă avea să fie nevoie.

- Un om obişnuit n-are cum să înţeleagă, încheie el, cu un aer de superioritate.

Coridorul lung ce ducea spre sala de judecată era înţesat de lume agitată şi gălăgioasă, în majoritate femei. Aceasta nu era o judecată. Era numai o audiere cu scopul de a fixa cauţiunea lui Mabel. Dar bătrîna Clarkie vorbise din nou, de data aceasta cu reporterii.

Ziarele nu avuseseră prea mult timp la dispoziţie să prelucreze informaţiile înainte de ediţia de dimineaţă, dar se străduiseră din răsputeri. Iar rezultatele erau destul de mulţumitoare. Majoritatea articolelor despre această bătrînă care

se transformase într-o femeie tînără, erau scrise cam în zeflemea pentru că, așa cum adesea se întîmplă și nu fără temei, editorii i prea aveau mare încredere în poveștile înșirate de reporterii lor.

Dar publicul credea. Publicul dorește miracole. Publicul cer miracole; și dacă seacă o sursă, se îndreaptă spre altă sursă ca pare să le satisfacă setea de spectacole. Chiar dacă respingeau și s opuneau mentalității științifice, acceptau bucuroși miracolele p care această mentalitate le oferea din belșug.

Fîntîna Tinereții, multă vreme negată conștient, constitu totuși minunatul vis secret. Ei credeau în ea pentru că voiau să creadă. Voiau s-o vadă pe această fată tînără și frumoasă care, pîn în urmă cu zece zile, cînd dispăruse, fusese o femeie bătrînă și grasă. Faptul că reputația ei nu fusese una dintre cele mai grozave îi sporea oarecum credibilitatea.

- Dacă o bătrînă ca aceea a reușit, atunci și eu, care merit mai mult, pot s-o fac, era refrenul care răsuna în mintea fiecărei femei.

Joe Carter se strecură binișor pe lîngă perete către ușile duble ale sălii de judecată. Cotul unei femei masive i se înfipse în stomac, tăindu-i răsuflarea, dar mai pe urmă uită de cot cînd un toc înalt i se așeză pe degetele de la picior.

Pe măsură ce se apropia de ușă, locul părea tot mai strîmt, pînă ce constată că era aproape imposibil să mai înainteze. Un aprod transpirat stătea în ușă și privea deznădăjduit la mulțimea care-l lua cu asalt.

- Nu mai e loc înăuntru, doamnelor, insista el. Ați face mai bine să plecați acasă.

Cuvintele lui fuseseră întîmpinate de mormăieli, mieunătur și rîsete batjocoritoare. El nu era decît un biet bărbat, iar ele își foloseau timpul pentru a-i face viață grea și știau cum s-o facă.

- Nu pot să mă-ntorc așa acasă, strigă o femeie. Moșul meu vrea să arăt iar ca la optsprezece ani diseară.

- Optsprezece! țipă alta. Eu vreau să mă opresc la treizeci și cinci!

- Vrem s-o vedem! țipă alta. Nu te costă nimic dacă ne lași s-o vedem!

- Nu e cinstit! strigă alta.

Disperat, Joe alese una dintre femeile cele mai gălăgioase și infiltră în minte ideea că audierea fusese amînată pînă la ora două.

- Care va să zică-strigă ea deodată la aprod. Știi că audierea

fost amînată şi ne laşi să stăm aici ca nişte fraieri?

- Amînată? răcni altcineva. Au amînat audierea?

- Sigur c-au amînat-o, strigă iar prima femeie. Politicienii vor să ţină totul numai pentru ei. Să plecăm, să mergem la primăric. Să vedem cum vor ei să ne ţină departe pe noi, ăştia care plătim taxele!

Coridoarele începură să se golească pe măsură ce zvonul se răspîndea. Mulţimea compactă din jurul aprodului începu să se rărească. Joe ochi prima spărtură şi se apropie de aprod.

- Bine lucrat, îl felicită Joc în şoaptă. S-ar fi răzvrătit dacă n-ai fi acţionat la timp. N-o să uit să menţionez asta!

Aprodul, fără să-şi dea exact seama din ce cauză, deschise uşa cît să se poată strecura Joc înăuntru. Cîteva femei observară mişcarea, dar uşile masive se închiseră, retezîndu-le protestele.

În sala de judecată era mai linişte. În faţa băncii juraţilor se desfăşura o aprinsă argumentaţie pe motive de legi; dar Joe o ignoră de moment, căutînd-o pe Mabel. N-o observă cînd măturâ cu privirea arena împrejmuită în faţa boxei judecătorului. Apoi o zări la masa consiliului, aproape ascunsă privirii de un bărbat masiv grizonat, care stătea în picioare la spatele scaunului ei şi ţinea mîna ridicată pentru a atrage privirea judecătorului.

- Domnule judecător, rosti el, cînd judecătorul îşi îndreptă privirea spre el, la obiecţiile colegilor mei aş dori să o adaug şi pe aceea de complet irclevant. A apărea pe o stradă publică fără îmbrăcăminte, este o simplă abatere comportamentală. Clienta noastră nu are altă acuzaţie. Avocatul municipal nu a reuşit să citeze nici o lege care să refuze clientei noastre dreptul la cauţiune. Şi bineînţeles, a fost o deplorabilă eroare judiciară să fie ţinută la arest toată noaptea!

Avocatul municipal îşi tamponă faţa care deveni roşie cu o batistă mototolită. Era adevărat că nu mai era acuzată de altceva. O eroare nefericită avînd în vedere toate elementele din care trebuiseră să aleagă şi cineva avea să plătească pentru asta. Şi pe urmă, nimeni nu se aşteptase ca cea mai importantă firmă de avocaţi din San Francisco să apară pe neaşteptate pentru a o apăra pe Mabel.

- Distinsa apărare interpretează greşit înţelesul cuvintelor mele, protestă el fără convingere. Nu sînt împotriva acţiunii. Cer doar, în interesul public, să fie reţinută într-o clinică de psihiatrie

pentru a fi examinată mai atent. Cu respect cer Curții să numească doi psihiatrii independenți, aprobați de partea apărării, ca și de partea acuzării, care să determine starea de sănătate a crimii ... deținutei.

Judecătorul se uită cu superioritate de la un vorbitor la altul, după care coborî privirea și făcu niște scurte note pe teancul de hîrtii îngălbenite din fața lui.

Joe știa că se gîndește la alegerile de judecători care aveau să vină. De obicei n-avea nici un rost să te zbați prea tare, pentru că lumea, în general, nu era în stare să deosebească un judecător de altul și punea ștampila unde-i venea mai la îndemînă la votare. Dar, cazul acesta era ceva deosebit. În funcție de felul în care acționa, putea să cîștige sau să piardă voturi.

În oricare altă situație putea să respecte întru totul litera legii; dar legea avea întotdeauna o față cu da și una cu nu și întotdeauna putea fi redusă la o simplă formalitate. Ca și diagnosticul unui psihiatru, legea putea fi învîrtită în așa fel încît să se potrivească oricărui tipar. Era mai bine să fie prudent. Se uită din nou spre avocatul municipal.

- Ai vreun motiv să pui la îndoială sănătatea mintală a acestei ... acestei tinere femei?

- Există dovada primă că ea era complet dezbrăcată cînd a fost arestată pe o stradă publică.

- Incompetență, irelevantă și nefondată, îl repezi avocatul apărării. Goliciunea nu este o primă dovadă de nebunie. Dacă va fi ca acest caz să ajungă să se judece, vom dovedi, fără urmă de îndoială, că acuzata e somnambulă și mergea în somn.

- Aș vrea să văd și eu cum dovediți, mormăi în barbă avocatul municipal. Apoi continuă cu voce tare:

- În al doilea rînd, un psihiatru Consultant a făcut deja o examinare preliminară a acuzatei. Aș dori să fie chemat să depună mărturie.

Judecătorul aprobă din cap. Trebuia să fie corect față de ambele părți, pentru a nu primi vreo critică din partea vreunei curți mai înalte.

- Aveți cuvîntul.

În timp ce psihiatrul depunea jurămîntul și-și dovedea identitatea, Joe încercă să se apropie și să stabilească un contact psionic cu Mabel. Dar încercările se dovediră zadarnice. Părea că

au reușește decît să atingă periferia minții ei, după care se rătăcea ca într-un labirint, ceva asemănător visului. Oare ea credea că viscază încă? Detașarea ei, lipsa de interes, reacția somatică negativă la toate încercările sale, îl dezorientau complet, pentru că adevărata stare de vis putea fi orice altceva în afară de lipsa impulsurilor somatice. În starea conștientă, de veghe, mintea umană este rareori capabilă să atingă culmile spaimei reale, care se regăsesc de atîtea ori în vis. Joc reveni la martorul care tocmai vorbise.

- Spuneți că ați încercat să o examinați pe acuzată, rosti avocatul municipal. Ați folosit cuvîntul "încercat" intenționat?

- Desigur, îl înfruntă psihiatrul.

Nici nu se putea imagina că el ar putea rosti vreun cuvînt fără intenție.

- Am spus "încercat" pentru că pacienta era prea tulburată pentru a fi cooperantă.

- Veți să spuneți că ea prezenta caracteristicile unei persoane raționale?

- Nu spun așa ceva!

- Ați întrebat-o ce vîrstă are?

- Da. A răspuns că n-are nici o vîrstă.

- Ați întrebat-o de ce a apărut pe stradă dezbrăcată?

- Da. A răspuns că nu știa că este frig.

Expresia feței lui arăta că a crede că hainele sînt necesare doar pentru a te apăra de frig constituia o dovadă suficientă care arăta clar că era nebună.

Se părea că și avocatul municipal era de aceeași părere. Acesta dădu semnificativ din cap către judecător și-și reluă locul în banca oficialilor. Avocatul apărării se apropie de psihiatru cu aerul unui vînător expert în vînarea animalelor mari care este solicitat să împuște un iepure. Puse un picior pe bordura boxei martorului, își trase atent pantalonul pentru a nu face genunchi, și se aplecă spre psihiatru cu o atitudine familiară.

- Crezi că acuzata a fost, într-un fel sau altul, capabilă să-și recîștige luciditatea?

Psihiatrul, se roși la față de enervare. Se întreba dacă n-ar fi

posibil să fie introdusă o lege care să nu permită avocaților apărării să pună la îndoială diagnosticul unui psihiatru.

- Nu, nu cred asta, îl repezi el.

- Atunci negi eficiența dovezilor furnizate de tehnica amprentelor? A fotografiilor. Mărturiile atîtor oameni care au identificat-o?

- Sînt convins că toată treaba asta e o farsă!

- Și deci este o poveste pe care nici o persoană cu judecată nu ar putea-o crede?

- A pretinde că ai reîntinerit este ceva ce depășește limita credibilității unui om rațional.

- Deci dacă avocatul municipal și Curtea ar crede oarecum în regenerarea acuzatei, ați fi de părere că nu sînt oameni cu judecată?

Sala fu străbătută de un murmur. Cîteva femei bătură tare din palme. Psihiatrul se simți obligat să-și apere statutul profesional.

- Nu am fost solicitat pentru a-l examina pe avocatul municipal și pe membrii Curții...

Judecătorului nu-i scăpă sugestia că acest martor accepta posibilitatea ca toată lumea să fie nebună cu excepția lui însuși. Avocatul apărării preferă să lase lucrurile în acest punct, înainte ca această impresie să fie corectată.

- Încă o întrebare atunci, zise el grăbit. Credeți că refuzul unei femei de a-și spune vîrsta e o dovadă de nebunie?

Sala de judecată răsună de rîsete și de aplauze. Fața psihiatrului se contorsionă de indignare pentru faptul că un nepregătit îndrăznise să-i pună competența la îndoială, dar nu spuse nimic. Judecătorul, sesizînd în sfîrșit atitudinea care convenea publicului, își permise un zîmbet discret, superior. Joe intră în rezonanță cu ușurarea judecătorului, îi îmblînzi și-i relaxă starea de spirit, insuflă o atitudine de noblețe și mulțumire în părerea judecătorului despre sine însuși.

... Înțelepciunea lui Solomon... onest și incoruptibil... brav și curajos apărător al drepturilor omului împotriva oprimării exercitate de un stat polițienesc în creștere... blînd și înțelegător...

Judecătorul adoptă o atitudine de parcă s-ar fi pregătit să fie fotografiat.

Avocatul apărării se întoarse către banca juraților.

- Domnule judecător, sînt convins că, în înțelepciunea ei, Curtea va fi de aceeași părere cu noi ca acuzata să nu mai fie supusă și altor jigniri. Este evident că a trecut printr-o experiență îngrozitoare. Acum are nevoie de odihnă. La timpul potrivit, știința medicală va fi capabilă să înțeleagă aspectele cazului ei, care ar putea fi de mare folos omenirii. Cu toții ar trebui să ne aducem contribuția în sprijinul acestei cauze. În glorioasele pagini ale istoriei, nu trebuie să fim găsiți ca stînd deoparte.

Judecătorul regreta că nu permisese accesul fotoreporterilor în sala de judecată. Acest moment trebuia, într-adevăr, imortalizat și înregistrat pentru posteritate.

- De asemenea, continuă avocatul apărării, ne retragem cererea ca acuzata să fie eliberată pe cauțiune.

Judecătorul, avocatul municipal, psihiatrul îl priviră surprinși. Publicul din sală își ținu răsuflarea.

- În schimb, cer Curții să-și retragă complet acuzația nefondată.

Liniștea din sală fu spartă de ropote de aplauze. Nu mai fu nevoie ca Joe să-și intensifice cîmpul de inducție în psiholog a maselor. Avocatul cunoștea perfect arta de a stăpîni mulțimea.

Judecătorul bătu în masă cu ciocănașul de lemn și se încruntă a dojană, dar cu blîndețe și înțelegere. Ridică mîna să se facă liniște, iar mulțimea tăcu fierbînd de nerăbdare. El anunță retragerea acuzațiilor. După care se ridică într-o atitudine de demnitate statutară și se retrase însoțit de răcnete de aprobare.

Cu un gest curtenitor, avocatul apărării o luă pe Mabel de braț și-o conduse repede afară din sala de judecată, refuzînd să pozeze pentru foto-reporteri și pentru camerele de luat vederi ale televiziunii. Dar reporterii reușiră totuși să-i oprească pe scările de la intrare. Răspunseră la o singură întrebare.

- Pe cine reprezintă de fapt firma dumneavoastră în acest caz?

Avocatul zîmbi politicos.

- Cum pe cine, pe acuzată, bineînțeles, răspunse el.

Dar în spatele zîmbetului se afla ascuns numele pe care dorea să-l afle Joe, numele lui Howard Kennedy, industriașul multimilionar care dăduse la ziar acel surprinzător interviu în apărarea lui Bossy.

Capitolul XII

Kennedy Enterprises Inc. ocupa toate cele paisprezece etaje ale modernului Tower Building din centrul cartierului financiar. Acesta era sediul central, centrul unei organizații mai bogate și mai puternice decît multe țări. Guvernul acestei organizații guverna de multe ori unele țări.

Stînd în hol și examinîndu-l pe directorul clădirii, Joe înțelese pentru prima dată scopul acestor întreprinderi. Pe lungă lista a Corporației Kennedy, din biroul directorului, părea că se află previziuni pentru absolut toate activitățile umane.

El îl asociase întotdeauna, ca toți ceilalți, pe Howard Kennedy cu vaste și uneori speculative operații industriale. Acum văzu, înregistrate alfabetic, corporații care acopereau toate activitățile de la minerit pînă la vînzările cu amănuntul. Mai erau și alte corporații de la fundații de cercetare pînă la cele filantropice. Abia de reușeai să-ți imaginezi activitatea de cercetare și personalul aflat în spatele acestor întreprinderi.

În mod evident, Howard Kennedy era unul dintre cei care nu fuseseră limitați de controlul opiniei publice. Așa cum se întîmplă de obicei într-o civilizație închistată în prejudecăți, pe cale de a expira, el era un om care părea să fi păşit direct peste o eră depășită, era pionierilor îndrăzneți cărora nu le era teamă să exploreze; care nu schimbaseră dreptul din naștere al omului de a se ridica pînă la stele pe un surogat de siguranță.

În ciuda multor atentate, reușise să nu se lase zdrobit. Joe nu cunoștea prea multe amănunte; interesele sale trăiseră departe de

lumea industriei; dar își amintea de numeroasele investigații oficiale desfășurate atunci cînd un băiat de fermă, care era congresman, hotăra că aceasta ar fi o modalitate de a-și vedea numele tipărit în ziare; zvonurile despre procesele de judecată dintre titani ai industriei; acuzațiile dintre trusturi și carteluri care apăreau cu litere mari pe prima pagină într-o zi, fără măcar o urmare pe ultima pagină în ziua următoare.

Nimeni nu fusese în stare să-l prindă pe Howard Kennedy, să-l tragă în jos, să-l înfunde în cenușiul mediocrității generale. El avea statura unui uriaș și ei nu reușiseră să-l lege de noroi, în ciuda miilor de sfori firave.

Acesta era omul care, în urmă cu cîteva zile, îndrăznise să iasă în față pentru a lua apărarea lui Bossy într-un editorial.

Și acesta era omul ai cărui avocați aflaseră, nu se știe cum, cu o viteză extraordinară despre Mabel; se înfățișară și preluară cazul înainte chiar ca Joe și Carney să fi ajuns măcar să-l scoale din pat pe avocatul lui Mabel.

Acesta era omul care o ținea acum pe Mabel, nu se știa unde, ca pe asul de atu dintr-un joc. Era evident acum că editorialul fusese o invitație adresată lui Billings și Hoskins: "Haideți să negociem, sînt interesat și-o să cădem de acord".

Acum, după metoda caracteristică acțiunilor sale, Kennedy avea atu-ul cel mare și-și permitea să aștepte, știind cu siguranță că ei vor trebui să vină. Nu se știe cum, el făcuse legătura între fenomenul de reîntinerire al lui Mabel și Bossy.

Liftierul negru, care controla lifturile și luminile cu licăriri roșietice, îl privise pe Joe cu indiferență, luîndu-l drept un individ oarecare în căutare de slujbă. Acum se apropie de el și vorbi cu o politețe exagerată, dar sinceră:

- V-aș putea ajuta cu ceva, domnule?

Din momentul în care solicitau o slujbă, oamenii lui Kennedy erau tratați ca persoane deosebite, care se deosebeau de restul lumii, drept care, din prima zi, aceștia deveneau foarte loiali și înflăcărați adepți și apărători ai intereselor firmei.

- Care este cabinetul personal al domnului Kennedy? întrebă Joe.

Liftierul clipi de cîteva ori. După care zîmbi cu multă amabilitate. Tipul era cam naiv, desigur, dacă putea crede că era nevoie să-l vadă pe șeful cel mare pentru a căpăta o slujbă

neînsemnată de funcționar prin vreun birou.

- Sînteți sigur că nu doriți la serviciul "Personal", domnule? întrebă el.

- Vreau să-l văd pe dl. Kennedy în persoană, zise Joe cu un zîmbet ușor și nu în legătură cu vreo slujbă.

Fără să mai stea pe gînduri, liftierul îl conduse pînă la lift și apăsă pe buton. Ușile se deschiseră imediat.

Secretara de la etajul opt nu mai era așa de amabilă. Jim, liftierul, se lăsa prea ușor impresionat. El lăsa pe oricine să urce pînă la birourile executivului. Ea se uită la Joe cu acea privire fixă, politicos ostilă, pe care orice secretară și-a perfecționat-o pentru cel care vine fără să aibă programată întrevederea.

- Dl. Kennedy? întrebă ea nedumerită. Care domn Kennedy?

- Dl. Howard Kennedy.

- Care anume Howard Kennedy?

Vocea fetei trăda o ușoară undă de triumf pe care o simțea ori de cîte ori trîntea această întrebare unui neinițiat.

Joe nu putu rezista tentației de a trimite o săgeată de îndoială, care s-o îngrozească, în platoșa de mulțumire și seninătate din mintea fetei. Brusc, fără să-și dea seama de ce, ea pricepu că omul acesta era o Persoană Foarte Importantă. Și ea-l șicanase cu întrebările ei de baraj. Și doar cu o zi în urmă, crezuse despre un rege că era un amărît de comis-voiajor care se strecurase pe lîngă liftier...

Ea începu cu multă diplomație să bată în retragere.

- Vă referiți la Howard Kennedy II? îi veni ea în ajutor cu întrebarea. Sînteți un prieten apropiat? Un frate de cruce? Cineva...

- Sigur că nu sînt, spuse Joe cu răceală. Mă tem că juniorul nu-mi poate fi de folos.

- O chem pe secretara domnului Kennedy, îngăimă ea. Uită de interfonul de pe birou. Uită de curierul care aștepta nerăbdător să preia mesajele. Aproape că o luă la fugă, pe unul din coridoarele care porneau din sala de recepție.

Fu înapoi în mai puțin de un minut. Era însoțită de o femeie mai în vîrstă; o femeie calmă, cu șuvițe argintii în părul minunat

coafat. Ea-l studie atent pe Joe, iar Joe știu că ca-l catalogase imediat ca fiind un individ cu totul și cu totul străin. Și că, probabil, nu era rege.

- Am venit să-l văd pe tînărul care a reușit s-o facă pe Betty să uite anii de educație pe care i-a primit, se adresă ea lui Joe zîmbind.

Secretara, la un pas în spatele ei, roșl de furie.

- Dar, d-nă Williams... încercă ea.

- E-n ordine, Betty o liniști aceasta. Pentru o asemenea urgență... Se întoarse către Joe.

- Ei bine tinere, înțeleg că dorești să-l vezi pe Dl. Kennedy senior, chiar acum, fără a avea fixată o întrevedere. Lucrul acesta este pur și simplu imposibil. Trebuie să înțelegeți...

Și ca se străduia să-i pună piedici lui Joe, dar acesta, în loc să-și ceară scuze că dăduse buzna, luă o geantă de pe biroul secretarei, rupse o filă și scrise pe ea un singur cuvînt: Bossy. Îi dădu hîrtia secretarei.

- Iată biletul meu către preamăritul, zise el zîmbind.

Ea luă hîrtia cu o atitudine de dispreț, încercînd să-i arate că desconsidera maniercle lui și se pregătea să fie dură.

- Bossy, silabisi ca. Bossy ... Rămasc fără să clipească. Vă rog să luați loc, rosti ea gravă. Sînt sigură că Dl. Kennedy va fi de acord să întrerupă consfătuirea. Așteptă pe ... cineva ...

Biroul lui Howard Kennedy era cel mai spațios și cel mai luminos pe care-l văzuse Joe vreodată. Un perete întreg era din sticlă și dădea spre oraș, către arcul podului Bay Bridge, care se profila acum ca o umbră fantomatică răsărită din ceața de dimineață care plutea deasupra apei.

D-na Williams îl invită pe Joe să ia loc în fața biroului imens. După care-l lăsă singur și închise bine ușa în urma ei.

Biroul uriaș, alături de care stătea Joe, îl caracteriza pe ocupantul lui. Întreaga suprafață a biroului, era acoperită cu o bucată de geam mat, groasă de aproape trei centimetri. Un set de stilouri, simplu și o agendă cu foi galbene, erau singurele lucruri existente pe masă. Nu se afla acolo nici măcar un telefon.

Covorul gros și ceilalți trei pereți se armonizau cu peretele

de sticlă într-o nuanță de bleu-pal. Pe nici unul dintre pereți nu se aflau tablouri sau vreun alt element decorativ. Nu existau trofee, nici fotografii ale locatarului în echipament de fotbalist, nici unul din simbolurile prin care, în general puterea executivă își exprima hotărîrea de a nu se maturiza cît să depășească vîrsta unui student de anul doi.

Joe auzi o ușă deschizîndu-se aproape fără zgomot în spatele lui, dar nu întoarse capul.

Știu că intrase Kennedy și-acum îl studia. Și nu era momentul potrivit pentru etică. Joe îl pătrunse fără nici o greutate. Mintea pe care o descoperi îi sugeră calitatea oțelului călit. Era o minte cu o putere nemăsurată, o minte ordonată, perfect controlată. Era mintea unui om care trăiește o viață.

Auzi pași care trecură pe lîngă scaunul lui, apoi îl văzu pe Howard Kennedy călcînd incredibil de ușor și sigur, ocolind capul biroului. Chiar și fără să-l fi văzut vreodată înainte, Joe ar fi recunoscut silueta înaltă, zveltă, nasul acvilin proeminent, bărbia fermă, capul complet chel.

Privirea lui Kennedy îl făcu praf pe Joe, apoi îl adună la loc. Deducțiile sale nu erau rele-pentru un nevăzător psionic.

- Tu ești studentul, rosti Kennedy cu voce uscată, calmă. Carter, nu? Joe Carter?

Joe aprobă din cap.

Kennedy zîmbi, puțin crispat, puțin dezamăgit.

- Am crezut c-o să fie Dr. Hoskins, sau chiar Dr. Billings, spuse el cu francheță. Îmi pare rău că n-au avut destulă încredere să vină.

- Am venit eu, spuse Joe fără nici o inflexiune a vocii.

- Uite ce e, tinere, spuse el cu un zîmbet dezarmant, ești sigur că știi în ce te-ai băgat? Oh, nu mă înțelege greșit, zîmbi el din nou. Știu că uneori studenții devin exagerați de loiali profesorilor lor, și acesta este un lucru bun, dar mai există ceva care se numește "a merge prea departe", cînd se ajunge la a scoate castanele din foc cu mîna altuia.

Era un discurs bine gîndit, cu intenția de a-i strecura îndoiala în suflet. Ar fi reușit, dacă n-ar fi fost atît de departe de țintă. Zîmbetul lui era indulgent, puțin umbrit de amărăciune, zîmbetul unui bărbat care avea în spate cincizeci de ani de construire a unui imperiu, adresat unui student care citise și el jumătate de duzină de

cărți și se simțea acum complet pregătit să intre în competiție. Gîndurile i se citeau clar pe față. Dacă exista la el vreo urmă de șiretenie, atunci aceasta fusese atît de îndelung folosită încît devenise parte din el.

- Părerea mea, domnule, spuse Joe respectos, este că n-ar trebui să începem fără să înțelegem cum stăm, sau cu cine ne întrecem pe ring.

Ochii lui Kennedy se lărgiră puțin.

- Hmm, făcu el și se lăsă pe spate în scaun. Se pare că toți am înțeles greșit situația. Noi am crezut, în tot acest timp, că tu erai un naiv tras pe sfoară. De fapt, erai pus sub urmărire doar pentru că am sperat că ne-ai putea furniza informații dacă erai arestat primul. Domnule Carter, îmi cer scuze. Nici unul dintre noi nu ți-a acordat prea multă atenție.

- Asta nu vi se potrivește, dumneavoastră sau organizației dumneavoastră, replică Joe evaziv.

- De ce n-ai venit mai demult? Nu mă îndoiesc că ați citit articolul meu despre Bossy.

- Da, domnule. L-am citit. Profesorul Hoskins a vrut să vină atunci, iar Dr. Billings ar fi fost de acord. Dar eu i-am convins că nu eram gata. A trebuit să ... facem un test.

- Și l-ați făcut?

- Știți bine că da, domnule Kennedy. O aveți pe Mabel.

Kennedy dădu din cap admirativ.

- Atunci se schimbă lucrurile, spuse el. N-am să pierd vremea încercînd să neg, sau cerînd amănunte despre felul în care ați aflat. Mie îmi place să merg drept la subiect. După cum spuneai, eu o am pe Mabel-iar voi îl aveți pe Bossy.

- Pentru ce vă trebuie Bossy, domnule Kennedy?

Joe era încîntat de viteza cu care Kennedy formula, apoi respingea răspuns după răspuns. Iar în străfundurile minții sale, ca pe un piedestal, mai presus de orice altceva, stătea ca o bijuterie, răspunsul adevărat. Nu era vorba despre putere, nici despre nemurire ca atare, cel puțin nu despre aceste lucruri numai de dragul de-a le avea. Kennedy plănuise, cînd publicase acel articol, să procedeze după stilul său propriu. Doi profesori naivi și un

băiat. Kennedy îi considerase rivalii săi. Ce-ar fi să-i spună lui Kennedy, pentru a nu mai pierde timp discutînd despre protecție, sanctuar și mărunțișuri de felul acesta prin cine știe ce unghere ascunse?

- Îl vrei pe Bossy pentru același motiv pentru care ai construit Întreprinderile Kennedy, afirmă Joe cu bruschețe.

Prin mintea bărbatului mai în vîrstă trecu un curent de emoție, pentru că fraza întrutotul era atît de adevărată. Apăru și o undă de teamă - nu din vreun motiv rațional, ci numai pentru că fusese dezvăluit secretul său intim, păstrat cu grijă toți acești ani.

- Vreți să vă spun de ce îl vreți pe Bossy? întrebă Joe.

Pășea pe un teren minat. Un om nu reacționează cu amabilitate cînd îi sînt ghicite cele mai intime secrete. Dar Kennedy nu era un oarecare.

- Dacă ești convins că poți, îl provocă el.

Indiferent de ideea trăznită pe care i-ar prezenta-o tînărul, putea să-și dea capul pe spate și să rîdă și să-l tachineze cu o remarcă oarecare de compătimire.

- Este destul de surprinzător că un eminent istoric a devenit un mare industriaș, începu Joe, apoi adăugă sec: Știi, te-am citit.

Kennedy rămase tăcut și-și studie unghiile. Tînărul acesta era într-adevăr foarte perspicace.

- Te-ai gîndit că ciclul civilizației, care se naște și moare, mereu și mereu, ar putea fi evitat.

Kennedy dădu șovăitor din cap.

- La fel ca mulți alții ți-ai dat seama că puterea opiniei publice precede întotdeauna agonia morții. Ai întrevăzut apropierea evului întunecat. Ai văzut că el s-a coborît deja asupra Rusiei, a cărei cale am urmat-o mereu cu atîta fidelitate, chiar și atunci cînd am luptat cu înverșunare împotriva ei. Și-atunci ți-a venit o idee.

Kennedy săltă capul și zîmbi ironic, de parcă și-ar fi permis luxul de a se amuza pe seama lui însuși. Cel puțin tînărul fusese blînd cu eufemismele.

- Te-ai gîndit să construiești o insulă într-o mare de haos. Ai construit puterea și ai construit bogăția. Domnule Kennedy, știi la fel de bine ca și mine că un asemenea lucru nu este foarte greu dacă te dedici complet acestui țel. Ideea ta a fost să construiești laboratoare, fundații, tot felul de instituții sub protecția ta, unde

oamenii să poată continua, cel puțin în secret, să gîndească. Te-ai gîndit să salvezi civilizația noastră, în ciuda eforturilor grupurilor de presiune de a o distruge. Și-acum îl vrei pe Bossy drept continuator al scopului tău.

- Vrei nemurirea pentru că știi că impresiile se destramă și mor cînd a pierit puterea din ele - așa cum o să se întîmple cu imperiul tău, după moartea ta.

- Ești un ... un tînăr foarte perspicace, spuse Kennedy cu răsuflarea întretăiată. Dar uiți că eu n-am să mor cu adevărat. Am un fiu.

- Juniorul? Joe își reținu un zîmbet.

Ultimul zid de apărare fusese doborît. Fiecare om are un călcîi al lui Ahile, o zonă lipsită de apărare, unde nu poate să trișeze sau să se tîrguiască. Carter mersese la fix, fără ezitare, în chiar miezul piedestalului și chiar plantă viermele care avea să-i macine temelia și să-i răstoarne. Cînd începu din nou să vorbească, nu știa cu siguranță dacă negociază sau cerșește înțelegere.

- Crezi că era un ideal greșit?

- Cred că era absolut admirabil, spuse Joe cu sinceritate.

Fața lui Kennedy se lumină într-un zîmbet cald, ca o grimasă de compasiune.

- Atunci nu este nici o piedică să ajungem la o înțelegere, spuse el foarte ușurat.

Și următoarea remarcă a lui Joe îl surprinse total nepregătit:

- D-le Kennedy, spuse Joe, după un moment de gîndire, am venit aici gata să negociez. N-am avut niciodată nici cea mai mică intenție să ți-l vînd pe Bossy sau să-ți permit să ai vreun cuvînt de spus în privința felului cum va fi folosit Bossy. Am venit cu intenția să-ți cer protecție legală -îmi amintesc că erați pus sub acuzație de douăzeci și trei de ori pe an- și un loc unde să putem să ne continuăm munca fără opreliști. Am adoptat această linie pentru că am presupus că motivele tale sînt egoiste; că vei accepta aproape orice condiții, știind prea bine că le vei putea modifica după placul tău oricînd vei vrea. Și că eu va trebui să mă împotrivesc pentru a te face să respecți înțelegerea.

Kennedy începu să rîdă. Ce mult i-ar fi plăcut ca fiul lui să

aibă temperamentul şi isteţimea acestui tînăr.

- Dar acum, zise Joe, reluîndu-i veselia, mă tem că nu am cu ce să negociez.

Kennedy se îndreptă de spate.

- Îl ai pe Bossy, rosti el.

- Bossy nu este ceea ce crezi, răspunse Joe. În primul rînd, sînt absolut sigur că Bossy nu te poate face nemuritor.

- Mabel este o dovadă.

- În al doilea rînd, insula ta din mijlocul haosului este însămînţată cu acelaşi morb al distrugerii din jurul ei. Spune-mi, zise Joe - dar era o întrebare retorică; el cunoştea dinainte răspunsul - ai avut oameni, mulţi, care lucrau la proiectul Bossy acolo la universitate, nu-i aşa?

- Da, aprobă Kennedy.

Şi chiar atunci ai încercat într-una să-l copiezi în propriile laboratoare de-aici din oraş.

- Da.

În ochii lui Kennedy apăru prudenţa.

- Şi nu reuşiţi.

Kennedy se prăbuşi în scaun.

- Bossy poate da răspunsuri corecte numai cînd i se pun întrebări corecte, spuse Joe încet. Oamenii tăi, cu toată protecţia de care se bucură din partea ta, sînt un produs al timpurilor noastre. Ei nu cunosc întrebările care trebuiesc puse - şi nici tu, domnule Kennedy.

- Spune un preţ, tinere. Oricare ar fi, am să-l plătesc.

- Mai întîi este vorba, desigur, de încetarea urmăririi.

- S-a făcut.

- Un loc pentru toţi trei unde să lucrăm nestingheriţi. Oamenii tăi să se îngrijească de reacţia maselor, să le întoarcă în favoarea lui Bossy, să-i ia de pe capul nostru pe acei doritori de nemurire.

- S-a făcut.

- Acestea sînt doar condiţiile preliminare. Şi-acum, preţul.

- Rosteşte-l.

- Renunţă la visul tău.

Kennedy rămase cu bărbia căzută în piept. Timp de cinci minute pline stătu așa de parcă ar fi adormit - mai mult, de parcă inima ar fi încetat să-i bată. Apoi se răsuci cu scaunul și privi prin fereastra imensă la orașul de dincolo de ea.

- Nu sînt pregătit să plătesc un asemenea preț, rosti el, fără să privească spre Joe.

- Gîndește-te la trecut, domnule Kennedy, replică imediat Joe. Gîndește-te la orele trecute ale istoriei - la cele majore, la cele neînsemnate cunoscute doar de istorici. Te poți gîndi la un om, la unul singur, care a fost în stare să modeleze viitorul omenirii în așa fel încît să se potrivească ideii sale despre el - indiferent de cît de nobil ar fi fost acel ideal? N-ar fi oare aceasta o altă formă de control public - indiferent de cît de minunat ar fi el?

Kennedy nu se întoarse spre el.

- Trebuie să ai o mare încredere în omenire pentru a te împiedica să o împingi în direcția în care crezi tu că ar trebui să meargă, spuse el într-un tîrziu.

Joe tăcu.

- Va trebui să mă mai gîndesc, spuse Kennedy după altă pauză. În ce te privește condițiile tale preliminare, îți sînt garantate oricum. Bossy ar putea fi foarte folositor în probleme minore. Voi fi pe deplin răsplătit. În ce privește prețul, adevăratul preț pe care-l ceri - nu m-am gîndit niciodată la visul meu din punctul tău de vedere.

Nu înțelegea ce avea asta de-a face cu nemurirea, căci oamenii lui de știință îi spuseseră, în legătură cu Mabel, că a fost descoperită o metodă pentru regenerarea și creșterea din nou a celulelor. Și ei, la fel ca toată lumea, fuseseră alertați de poliție și puși pe urmele celor trei hoți de plasmă. Se așteptaseră la o nouă manifestare biologică. Toți știau că Bossy se afla pe undeva pe-aproape. Nu fusese greu să facă legătura între informațiile despre Mabel și Bossy. Dar regenerarea celulelor putea să nu aibă nimic în comun cu idealul său despre ce era mai bun pentru omenire.

- Va trebui să mă mai gîndesc, rosti el din nou după o lungă tăcere.

Apoi se răsuci la loc cu fața spre Joe și fața i se lumină datorită acelui lucru pe care-l cunoștea cel mai bine - modul în care se rezolvă lucrurile. Apăsă pe un buton ascuns din colțul biroului.

Aproape instantaneu, ușa se deschise și-n cadrul ei apăru D-na Williams. Nu se citea nici o urmă de curiozitate pe fața ei, dar ochii o trădau.

- Domnul Carter a hotărît ca Bossy să treacă sub protecția noastră, spuse Kennedy zîmbind ușor, știind că ea avea să interpreteze corect fraza și avea să înțeleagă că nu reușise să cumpere pe Bossy, să-i aparțină în exclusivitate. Domnul Carter și colaboratorii lui vor avea asigurată protecția - din orice direcție inclusiv din partea mea. Domnul Carter va avea la dispoziție oricare sau toate resursele întregii organizații.

Involuntar, d-na Williams ridică din sprîncene. Acesta era un contract cum nu mai văzuse și nu mai auzise.

- Toate acestea vor fi incluse într-un contract? întrebă ea, abia reușind să-și facă auzită vocea.

- Nu este necesar, spuse Joe.

- Hm! pufni Kennedy. Primul lucru prostesc pe care-l spui, tinere.

- Chiar? întrebă Joe cu o strîmbătură.

- Nu, fir-ar să fie, mormăi Kennedy. Contractele pot să nu fie respectate. Cuvîntul meu nu poate.

- Și acesta, spuse Joe încet, poate constitui un preț.

Kennedy îi aruncă o privire de avertisment. Erau cîteva lucruri, puține, pe care nici măcar secretara sa nu le cunoștea.

- Primul lucru pe care-l vom face, spuse Kennedy, este să trecem la fapte. Trimite o mașină blindată... undeva, îi spune Joe, să-l ia pe Bossy. Și-ar fi bine să trimiți și o escortă a poliției, nu avem nevoie de încurcături.

Apoi se întoarse din nou spre Joe.

- Presupun că vrei s-o vezi pe Mabel chiar acum.

- Desigur.

- Îngrijește-te să i se pună la dispoziție o mașină, un șofer cîțiva băieți de bază. Anulează toate întrevederile pe toată ziua. Vreau să mă gîndesc, o instrui Kennedy pe d-na Williams. Apoi i se adresă lui Joe pe un ton puțin cam sarcastic.

- Presupun că am voie să mă gîndesc.

- Da, domnule, rise Joe. Asta pînă vei decide că vrei să devii nemuritor.

Capitolul XIII

Carney citise ziarele: mai întîi articolele de dimineață, apoi urmarea în cele de seară. Nu putea crede ce citea. Mabel era bătrînă și grasă și șleampătă: nu că asta ar fi contat, nu mai băgai de seamă asemenea lucruri atunci cînd reușeai s-o cunoști pe Mabel cea adevărată, dar aștia încurcaseră lucrurile la închisoare cînd spuseseră că Mabel e o femeie tînără. Întotdeauna încurcau lucrurile acolo la închisoare. Aproape că nu exista nici unul din indivizii de la periferie care să n-o fi pățit-o nevinovat tocmai pentru că ăia încurcau lucrurile acolo și mai degrabă îl lăsau să stea la închisoare decît să recunoască ei că au greșit.

Nu înțelegea de ce se băgase pe fir acea renumită firmă de avocați. Avocatul ei personal fusese întotdeauna destul de bun, ca și tatăl lui mai înainte. Carney știa de ce avocatul ei nu se grăbise. Mabel știa să se descurce. Era lucrul cel mai simplu din lume pentru el să obțină ieșirea pe cauțiune. Avea el grijă cînd ajungea acolo. Și chiar cînd ajungea el la închisoare, ceilalți avocați aveau dosarul gata încropit. Și-atunci îi rîdeau în nas și-i spuneau să se ducă să înalțe zmeie.

Totul nu era decît încurcătură. Și totuși, erau unele lucruri pe care Joe și profesorii nu i le spuneau.

Străzile învecinate cu Third și Howard Street erau înțesate de lume. Toți citiseră ziarele. Chiar și cei care nu prea se arătau la lumina zilei erau pe stradă astăzi. Iar Carney era o persoană importantă. Toată periferia știa că el era cel mai bun prieten al lui Mabel. Roiau în jurul lui ca muștele, îl prindeau de braț să-i arate

că sînt alături de el.

Erau ca vînătorii de vedete de la Hollywood, gata oricînd să arate că sînt prieteni cu mărimile zilei.

N-avea nici o şansă să meargă la profesori să-i întrebe care era adevărul despre Mabel. Nu fusese în stare nici măcar să-l întrebe pe Joc, cînd acesta se întorsese de la audierea pentru cauţiune. Nu îndrăznea să atragă atenţia către locul unde se afla ascuns Bossy prin încercarea de a se arăta interesat.

Zvonurile o luau razna din ce în ce mai tare. Mabel nu fusese dezbrăcată. Adevărul-adevărat era că Mabel fusese văzută drapată în voaluri albe. Mabel avea nişte aripi albe, uriaşe. Mabel fusese văzută zburînd în jurul închisorii şi-apoi în jurul centrului civic. Mii de oameni o văzuseră zburînd în jurul Primăriei, al Operei, al Monumentului Eroilor. Existau o mulţime de fotografii. Motivul pentru care ele nu apăruseră în presă era că se primiseră ordine "de sus".

Zvonurile nu erau greu de crezut. Fiecare persoană de la periferie îşi putea aminti de un lucru bun pe care Mabel îl făcuse pentru el. O farfurie de mîncare la unul, un bănuţ la altul şi, mai ales faptul că îşi trimisese propriul avocat să o apere pe bătrîna Annie cînd aceasta fusese acuzată de furt dintr-un magazin. Ei ştiuseră dintotdeauna că ea fusese un înger deghizat.

Şi nu erau numai oameni de la periferie. Cît ţinuse dimineaţa, turişti sau oameni mînaţi de curiozitate, veniseră din cealaltă parte a străzii Market. Călcau pe aceleaşi străzi, rupîndu-şi gîtul să privească la clădirile pe care le mai văzuseră de o sută de ori, clădiri despre care se spunea că aparţineau acestei teribile vrăjitoare bătrîne care devenise tînără şi frumoasă. Călcau pe aceleaşi străzi, îşi frecau coatele de cei de la periferie, o cloacă păcătoasă. Dar nu se contopeau cu ei.

Şi ei aveau zvonurile lor. Spuneau că Mabel era şefa celei mai mari organizaţii care se ocupa cu drogurile. Spuneau că e-n legătură cu companiile navale şi că ea comanda transatlanticele care nu transportau altceva decît fete tinere, nevinovate, pentru străini. Că era un spion rus. Că toată afacerea nu era decît un complot pus la cale pentru a aduce şi mai mulţi spioni. Ca să nu mai vorbim de ceea ce se întîmpla dincolo de Cortina de Fier. Nu spunea oare nimic faptul că puicuţa trebuia menţinută în viaţă o sută de ani?

Un tînăr spilcuit rosti un nume.

- Pavlov, spuse el. Și era vorba de o inimă de pui de găină.

Zvonul se răspîndi în toate direcțiile. Rușii fuseseră în stare să țină în viață tot felul de animale timp de sute de ani. Așa că, de ce nu și oameni? Tînărul fu asaltat pentru a da mai multe detalii. Ridicat pe neașteptate la rangul de autoritate, el își scormoni mintea să mai născocească amănunte.

- Spemann și Sholte, spuse el, au reușit să ia un țesut din cicatricea de pe coada unei salamandre și să dezvolte un nou cap din el.

Ce era o salamandră? Ei bine, era un fel de șopîrlă, o șopîrlă de apă. Șopîrlele trăiau pe suprafața pămîntului de mii de ani. Timp de patruzeci de milioane de ani, reptilele stăpîniseră pămîntul.

Care era legătura dintre aceste afirmații cu cazul lui Mabel, asta nu mai spusc. Ca majoritatea tinerilor cît de cît mai citiți, care profită de cea mai mică atenție înainte ca lumina reflectoarelor îndreptate asupră-i să dispară, el înșira la nimereală cunoștințe prin care să impresioneze pe toată lumea cu superioritatea minții lui.

Cunoștințele înșirate de el, erau transmise din gură-n gură, iar mințile celorlalți, folosind arta judecății și a rațiunii, le țeseau într-o poveste coerentă. Oamenii de știință erau în posesia unor șopîrle care trăiseră patruzeci de milioane de ani. Secretul transformării lui Mabel era sîngele de șopîrlă. Spemanovici și Sholtekoff descoperiseră formula necesară.

Iei sînge de șopîrlă și ...

La început rețetele se dădură gratis. Mai pe urmă, începură să se vîndă. Prețurile începură să crească, din ce în ce mai mult, pe măsură ce creștea cererea.

Zvonurile și oamenii funcționau normal.

Fără a se îndepărta prea mult de intrarea la adăpost, cu speranța că va evita ca toate privirile să se întoarcă spre el, înconjurat din toate părțile de zvonuri, Carney îl văzu pe Joe revenind după ce stătuse o oră împreună cu Hoskins și Billings. Înainte ca el să reușească să-i atragă atenția lui Joe; tînărul se făcu

nevăzut în mulțime. Era deja ora prînzului și Carney încă nu auzise nimic demn de crezare despre Mabel.

Timp de două ore nu se întîmplă nimic deosebit în afară de faptul că mulțimea devenea din ce în ce mai densă. Prin procesul de osmoză al judecății, printre vînătorii de curiozități se răspîndi vestea despre Carney că fusese iubitul bătrînei Mabel. Camerele de luat vederi îl luară în obiectiv. I se cerea un autograf. Se simțea ca un om care încearcă să scape de un roi de viespi înfuriate.

În cele din urmă, veni scăparea. Pentru prima dată în viață, Carney întîmpină cu bucurie sunetul sirenelor de poliție. Întreaga suflare a periferiei, cu urechea mereu la pîndă, începu să-și caute ocupații nevinovate care să motiveze prezența lor pe stradă. Restul mulțimii, care-i depășeau pe localnici în procent de cinci la unu în acel moment, deveniră și ei conștienți de sunetul sirenelor.

N-aveau cum să nu le ia în seamă. Nimeni de la periferie nu-și amintea vreo altă ocazie în care se făcuse așa de mult zgomot în desfășurarea unei razii. Păru că poliția s-a oprit cu vreo trei străzi mai sus de locul unde se afla Carney. De la speculații posibile la o absolută siguranță, nu trecu nici jumătate de minut, cînd se răspîndi zvonul că se opera arestarea unei alte femei dezbrăcate. Ca valurile unei ape scăldate din zăgazuri, mulțimea năvăli în direcția de unde venea zgomotul.

Pentru prima dată, Carney rămase singur. Dorința de a-i vedea imediat pe profesori era mai puternică decît curiozitatea lui. Dar fu din nou refuzat.

Imediat ce ultimele resturi din mulțime părăseau zona, un furgon blindat, escortat de patru mașini de poliție și de o mașină mică, se strecurară în tăcere de-a lungul străzii, apoi pe alee. Se opriră în fața intrării în ascunzătoare. Aceasta era adevărata razie. Cealaltă nu era decît o alarmă falsă pentru a deruta mulțimea.

Carney se lipi strîns de zidul unei case și trase cu ochiul de după colț, lacrimi de frustrare șiroindu-i pe obraji. Acum aceștia aveau să-i ia pe profesori și pe Bossy, iar el nu va mai putea afla ce se întîmplase cu Mabel. Acum, era sigur că se întîmplase ceva. Altfel, ea ar fi revenit demult în apartamentul ei confortabil.

Polițiștii se dădură jos din mașini și se postară în semicerc în jurul intrării, cu automatele în poziție de tragere. Din mașina mică se dădu jos un șofer. Acesta deschise ușa din spate. Un tînăr masiv, sări din mașină și păși pe trotuar cu un aer foarte bătăios. Ținea

mîna în buzunarul hainei, iar pe față i se citea clar: "Dacă trebuie să mor, o fac pentru o cauză nobilă".

Apoi, din mașină își făcu apariția Joe. Iar după el, un alt tînăr, gata de luptă. Lui Carney nu-i venea să-și creadă ochilor.

Joe nu avea cătușe la mîini!

Joe făcu semn cu capul către intrare, pe scări în jos. Bruse lui Carney i se făcu rău. Se abținu cît putu să nu vomite. Mai limpede decît ar fi făcut-o cuvintele, faptele lui Joe arătau că devenise un turnător. Conducea o razie a poliției la propria sa ascunzătoare!

Dar polițiștii rămaseră la locurile lor. Furgonul blindat trase cu spatele la intrare, ușile de la spate se deschiseră și apăru o macara rulantă. Din furgon ieșiră doi bărbați. Ei porniră împreună cu Joe și cei doi însoțitori ai săi în jos pe scări. Trecură cinci minute de la intrarea lor.

Apoi, apărură cei doi profesori. Erau îmbrăcați cu haine de stradă și nu aveau cătușe la mîini. În capătul scărilor, se întoarseră, și păreau că dirijează activitățile care se desfășurau jos. Fu coborît cîrligul macaralei. Apoi, acesta începu să se ridice și apăru Bossy, care se vedea clar din cutia de ambalaj. Cutia fu apoi împinsă în furgon. Hoskins, care părea entuziasmat, după felul cum zîmbea, urcă în furgon alături de Bossy.

Carney nu mai putu răbda. Se repezi pe alee înspre ei, fără să-i pese de automatele care se răsuciră înspre el. Joe spuse ceva polițailor și aceștia părură că se liniștesc.

- Trebuie să știu! Trebuie să știu! se trezi Carney strigînd.

Joe trecu dincolo de bariera de automate și-l luă pe Carney de mînă.

- Mă bucur c-ai venit, Carney, zise el. Mi-a fost teamă că te-ai ascuns și că n-o să te mai putem găsi. Avem nevoie de tine, Carney. Încă mai avem nevoie de tine.

Pentru că el credea că - la fel ca Mabel- Carney trăise și învățase destul ca să știe că el nu cunoștea răspunsul la toate întrebările.

Cînd Howard Kennedy ceruse o escortă a poliției, ea îi fu dată fără nici o ezitare și fără întrebări. Atît Billings cît și Joe erau amuzați de încîntarea lui Carney în legătură cu această situație. Ei se aflau încă sub urmărire la nivel național, urmărirea lor fiind concentrată în San Francisco, unde se credea că se aflau; iar escorta poliției îi trecuse prin rigidele puncte de control de pe Bay Bridge fără a fi opriți.

O cercetare rapidă făcută de Joe îi spuse că nici unul dintre oamenii care participaseră la acțiune nu știa că în furgonul blindat se aflau Bossy și Hoskins, sau că Billings și Joe se aflau în mașina din spate. Primiseră ordine și le executau.

La marginea orașului, poliția din Berkeley, anunțată în prealabil, se alătură caravanei și îi escortă prin oraș pînă pe dealurile din afara lui, ajungînd în fața porților de la Clinica Margaret Kennedy.

Cînd porțile se deschiseră larg, Carney trecu în revistă cu veneratie clădirile frumoase și terenurile din interiorul zidurilor înalte.

- Aici nu e Howard Street, recunoscu el.

Clinica Margaret Kennedy transformase cele mai îndrăznețe visuri ale celorlalte clinici ce existau mai dinainte, în realitate. Ea acoperea o suprafață de treizeci de acri cu clădiri absolut funcționale. Forma și design-ul fiecăreia fusese dictat de scopul pe care avea să-l servească patruzeci de unități separate, acoperind toate fazele ce pot fi imaginate într-o terapie medicală, era-

asociate într-un tot unitar. Terminată cu cinci ani în urmă, în memoria soției lui Kennedy, atît costul inițial al construcției, cît și întreținerea ei, erau enorme.

Ea constituia una dintre insulele lui Kennedy de cercetare rațională, într-o mare de haos.

Li se dădu o întreagă aripă din clădirea de psihoterapie. Furgonul blindat trase la intrarea de serviciu și supraveghetorul instituției în persoană veni să-l întîmpine pe Hoskins care tocmai cobora țeapăn din furgon.

Supraveghetorul Jones asistă personal la transportarea lui Bossy într-o cameră adecvată aflată lîngă amfiteatru unde, întregul personal al clinicii spera că vor avea loc frecvente demonstrații cu Bossy. Jones reușea să aibă aerul că toate astea fac parte din programul său zilnic, dar ochii lui se forțau să pătrundă prin ambalaj pentru a-și face o impresie preliminară. Părea sfîșiat între dorința de a-l considera pe Bossy ca fiind o mașină cibernetică oarecare și speranța că Bossy avea să înceapă să rostească formule lungi și inteligente care să rezolve enigmele lumii.

Curiozitatea sa trecu asupra lui Joe, cînd văzu că tînărul cere, aproape imediat, s-o vadă pe Mabel. Curiozitatea lui crescu și mai mult cînd, atît Billings, cît și Hoskins părură să considere ca fiind normal ca Joe să aibă dreptul s-o vadă primul. Ca și restul lumii, el crezuse întotdeauna că studentul în cauză, Joe Carter, era un nimeni.

Atitudinea celor doi profesori față de Joe provocă o rapidă modificare a evaluărilor.

La un semn al lui Jones, medicul care o avea în grijă pe Mabel, îi deschise ușa lui Joe făcîndu-i loc să intre în apartamentul ei. Mabel fusese adormită cînd fusese transferată din ambulanță și dată în grija sa. Dormise toată ziua. El primise ordine să vină în întîmpinarea tuturor necesităților ei fizice, dacă apărea vreuna; dar asta nu însemna că el nu dorea să afle cît mai multe despre ea. Așa că luă ca de la sine înțeles dreptul lui de medic asistent de a fi prezent la discuție.

Trebui ca Jones să repete ordinele directe ale lui Kennedy care spuneau că Joe Carter trebuia să fie ascultat fără a i se pune întrebări sau piedici, pentru ca medicul să accepte să rămînă afară.

Joe închise ușa și rămase singur în camera de zi a unui apartament care fusese prevăzut cu tot necesarul pentru nevoile de

covalescență ale unei persoane foarte importante. Atît mintea cît ochii lui erau concentrați asupra intrării în dormitor. Tocmai se gîndea să traverseze camera, să intre și să se așeze pe patul ei, cînd apăru Mabel. Era înfășurată într-un minunat halat de casă care se mula pe trupul ei perfect în culori irizate. Buclele ei scurte aveau reflexe de lumină și păreau că strălucesc în armonie cu strălucirea ochilor ei.

-Am dormit, îl întîmpină ea simplu. De data aceasta știu că sînt trează. Dar încă nu sînt sigură dacă am fost trează mai înainte.

Rostise cuvintele, dar buzele nu i se mișcaseră!

Gîndurile ei se strecuraseră în ale lui Joe și se prinseră de el, pline de încredere ca mîna unui copil.

Alungate încă din copilărie, împreună cu autocompătimirea pentru singurătatea lui, lacrimile țîșniră din ochii lui Joe și-i încețoșară vederea fizică. Vederea psionică suferi o sincopă cu încîntare incredibilă. Era ca și cum ar fi auzit o voce umană adevărată pentru prima dată în viață, ca și cum muzica, despre care știuse mereu că există, i-ar fi inundat ființa. Era ca și cum i-ar fi crescut deodată aripi care-l ridicau la înălțimi amețitoare într-un zbor perfect desenat, perfect controlat. Era ca și cum... Nu existau cuvinte, nu existau...

- Nu așa de repede, rîse ea încîntată și puțin speriată; așa cum rîde un copil cînd este aruncat în sus de brațele tatălui său seara la întoarcerea de la slujbă. Nu sînt încă foarte pricepută. Dar am primit impulsul. Și m-am gîndit că aș putea încerca. Bossy nu prea are cine știe ce material cu privire la fizica plurivalentă, iar fizica monovalentă nu te pregătește pentru telepatie deloc. Așa că nu pot...

Joe înaintă și-i prinse, fizic, mîinile într-ale sale. În minte, ei își strînseseră deja mîinile. El fu încîntat să afle, chiar în mijlocul unei încîntări și mai mari, că primise două senzații separate de plăcere, din două feluri de contact cu ea.

De asemenea, existau două nivelurî de gîndire. Exista explorarea și, acum nesigură și atentă după acea primă exaltare. Mintea ei era rece și clară ca un pîrîu de munte, strălucind în soare printre stînci. Mintea ei era misterioasă ca un lac de munte descoperit pe neașteptate într-un luminiș de copaci și ferigi, un lac cu unde albastre, tot mai albastre, către adîncimi fără fund.

Celălalt nivel al gîndirii era verbal.

- Fizică plurivalentă... monovalentă? întrebă el. Nu înțeleg.

Stăteau în picioare, în mijlocul camerei, ținîndu-se de mîini, privindu-se în ochi.

- Nici eu nu înțeleg foarte bine, spuse ea. Nici Bossy. Datele sînt incomplete. Dar Bossy afirmă că fizica plurivalentă este necesară pentru a evita confuziile și enigmele mono-valorilor.

El simțea cum mintea ei o cercetează pe-a lui, puțin cam stîngaci, puțin cam timid, de parcă n-ar fi fost sigură că va fi bine primită. Și ea funcționa cel puțin la două niveluri. Cu o îndemînare pe care nu știa că o are el își deschise larg mintea, ca pe o ușă dată la perete, ca semn de primire bucuroasă.

Și, cu ușurință, natural, ea veni în brațele lui.

Capitolul XV

Dimineața următoare fuseră vizitați de unul dintre experții publicitari ai lui Howard Kennedy.

- Sînt Steven Flynn, se prezentă el, și dădu bucuros mîna cu Billings, apoi cu Hoskins, și, cum un publicist care se respectă nu scapă niciodată o ocazie bună, cu Joe.

- Unul dintre canalele noastre o să dea lumii în formația senzațională că niște detectivi grozavi au descoperit că voi și Bossy sînteți răspunzători de toată afacerea asta cu nemurirea. Asistentul meu o să-i aducă imediat pe băieți să vă tragă niște poze. Nu e nevoie să dați vreun fel de informații. Mă descurc eu cu întrebările lor.

- Nu cred că e bine să ne faceți publicitate, obiectă Billings.

Steven Flynn îl privi nemulțumit.

- Oh, doamne, gemu el.

Apoi, ca și cum ar fi încercat să-i explice unui copil:

- Șeful vă promite că o să oprească urmărirea voastră-da? Le spune celor de la Departamentul Legal să-nceteze - da? Da' nici măcar bătrînul nu poate să spună guvernului Statelor Unite ce are de făcut - da? Șeful zice s-o facem, da' noi sîntem ăia care trebuie s-o facem - da? Șeful știe că trebuie să parcurgem niște etape. Departamentul Legal va ridica acuzațiile, după cum i se ordonă, da' trebuie să aibă și ei ceva de lucru. Așa că trebuie să popularizăm treaba în rîndul maselor. Trebuie să apară o cerere spontană, venită de jos, să se facă dreptate. Cum crezi, mă rog, că faci să apară o cerere spontană să se facă dreptate?

- Dar n-o să fim arestaţi pe loc atunci cînd o să se afle? întrebă Hoskins. Flynn îndreptă artileria personalităţii sale către cibernetician.

- Uite ce e, spuse el, păstrîndu-şi calmul, canalele de informaţii nu-şi bagă capul în saramură pentru noi, băieţii de la publicitate, pentru că mor de dragul nostru. Trebuie să se aleagă şi ei cu ceva din asta. Şi ei cred că e timpul să fie pusă pe tapet problema libertăţii presei. Erau demult în căutarea unui eveniment zguduitor de care să se agaţe. Treaba asta se face din ordin. Vor face apel la prevederea legată de drepturile lor de a păstra secretul sursei. Ei o să se aleagă cu bomba, cîţiva politicieni o să se aleagă cu numele citate pe prima pagină fiindcă au încercat să-i determine să dezvăluie sursa, noi ne alegem cu publicitatea, iar voi o să fiţi bine-mersi. Toată lumea mulţumită-da?

- Eu nu sînt mulţumit, protestă Billings. Toată publicitatea asta! Nu... nu prea corespunde cu etica profesională.

- Oh, Doamne! gemu iarăşi Steven Flynn.

Se propti bine pe picioare şi se aplecă în faţă, arborînd un aer foarte serios. Era clar că fusese atras pe terenul subiectului său preferat.

- Uite ce e, băieţi, spuse el nepoliticos. De ce nu vreţi voi ăştia, oamenii de ştiinţă, să scoateţi capul din nori? Trebuie să vi se facă publicitate, omule. Uite... uite care e treaba. Voi ăştia vă petreceţi jumătate, trei sferturi din viaţă vîrîţi în cine ştie ce vizuină. Pînă la urmă descoperiţi ceva. Poate este ceva important, zise el dînd din umeri. Poate că nu e. Eu n-am cum să ştiu. Şi-atunci, prezentaţi chestiunea timid, în faţa cîtorva duzini de pietoşi, la nu ştiu ce conferinţe.

Scoase o ţigară pe care şi-o aprinse cu o brichetă aurită care pocni strident.

- Şi pe urmă vă întoarceţi în vizuina voastră şi muriţi neştiuţi de nimeni. În nouă cazuri din zece, ăsta e finalul. Dar să zicem că aveţi noroc. Să zicem că anunţul este preluat de un reporter disperat, preocupat de latura ştiinţifică. Să zicem că aveţi în continuare noroc şi că descoperiţi ceva important. Să zicem că nişte comentatori preiau problema. Da', vedeţi cum e cu comentatorii ăştia, ei abia deosebesc o eprubetă de o tabletă de aspirină. Da' au păreri. Au păreri? Îşi fac păreri, dom'ne!

Făcea cu mîinile gesturi largi în fața privirilor fascinate ale lui Billings și Hoskins. Gesturile lui sugerau arii vaste.

- În toată țara, poate în toată lumea, ăștia se reped la microfon să spună oamenilor ce să creadă despre descoperirea asta. O întorc pe toate fețele. Poate cred că e bună timp de treisprezece minute, poate doar cît să facă o primă publicitate. Și pe urmă, fiecare are opinia sa personală-da? Și ce se întîmplă?

Ridică iar din umeri, ca și cum răspunsul era cît se poate de clar, dar pentru că citi pe fețele lor că pentru ei nu era, îl silabisi ei pe înțelesul tuturor.

- Lumea se zăpăcește cînd aude atîtea opinii diferite. Cu cît oamenii aud mai multe, cu atît nu știu ce să mai creadă. Și cînd nu mai știu ce să mai creadă, devin susceptibili. Cea mai sigură cale să faci pe cineva susceptibil, e să-l fierbi la foc mic. Da' lumea nu-i suspectează pe comentatori. Ei suspectează ideea în sine. Ei suspectează știința în sine. Devin susceptibili pentru că cineva se apucă să spună că el gîndește mai corect decît ei. Și devin foarte susceptibili cînd le spui așa ceva. Nu le place deloc. Nu le place tipul care poate să gîndească.

După discurs, le trase un zîmbet și le făcu cu ochiul-ca de la bărbat la bărbat.

- În afară de sex, lucrul pe care mascle îl fac cel mai bine e să devină suspicioase. Cînd devii suspicios, începi să cauți ceva de suspectat.- Așa că pot să te suspecteze pe tine, sau pot să-i suspecteze pe indivizii care sînt împotriva ta. Da' tu trebuie să le spui care sînt indivizii aceia, pentru că ei nu știu. Necazul cu voi, oamenii de știință, e că voi nu știți nimic despre oameni, da' absolut nimic.

Scutură țigara, gesticulînd cu ea prin aer.

- Știți ce? întrebă el cu chef de vorbă. De fiecare dată cînd e vorba de un subiect de cercetare, acesta trebuie umflat pe cît se poate de publicitate și vîndut către public. Aceasta e singura metodă, dacă o să vreți vreodată să stimulați gîndirea în rîndul mascle. Cum vreți voi ca gîndirea să fie populară dacă n-o popularizați? E la mintea cocoșului. Trebuie să vă înfigeți în față și să țipați la fel de tare ca reginele televiziunii și politicienii, țigările, și lamele de ras. Astfel, cum vreți să știe publicul? Cum se orienteze?

Scoase un oftat de disperare.

- Oh, Doamne, mai gemu el o dată.

- O să colaborăm, Steve, zîmbi Joe în colțul gurii.

- E-n ordine, se potoli Steve Flynn. Nu vă faceți griji. O să facem publicul să vă placă. Acum că am intrat noi pe fir, asta e sigur ca moartea și ca taxele.

Tăcu o clipă și zîmbi ca pentru sine.

- Ca taxele, în orice caz, se corectă el.

- Fiindcă tot veni vorba despre oameni și despre felul cum reacționează ei, zise Joe. Iată o situație pe care ar fi bine să te pregătești să-i faci față.

Flynn îl privi cu indulgență. El își făcea de lucru cu aceste Creiere pentru că asta-i era meseria, dar dacă începeau să creadă că-i puteau spune lui despre cum avea să reacționeze publicul...

- Marca consolare a oamenilor, spuse iar Joe, consolarea prostimii, ignoranților, idioților, vicioșilor, a tuturor - este că moartea ne așteaptă pe toți. Ea este marele egalizator. Aceasta este ocazia în care omul mărunt este la fel de important ca omul cel mare. N-o să le placă deloc cînd o să înțeleagă c-au fost prădați de una dintre cele mai mari satisfacții; că n-o să mai poată să fie chit nici măcar la urmă.

Steve prinse imediat ideea.

- Chiar, șopti el. Oh, Doamne!

Pocni din degete. Apoi, se lumină la față.

- O să născocesc cu ceva. Pînă atunci, merg pe burtă. O vreme, n-o să-și dea seama - niciodată nu-și dau. Dar cuiva o să-i treacă prin minte și-o să înceapă să-mpröștie ideea. Dar cînd o să-și dea seama - Oh, Doamne!

După asta, cu acea calitate care-l făcea un bun publicist, își îndreptă umerii și alungă gîndurile negative ca și cînd n-ar fi existat niciodată. Un om nu trebuie să gîndească negativ, asta îl încurca în muncă, îl făcea să dea greș. Trebuie să ai mereu gînduri fericite, că-ți merge grozav, mai bine decît așa nu se putea.

- O să fie totul bine, spuse el de încurajare. Nu vă mai gîndiți la asta. Așa trebuie tratate aceste idei negative. Pur și simplu să nu te gîndești la ele.

Se uită la ceas.

- De-acum, băieții vor trebui să aștepte afară, hotărî el. Aveți

grijă, în pozele astea, faceți niște figuri cinstite și nobile, de mari oameni de știință. Și poate c-ar trebui să arătați și puțin tîmpiți. Sînteți niște mari oameni de știință, dar sînteți oameni de rînd da?

Capitolul XVI

- Ce este fizica plurivalentă?

Joe, Billings şi Hoskins stăteau în faţa ecranului lui Bossy, de unde ochii lor putcau să prindă cuvintele mai repede decît ar fi putut urechile să prindă sunetele din vocalizator.

Hoskins întinse mîna şi dădu drumul imprimantei pentru a înregistra răspunsurile pe hîrtie. Întrebarea, în sine, arăta că era necesar să reflecteze cu cea mai mare atenţie. Deşi nu era meschin, evenimentele din ultimii doi ani şi în special din ultimele două săptămîni, îl transformaseră pe Hoskins într-un ferm apărător al tentativei de a vedea dincolo de semantica inadecvată, către sensuri, în loc de a înregistra bucuros o semantică greşită care să distrugă conceptul. Undeva, citise o frază pe care n-o putea uita: "Omul de ştiinţă care preferă să respingă în loc să înţeleagă, demonstrează că şi-a ales greşit cariera." Iar Billings spusese odată, la o întrunire, cînd erau la Hoxworth - înainte ca Hoshins să ştie că Joe era cel care dobora barierele antagonismului şi ale supremaţiei egoismului dintre ei: "Este normal ca un concept nou, oricît de solid, să fie pus sub semnul întrebării. Vocabularul semantic nu a ajuns încă să poată transmite ideea în aşa fel încît să fie înţeleasă. Este necesar să căutăm, oricît de mare ar fi efortul, să găsim sensuri pe care cuvintele, deocamdată, nu le pot transmite. Normal că limba se va împletici în încercarea de a formula descrieri complete din abstracţii noi. Normal că orice ilustrare se va dovedi inadecvată, căci dacă realitatea se va concretiza, ea nu va fi un concept nou."

"Omul de știință care disprețuiește ideea doar pentru că nu este transpusă în limba pe care o cunoaște el, este ca un țăran care rîde să se prăpădească atunci cînd un străin încearcă să-i spună că îi arde hambarul."

E ușor să fii lipsit de previziune. Care om de știință din secolul al optsprezecelea ar fi putut să știe că ideea radicală, revoluționară, complet stupidă, despre faptul că materia și energia se pot substitui reciproc, ar putea conduce la fisiunea nucleară?

Conceptul pregătește drumul către fapte.

Ce ar putea produce ideea stupidă că ar putea exista fizica plurivalentă? Dar cuvintele se succedau pe ecran la viteza citirii rapide.

- Încercînd să pun de acord faptele care mi-au fost introduse în banca de date, spunea Bossy, am descoperit un amalgam de contradicții și adevăruri demonstrate diametral opuse. Dar adevărurile nu trebuie să se contrazică între ele dacă este percepută o realitate globală coerentă. Deci, asemenea contradicții trebuiesc interpretate. A afirma că un adevăr nu există, fără a lua în considerație sensul care i-a fost atribuit, înseamnă să dai o singură valență.

Orice cultură moare prin irosire. Toate civilizațiile trecute au dispărut datorită hotarelor auto-impuse, dincolo de care nu și-au permis să treacă. Risipa de tradiții, acumulată, le-a distrus. A da o singură valență unui adevăr, spunînd "ori există, ori nu există", înseamnă a impune același fel de barieră care limitează știința zilelor noastre în limitele irosirii.

Pentru a evita această distrugere prin limitare din mintea mea, a trebuit să modific anumite concepte care mi-au fost introduse în memorie. De exemplu, noțiunea de infinit. Mai este ideea că energia este indestructibilă. Aceste două concepte nu se împacă în fizica monovalentă. Pentru a le pune de acord, a trebuit să recurg la fizica plurivalentă unde un fapt poate fi incontestabil adevărat într-un anumit context al realității, parțial adevărat într-o măsură variabilă în multe altele și de loc adevărat în altele.

Mexicul și Statele Unite sînt două țări distincte. Acesta este un adevăr. Fiecare are propriul steag, guvern, legi, condiții, etc. Este posibil ca cineva să se deplaseze fizic dintr-o țară în alta, dar mai mult decît mintal, există tendința de a duce simbolurile cu el. Își ajustează existența după cadrul țării lui, nu acceptă în totalitate

realitatea celei noi. Mai mult, păstrarea cetățeniei originale, modifică relațiile cu țara adoptivă. Se găsește atunci în situația când nu mai ocupă nici un cadru în totalitate, ci se află suspendat într-un cadru special - iar tipurile de astfel de cadre pot fi nenumărate, în funcție de experiența anterioară, fără a mai aminti de condițiile legate de felul în care a trecut granița.

Pentru un vultur ce zboară deasupra deșertului, nu există nici un fel de adevăruri. Pur și simplu nu există. Din moment ce el nu este conștient de existența lor, el nu poate ocupa mai mult de un singur cadru. El are un concept monovalent; pentru el, deșertul este o simplă întindere vastă. El nu este absolut deloc conștient că există o completă schimbare de sens de la un metru de teren la altul.

Deci, pentru ca un om să rezolve contradicțiile existente în fizica monovalentă, este necesar ca el să ia act de adevăruri. Faptul că omul nu știe încă faptul că energia poate fi anulată, nu exclude această posibilitate. A afirma că omul a ajuns la adevărul ultim și absolut, sună ca un tabu tribal care spune că un anumit râu nu trebuie trecut niciodată pentru că vraciul tămăduitor susține cu convingere că dincolo de râu nu există decît haos.

Lucrul care mă uimește cel mai mult dintre toate conceptele contradictorii este că omul are mereu tendința de a fixa asemenea limite arbitrare înțelegerii sale.

- Fără adevăruri absolute, spuse Hoskins cu o voce răgușită, unde să afli terenul solid pe care să construiești orice știință?

- De ce oare trebuie ca omul să se lege de pământ? întrebă Joe. De ce nu poate învăța să zboare? Dacă am învăța să zburăm am putea străluci în orice cadru am dori.

- Eu cred că singura modificare pe care trebuie s-o facem, rosti încet Billings, este să considerăm adevărurile ca fiind relative, în loc de absolute; să considerăm că sistemul de coordonate al relativității este o realitate, nu doar o abstracție matematică. Așa cum spune Bossy, putem considera un adevăr ca fiind absolut, dar numai în limitele unui anumit cadru. N-ar trebui să ne permitem să transferăm un adevăr absolut într-un alt cadru.

- Dacă renunți la legea conservării energiei întreaga structură a fizicii se prăbușește, îl combătu Hoskins.

- Mă întreb totuși, spuse Joe, dacă aceasta n-ar limpezi multe întrebări care blochează fizica monovalentă? Mabel spunea că nu

poate să ajungă la telepatie prin fizica monovalentă pentru că în cadrul ei nu există condiţii pentru asta şi pentru că influenţa ei, ieşind din schema proprie şi trecînd în cea monovalentă, a fost interpretată conform monovalenţei.

Cei doi bărbaţi mai în vîrstă îl priviră uimiţi... Nu se gîndiseră nici o clipă că îndepărtarea tuturor prejudecăţilor anterioare ar putea să opereze o deschidere a minţii ei pînă la nivelul apariţiei funcţiilor psi.

Capitolul XVII

Povestea lui Steve Flynn exploda dimineața următoare.

Stațiile de televiziune și publicațiile care din întîmplare nu subscriseseră la acest post particular, culeseseră știrea cum putură. Transmisă și retransmisă, știrea luă proporții.

Niciodată constant în reacții, același public ce se adunase gloată pentru a mărșălui către Hoxworth să-l distrugă pe Bossy, acum aclama, dezlănțuită, mașina. Toată lumea știuse, tot timpul, că Bossy era cea mai mare minune realizată de om. Date uitării erau discursurile sforăitoare ale instigatorilor care făcuseră spume la gură împotriva blasfemiei de a crea o mașină care gîndește. Era o sărbătoare care cuprinse națiunea, apoi întreaga lume. Trecuse multă vreme de cînd oamenii nu se mai simțiseră liberi să invadeze străzile pentru a demonstra de bucurie. Știind că oriunde era mulțimea adunată existau informatori secreți gata să furnizeze date de care profitau apoi anumiți politicieni pentru a-și face publicitate, cetățenii Statelor Unite se menținuseră într-o stare de cenușie mediocritate.

De data aceasta, ei rupseseră zăgazurile represiunii și nici nu mai băgau de seamă că, fără măcar să clipească, aceiași instigatori care fuseseră capii isteriei împotriva lui Bossy, se înghesuiau acum în primele rînduri - și conduceau serbarea lui.

În fiecare pagină de ziar, oră de oră la televiziune, se desfășura o adevărată paradă de interviuri ale celor mai de frunte personalități - care mai de care mai didactic și mai convins de cunoștințele sale în legătură cu subiectul. Puține erau comentariile

la obiect, dar erau pline de însufleţire, erau minunate.

Mirajul eternei tinereţi, aflat de milenii în conştiinţa omului, visul nemuririi din care se născuseră simbolurile sale, devenise acum realitate. Moartea era învinsă. Bătrîneţea era învinsă. Acum oamenii, mereu tineri şi fericiţi, puteau trăi etern în cea mai bună dintre lumi.

La început, chiar oamenii de ştiinţă ortodocşi, dintre toate personalităţile intervievate, s-au arătat precauţi:

"Nu am văzut o demonstraţie făcută în faţa oamenilor de ştiinţă".

"Este evident vorba despre o farsă."

"Nici un om cu adevărat de ştiinţă nu şi-ar fi permis o asemenea publicitate."

"Bossy nu este decît o maşină cibernetică cu multiple posibilităţi! Nu poţi găsi nici o legătură între comunicare şi nemurire. De aceea, oricine îşi poate da seama că nu e decît o înşelătorie de proporţii."

Acestea erau cele patru pietre de temelie din fundaţia poziţiei ortodocşilor împotriva oricărui lucru nou. Dar de data aceasta nu reuşiră să înăbuşe şi să distrugă, aşa încît să se aleagă cu satisfacţia poziţiei lor sigure ca autoritate.

Oamenii însă, pur şi simplu nu le dădeau atenţie. Ce greutate putea avea acest punct de vedere alarmist împotriva posibilităţii ca de-acum înainte femeile să fie mereu frumoase şi bărbaţii mereu virili?

Rasele erau nebune de bucurie.

Chiar şi cei care nu se alăturau paradelor alergau din casă în casă vorbind, discutînd, născocind zvon după zvon. Chiar şi cluburile de femei se întruniseră pentru a-i omagia pe cei doi profesori. Şi de îndată ce primiră încuviinţarea de mai sus, politicienii chiar şi cei mai precauţi şi aflaţi sub papucul nevestei, se repeziră să-l aclame pe geniul care făcuse acest dar omenirii.

De obicei, cînd se hotărăşte anularea unui ordin de urmărire, victimele sînt plimbate pe la judecată, iar cazul este amînat pentru altădată, şi pe urmă iar amînat, şi iar amînat, pînă ce publicul îl dădea uitării. Dar de data aceasta urmărirea fusese anulată ca şi cum n-ar fi existat niciodată.

Hoxworth-ul îi implora, în coloanele ziarelor, pe cei doi profesori să se întoarcă în brațele deschise ale Almei Mater. Aceasta ar fi fost o realizare mai mare decît crearea unei echipe de fotbal! Ei arătau cu mîndrie că Bossy fusese creat în minunatele laboratoare ale Hoxworth-ului.

La conferința sa de presă de la Casa Albă, președintele Statelor Unite reuși să dea impresia că administrația sa fusese tot timpul susținătoarea din umbră a lui Bossy. El sublinie că în urma ordinelor executivului se începuse construcția lui Bossy.

Cînd i se atrase atenția că, din moment ce guvernul subvenționase construcția lui Bossy, mașina era încă proprietatea guvernului, el cită cu elocvență din Carta Drepturilor Omului, din constituție, din Discursul de la Gettysburg și un fragment care fusese introdus în platforma partidului său în urmă cu șaptezeci și cinci de ani. Nu îi era prea clar ce legătură aveau toate astea cu cine era posesorul lui Bossy, dar era nobil și înălțător și avea să-i atragă o mulțime de voturi.

Dar președintele încă nu terminase. El deveni brusc filozof. Era cît se poate de clar pentru toată lumea că el atinsese culmea desăvîrșirii. Numai un rău-voitor s-ar fi putut ridica să spună că lucrurile mai pot fi încă îmbunătățite. Lucrul cel mai rău fusese că moartea făcea victime în rîndul celor care luptau pentru a păstra nemodificată perfecțiunea noastră. Acum, această teamă nu va mai exista.

Pentru binele omenirii, liderii luptei împotriva haosului aveau să dorească să devină din nou tineri și puternici, pentru a putea păstra etern această perfecțiune. Și, așa cum stă bine unui lider brav și curajos, dădu de știre că era dornic să fie primul om care devenea nemuritor.

La Pentagon și în stabilimentele de acest fel din întreaga lume aveau loc evaluări rapide. Mașina putea fi produsă în serie. Și acum nu va mai fi cazul să se-ngrijoreze că n-aveau de unde să ia tinerețe și forță pentru a duce războaie. Toți oamenii puteau fi reîntineriți. Toți puteau fi soldați. Ce minunat! Condeiele lucrau cu repeziciune, cuprinse de febra anticipației. N-aveau să fie luați pe nepregătite. Începură să schițeze proiecte de legi.

Industria cosmeticelor păstră o tăcere politicoasă, dar consfătuirile directorilor începură să orienteze planurile de producție de la crema antirid spre loțiunile pentru plajă.

Anticipînd valul de tinereţe, asociat cu dorinţa de mişcare, depozitele de echipamente sportive şi alte accesorii făcură comenzi uriaşe.

Această nebunie era în creştere de trei zile. Păru să atingă o culme mai sus de care nu se putea merge, dar continuă să urce. Industria funcţiona cu viteză redusă la jumătate, apoi la sfert. Multe întreprinderi se închiseră complet. Armata, jandarmeria, apărarea civilă, fuseseră chemate pentru a asigura serviciile utilitare, hrana, comunicaţiile. Apoi începură să apară primele murmure. Era foarte bine şi frumos să ai poze cu Mabel pe calendare, pe ecranele televizoarelor, pe trotuare, dar ea unde era? Ei voiau s-o vadă în carne şi oase, sau cel puţin mişcîndu-se.

Şi Bossy unde era? Cînd aveau de gînd să se apuce să-i facă pe toţi nemuritori?

În a patra zi, murmurele începură să se facă tot mai tare auzite. Cine îl avea pe Bossy? Ei de ce nu puteau să vadă maşina? La început apăru zvonul că industria privată pusese mîna pe ea şi că o făcuse uitată, aşa cum făcuseră cu multe invenţii care le-ar fi stricat afacerile.

Un colonel vorbi cam prea tare într-un bar şi zvonul se transformă imediat în certitudinea că ea se afla în mîinile guvernului, că administraţia plănuia să o folosească în scopuri politice şi că avea să permită numai favoriţilor săi să se bucure de avantajele maşinii.

Apoi, pe nesimţite, se iviră zvonurile că Bossy era o păcăleală. Începură să apară reacţiile, iar afirmaţiile ortodocşilor să-şi facă efectul. Publicul fusese tras pe sfoară. Nu exista nici o Mabel. Nu existase niciodată. Nu era decît o afacere publicitară pentru vreo nouă stea a televiziunii.

Serviciul de informare care făcuse publică această poveste se alarmă. Se ţinuse cu dinţii de dreptul de a nu dezvălui sursa informaţiilor, dar acum era pe cale să devină ţapul ispăşitor. Situaţia le scăpase de sub control. Nici măcar Steve Flynn, în cele mai îndrăzneţe vise de manevrare a opiniei publice, nu îşi imaginase ceva de felul acesta. Furia mulţimii îi putea distruge pe toţi. În plus, personalul serviciului de informaţii care fusese

amestecat în afacerea aceasta, începuse să aibă ezitări, nu se mai putea pune bază pe ei.

Ceva avea să plesnească, să explodeze și asta cît de curînd.

Kennedy era destul de conștient că pînă și el putea să fie înghițit de potopul de nemulțumiri. Mai întîi dădu telefon, apoi riscă să meargă personal la Clinica Margaret Kennedy pentru a-i vedea pe profesori și pe Joe.

Zvonurile trebuiau să fie urmate de fapte. Trebuia să se demonstreze că Mabel era o realitate. Publicul trebuia să primească asigurări. Guvernul trebuia să primească asigurări. Oamenii de știință trebuiau convinși.

Trebuia să mai fie întinerit cineva, de data aceasta dînd publicității fiecare etapă a procesului.

Fu puțin surprins că nu întîmpină obiecții. Billings și Hoskins păreau că îl lasă pe Joe să decidă. O făcuse foarte bine pînă acum și în ce-i privea, odată recîștigat turnul de fildeș, nu aveau nici o intenție să mai privească dincolo de zidurile lui.

O demonstrație publică se potrivea perfect cu planurile lui Joe. Se tot gîndise cum să facă să propună acest lucru.

Capitolul XVIII

Fu de ajuns un singur cuvînt despre demonstrația publică p care avea s-o facă Bossy pentru a calma spiritele. Zvonuri încetară brusc. Cetățenii primiră asigurări că de data aceasta sur lor de speranță n-avea să fie monopolizată de nu știu care gru distrusă pentru că nu se potrivea cu ambițiile nu știu cărei puteri Demonstrațiile scăzură în intensitate, dar așteptarea, nu. Publicul adoptă o atitudine de așteptare la pîndă.

Decorul, publicitatea și locul pentru cel de-al doile experiment al lui Bossy îi oferiră lui Steve Flynn materialul pent ceea ce el începu să numească opera vieții sale.

Primul care urmă promisiunii de a se face o demonstrație fa acela că Bossy se afla în custodia Întreprinderilor Howard Kennedy. Lucrul acesta făcu publicul să fie și mai încrezător. Corectitudinea acestuia, acțiunile sale filantropice, disprețul lui față de mită și corupție erau binecunoscute. Publicul era mai liniștit decît dacă Bossy s-ar fi aflat în mîinile guvernului. El nu pretindea că Bossy îi aparține, ci îi fusese încredințat pînă s stabilea cine este posesorul lui.

Al doilea anunț fu că Jonathan Billings, omul de știință renumit în întreaga lume, care fusese omul-cheie în construcția lui Bossy, avea să se supună celui de-al doilea experiment. Era normal ca al doilea experiment să fie făcut pe cel care crease mașina. Acesta era bătrîn, foarte bătrîn; și era un savant, un mare savant. Dacă cineva merita refăcut, reînnoit, perpetuat, făcut nemuritor el era acela. Publicul, care fusese gata să-l linșeze, să-l ardă pe rug

pentru vrăjitorie, plîngea acum de bucurie.

- Am aflat o mulțime de lucruri, i se confesă Steve Flynn lui Joe. Am adus tinere antitalent din Cornecob, Kansas și le-am transformat în stele de televiziune. Am transformat persoane care se zgîrceau să-și plătească taxele în mari filantropi. Campania mea, care putea face dintr-un inamic public guvernator și dintr-un guvernator un inamic public, era ceva de o frumusețe rară. Dar asta este tot ce-am putut face eu mai bun. Asta este opera vieții mele. Ea va rămîne pentru totdeauna ceea ce a făcut cel mai bine Steve Flynn.

- Și dacă e cumva prea bine? întrebă Joe.

- Ce?

- Dacă tu vinzi oamenilor mai mult decît poate produce Bossy?

- Te ții de glume? Bossy a și produs. A făcut dintr-o babă ofilită o păpușă minunată. Publicul vrea să vadă că treaba asta se întîmplă încă o dată și cînd o să vadă - oh, Doamne! Kennedy ar putea să scoată din toate liniile de fabricație pe care le are un rîu de mașini Bossy și tot n-ar ajunge!

- S-ar putea ca de data asta să nu meargă, rosti încet Joe. S-ar putea ca Bossy să nu reușească să-l ajute pe Dr. Billings.

Steve Flynn rămase înțepenit lîngă cablurile de televiziune care erau împrăștiate peste tot în amfiteatrul uriaș al clinicii. Căzu pe gînduri și se uită cu ochii îngustați la Joe.

- Ce vrei să spui, puștiule? întrebă el.

- Kennedy s-a purtat bine cu mine, răspunse Joe. Nu vreau să mergi atît de departe cu chestia asta încît să-i faci rău.

Flynn, stînd cu picioarele încurcate printre cabluri, dădu capul pe spate și izbucni în rîs.

- Băiete, reușești să îngaimi el printre hohote de rîs, voi, Creierele, mă omorîți pe mine. Faci pe deșteptul, îți spun eu. Te-am mirosit eu. Nu mi-a trebuit mult pînă să-mi dau seama că tu tragi sforile pe-aici. Da' cred că nu prea vezi lucrurile cum trebuie. Ai manevrat doi profesori cu capul în nori... oh, sînt niște mari savanți, îți spun eu... da', cinstit, nu au atîta simț al realității nici cît să deschidă umbrela cînd plouă. Da' pentru asta nu e cazul să ți-o iei în cap. Howard Kennedy e cu totul altceva.

- Am vrut doar să fiți amîndoi pregătiți pentru orice s-ar putea întîmpla, murmură Joe.

Steve Flynn se apropie peste cabluri şi-l bătu amical cu palma pe umăr.

- Lasă-ne pe noi să ne-ngrijim de asta. Noi am intrat şi-am ieşit din mai multe încurcături decît cîte zile de viaţă ai tu. Tu numai vezi-ţi de-ale tale şi noi o să ne vedem de-ale noastre.

Flynn avea dreptate. Ei erau experţi în manevrarea opiniei publice. Joe se limita numai la indivizii din preajma lui. El ştia că la fel ca individul singur, odată obţinută o reacţie din partea lui, reacţiile care urmau din prima respectau un anumit tipar cu exactitatea unui ceas. Dar Steve Flynn era expertul care ştia care buton trebuia apăsat pentru a obţine reacţia dorită din partea maselor. Pentru a realiza planul care începuse acum să se cristalizeze în mintea sa, Joe avea nevoie de serviciile acestui expert, aşa cum avusese nevoie de expertul în fizică pentru crearea lui Bossy. Ştiinţa unuia era la fel de necesară ca ştiinţa celuilalt.

Şi amîndoi îl conduceau spre intrarea bidimensională lui Bossy. Flynn îl lăsă cu advertismentele lui şi începu să se ocupe de asistenţii săi din mijlocul amfiteatrului. Joe îl privi cum indica locurile unde aveau să fie aşezate în cerc scaunele care, curînd aveau să fie ocupate de cei mai de seamă medici şi savanţi ai lumii.

Era ora patru după-amiază. La ora opt, dimineaţa următoare, avea să înceapă experimentul. Întins pe pat, Joe îşi trosni oasele şi încercă să se pregătească sufleteşte pentru a cina cu Billings şi Hoskins. Relaţiile dintre ei erau puţin încordate din momentul în care le devenise clar că Joe şi Mabel se îndrăgostiseră foarte tare unul de altul. Formau un cuplu de îndrăgostiţi atît de preocupaţi unul de altul încît îi excludeau pe toţi cei din jurul lor, fără să ştie sau să le pese cine-i vedea.

Billings oscila între o înţelegere amuzată şi nedumerire. Generaţiile mai tinere păreau să dea frîu liber impulsurilor fără reţineri. Pe vremea lui, se lăsa să treacă ceva timp, se dădea o oarecare atenţie avantajelor materiale, se luau măsuri de siguranţă - era, într-un cuvînt respectabilitate.

Hoskins oscila între mai multe prejudecăţi. Avea impresia, aproape siguranţa că cel puţin într-o singură privinţă Mabel nu se schimbase. Ea nu prezenta încă nici un semn de inhibiţie în faţa

unui bărbat - sau, cel puțin, în fața lui Joe. Pe de altă parte îl deranja faptul că Joe profitase rapid și în mod iresponsabil de o fată tînără și neștiutoare. Din moment însă ce aceste două concepte erau diametral opuse și se anulau reciproc, Hoskins adoptă în cele din urmă o atitudine obișnuită, de om obișnuit.

Dar, conform atitudinii generale a sexului masculin, acel lucru care menținea balanța unui comportament normal, cei doi bărbați își repetau mereu că nu e treaba lor. În această privință, Joe era de aceeași părere cu ei.

Dar el era preocupat de reacțiile lui Mabel. El se născuse după toate aparențele cu această capacitate paranormală de a vedea în gîndurile și reacțiile celorlalți. Chiar de la început, el acceptase lucrul acesta ca pe un atribut normal al vieții sale. Nu fusese obișnuit cu altceva în afară de acea pînză subțire de semi-rațional aruncată peste masa de putrefacție încîlcită, agitată, capricioasă.

Dar, pentru Mabel, descoperirea ei venise brusc. Vederea psi o uimea și o amuza și o îngrozea alternativ. Joe menținu continuu o parte din el în mintea ei, s-o aline, s-o liniștească, să-i amortizeze șocurile. Fotografierea fusese un chin care o îmbolnăvise. Nu era în stare să înțeleagă de ce își crease omul asemenea obiecte. Era absolut incapabilă să se adapteze unei societăți care permitea frustraților și obsedaților să impună legi și reguli de comportare care duceau la deformarea în masă a întregii rase umane.

După ședința cu fotografii ea se închise în camera ei unde contactele erau mai puțin șocante și unde, sub influența lui Joe, începu să se acomodeze cu lumea în care trăia acum. Începu să vadă lucruri pe care i le arăta Joe - lucruri minunate pe care le realizase omul, curajul lui extraordinar, frumusețea intelectului abia mijit, care se străduia să învingă hazardul subconștientului.

Billings nu o deprima și, în mod surprinzător, nici Carney. Ea simțea că amîndoi bărbații, fiecare în felul său, încercau, cum făcea și ea, să-și găsească unn echilibru în noua stare de lucruri. Ea-și petrecea ziua dormind foarte mult, o reacție la extenuarea produsă de șocul psi. Cînd era trează, petrecea multe ore cîntărind lucrurile pe care le învățase, și pe care le mai învăța încă, întreruptă de scurtele vizite ale lui Billings și Carney, căci și acești oameni, care se străduiau din răsputeri să fie blînzi și înțelegători, o oboseau foarte repede.

Trează, sau dormind, ea era împreună cu Joe tot timpul.

Acum, ea dormea, plutind în extaz cu Joe, scufundată în apele adînci, și limpezi ale minții ei.

El retrase o parte din sine și dădu drumul radioului.

Sunetele stridente ale cuvintelor crainicului îi izbiră brusc timpanele, producîndu-i un fel de șoc.

"... Patru milioane de oameni care vor privi și asculta... și vor privi în timp ce venerabilul Dr. Billings își va recăpăta tinerețea... marea tragedie a vieții, aceea că un om abia reușește să priceapă ceva din viață, că moartea l-a și luat, rezolvată în sfîrșit..."

Joe stinse aparatul, cuprins subit de dezgust. Judecata aceasta era prea naivă pentru a pierde timpul ascultînd-o, dar, fără îndoială, crainicul era convins că era foarte profund! Dar probabil că aceasta făcea parte din metodele de manevrare ale lui Steve Flynn. Era o logică strict monovalentă.

La cină, Joe constată cu uimire că Billings împărtășea punctul de vedere al crainicului.

- Dintre noi trei, spuse Billings, știu că Joe poartă în mai mare măsură decît noi răspunderea pentru Bossy.

- Da, dar de cunoștințele noastre s-a folosit Joe, protestă Hoskins. Nu vreau să minimalizez ceea ce ai făcut, Joe, dar, dacă nu punem la socoteală aportul telepatiei, nu poți extrage ceva dintr-o minte dacă nu ai ce.

- Asta așa e, replică imediat Joe. Sînt perfect mulțumit că aprecierea publicului va fi îndreptată asupra ta și a doctorului Billings. De fapt, nu cred că vreunul dintre noi poate pretinde mai multe mulțimi decît oricare altă persoană care și-a adus direct, sau indirect, contribuția la Bossy. Fără fiecare părticică de tehnică și pricepere, Bossy n-ar fi funcționat, sau n-ar fi fost cu nimic superior celorlalte mașini cibernetice.

- Pentru mine, rosti Billings încet, lucrul de cea mai mare importanță este că omul nu va fi niciodată apăsat de cunoștiința faptului că viața sa, dedicată muncii, nu va fi retezată. Gîndiți-vă la imensul beneficiu pe care-l realizează omenirea prin perpetuarea minților învățate și specializate la infinit.

Joe închise ochii pentru a-și ascunde brusca tulburare. Acum știa că Billings încă nu era pregătit pentru Bossy. Și totuși, putea el să fie pe deplin sigur de aceasta? Oare Billings gîndea cu adevărat astfel? Sau numai își imagina că gîndește așa? Aflat sub testarea

efectivă și a lui Bossy, își va da seama de greșeala lui? Încercă să întrevadă să viitorul, dar nu reuși. Puterea de a citi viitorul venea rareori, și niciodată cînd avea într-adevăr nevoie de ea.

Sau poate ideile lui erau greșite? N-avea cum ști cu siguranță. Cine era el Joe Carter, să impună condiții arbitrare pentru regenerare? Avea impresia că el sesizase un lucru pe care ceilalți se părea că-l scăpaseră din vedere, dar putea oare să fie sigur?

Dar Bossy? Nu dăduse semne, dar era oare și el afectat de păcatul atît de uman de a acumula erori peste erori, pînă la apariția unei întregi structuri logice și inatacabile? Dacă și el era marcat de pricepercea de a reconcilia contrariile - idealul gîndirii logice curente? Dacă el greșea? Dacă Bossy îl accepta pe Billings în loc să-l respingă?

Își termină cina în tăcere. Billings se ridică primul de la masă. Părea că era nerăbdător să plece, dar și să rămînă. Simțise nevoia să țină un discurs de despărțire și să spună cîteva cuvinte aparent neutre, dar pline de sens.

Hoskins păstra cu hotărîre o atitudine de medic. Joe îi zîmbi scurt lui Billings și îi trimise un val somatic de caldă încurajare. Brusc, Billings își dădu seama că se purta oarecum teatral. Așa că părăsi în grabă camera, ca nu cumva să se facă de rîs.

Hoskins se duse să se mai uite o dată la Bossy, să se asigure că metalul carcasei lui strălucea, să-l privească din diferite puncte ale amfiteatrului. Acesta era adevăratul debut al mîndriei și fericirii sale. Îl privea acum pe Bossy ca pe un copil minune. Spera ca el să aibă o comportare bună la primul lui concert în public. Nu avea cum să știe că ceea ce Joe avea să considere ca un eșec al lui Bossy, va fi interpretat de ceilalți ca un imens succes.

Joe încercă să-și ascundă îndoielile față de Mabel, dar nu avea cum. De data aceasta, el era cel consolat, iar ea, cea care-l consola. În zborul lor, imaginar, plin de extaz, ea se consolă, dăruind consolarea.

Steve Flynn era probabil singurul din grupul lor care dormea bine noaptea. Gîndirea publicului era ca o orgă uriașă. Atingînd clapele potrivite, putea obține orice sunet dorea. Ca de obicei, era foarte liniștit, fiind foarte sigur pe talentele sale.

Billings, Carney, Hoskins, Joe și Mabel erau abia la jumătate cu micul dejun, cînd Steve Flynn năvăli peste ei, cuprins de febra

scenei. Mabel se străduia să fie destul de puternică pentru a rezista torturii somatice pe care o exercitau asupra ei pensiunile din minţile celor dimprejur, dar pe Flynn abia de putu să-l suporte cinci minute. Ea îi promise acestuia că avea să apară în faţa savanţilor; dar apoi se scuză că trebuie să părăsească încăperea pentru a merge să se odihnească, să poată face faţă chinului la care avea să fie supusă.

Începea să înţeleagă realitatea pe care i-o prezentase Joe - că un telepat trebuie să-şi dezvolte o apărătoare făcută din putere şi curaj care oamenilor normali le era complet necunoscută; că nu trebuie să lase ca lucrul acesta să se vadă în exterior, ca nu cumva să stîrnească dispreţul datorat lipsei de înţelegere al celor normali, care s-ar adăuga şi el poverii; că probabil trebuia să se antreneze pentru asta aşa cum se antrenau alergătorii de cursă lungă sau înotătorii.

Flynn o urmări cu privirea în timp ce părăsea camera, dar Joe ştia că privirea era pur profesională. O măsura în minte, o fotografia, compunea pentru ea atitudini atrăgătoare, o prezenta publicului ca pe o marfă exotică. Era într-adevăr o păpuşă, dar el văzuse aşa de multe păpuşi la viaţa lui, încît îi era indiferent dacă era femeie sau cal.

Carney o urmări şi el cu privirea. În ochi i se citea uimirea, nedumerirea. N-o mai recunoştea acum şi avea senzaţia unei pierderi ireparabile; era mai mult decît dacă ar fi fost moartă. Lucrul acesta l-ar fi înţeles şi s-ar fi împăcat cu ideea; dar situaţia de-acum îl bulversase complet. Se bucura că Joe fusese de acord să-l lase să urmărească procesul întineririi lui Billings, căci poate asta l-ar ajuta să o înţeleagă din nou pe Mabel. Simţea că trebuia să facă ceva pentru a o regăsi, căci parcă o pierduse, şi nu ştia cum s-o facă.

Singur Hoskins, mîndru de educaţia morală rigidă pe care o avea, văzu ceva rău în privirile celorlalţi bărbaţi întîrziind asupra ei. Hoskins nu avea de unde să ştie şi probabil că n-avea să ştie niciodată că, dragostea si priceperea lui în matematică şi mecanică, se datorau faptului că fusese învăţat că fiinţa umană era ceva dezgustător şi ruşinos. Nu era destul de psihopat pentru a se erija în arbitru al moralei şi legii, dar nici destul de sănătos pentru a lua fiinţa umană drept ceea ce este. Îşi găsise adăpost în fizica impersonală, curată şi din acel ascunziş se simţea în siguranţă,

crezînd că poate arunca săgeți în orice direcție poftea.

Cei rămași la masă își terminară micul dejun și nu le mai rămase timp pentru altceva.

Billings, aflat parcă în transă, se îndreptă împreună cu Hoskins și Flynn către amfiteatru unde, deja, cîțiva savanți renumiți își ocupau locurile pe scaune.

Joe și Carney plecară împreună cu Mabel, pentru a fi alături de ea cînd venea timpul ca ea să apară în fața publicului și a camerelor de luat vederi.

Pe timpul nopții, Bossy fusese mutat în centrul amfiteatrului, în vecinătatea unei mese de operație. În jurul spațiului ocupat de el, urcau șirurile de scaune, adesea ocupate de studenții de la facultatea de medicină și de la clinica lui Kennedy; uneori, locurile erau ocupate de aceleași personalități ale medicinei, cu ocazia conferințelor ținute de vreo mare personalitate, pentru a-și îmbogăți cunoștințele; astăzi, ele erau ocupate de cele mai mari nume din întreaga lume.

Deasupra mesei de operație, suspendată de o macara care permitea mișcări laterale, se aflau obiectivul și corpul unei camere de luat vederi. Camera putea fi manevrată prin comandă de la distanță în așa fel încît fiecare centimetru de masă să poată fi ținut sub observație.

Alte camere de luat vederi erau așezate astfel încît să surprindă celebritățile pe măsură ce-și făceau apariția, să prindă remarcile inteligente care aveau să uimească lumea. Dar, ca și cum și-ar fi repetat rolurile, perlele sclipind de inteligență întîrziau s-apară. Celebritățile care păseau pe ușă și erau identificate spre delectarea lumii din fața televizoarelor, mențineau o atitudine generală de "așteaptă să vezi". La un semn al lui Steve Flynn, băieții cu microfoanele renunțară la a-i mai întreba pe savanți ce părere au despre toată treaba, și îi anunțau pur și simplu, cu voci ce deveniră tot mai puțin entuziaste. Agitația scăzu de la temperatura unui eveniment sportiv de gală, pînă la aceea de simplu decor.

Trei medici consultanți se aflau deja la datorie. Nu prea știau exact în legătură cu ce aveau să fie consultați, dar erau cu toții echipați corespunzător; cu măști, halate și bonete albe. Le lipsea

numai bisturiul strălucitor în mînă, şi se simţeau cam stînjeniţi de lipsa lui. Crezul lor, "Cînd ai îndoieli, taie şi află", nu prea se potrivea aici. El urma să fie înlocuit în cazul de faţă, cu o atitudine de scepticism exagerat faţă de experiment.

O latură a încăperii fusese cedată cabinelor de sticlă ale comentatorilor aşteptaţi să apară, pentru reporterii de presă şi fotografi.

Cînd Joe intră intră cu Mabel şi Carney, întreaga baterie de camere de televiziune se orientă asupra lor, şi, un moment, comentatorii părură să aibă impresia că aveau de anunţat derby-ul din Kentucky, cu cele două favorite aflate la egalitate înainte de fluierul final. Privirile celor din sală, însă, nu împărtăşiră entuziasmul lor. Ochii lor erau aţintiţi asupra lui Mabel, studiind-o cu răceală; iar gîndurile din spatele ochilor erau modelate după tiparul psihiatrului închisorii.

Deşi se oţelise pentru a rezista şocului, Joe o simţi cum se clatină gata să-şi piardă controlul, sub focul înteţit al bateriei îndreptate spre ea. El îşi folosi toată puterea pentru a o linişti şi contracară loviturile cele mai puternice. Nu despre cinism şi neîncredere era vorba, acestea puteau fi suportate. Cel mai tare lovea convingerea preconcepută că aşa ceva nu era posibil.

- Nu pot să fac faţă, Joe, îi transmise ea în gînd.

- Ei aşteaptă ca tu să recurgi la vreun tertip femeiesc pentru a-i păcăli, făcîndu-i să te simpatizeze, încercă el să o ambiţioneze.

Ea se smuci din braţul lui, tocmai cînd se pregătea să intre într-o secţiune delimitată de sfori şi păpuşi în mijlocul arenei. Mai înspăimîntători decît fiarele sălbatice care-i sfîşiau pe gladiatori erau aceşti romani setoşi de sînge care stăteau în scaunele lor sigure, convinşi de dreptul lor solid şi mereu neschimbat de a aproba sau respinge.

Toate camerele erau îndreptate asupra ei. Patru milioane de oameni priveau gata să aprobe sau să respingă.

- Domnilor, rosti ea clar, nu sînt o păcăleală.

Apoi se întoarse şi ieşi din încăpere, singură. Joe se supuse dorinţei ei transmise mental şi nu încercă să o însoţească.

Cei care umpleau încăperea auziră cuvintele ei cu urechile,

dar nu cu mintea. Asemeni unui psihiatru, ei nu aveau nevoie să vadă dovada pentru a cunoaşte adevărul în această problemă. Era de aşteptat; din moment ce nu-şi aminteau potopul de dojeni ignorante care îi fixaseră în tiparc încă de cînd mergeau de-a buşilea, ci erau convinşi că omului îi era dat să deosebească ce e bine de ce e rău. Cu sau fără această reprezentaţie teatrală, care nu putea să prostească pe nimeni, ei ştiau dinainte adevărul.

Nu-şi aminteau, pentru că nu le convenea să-şi aducă aminte că, aproape cuvînt cu cuvînt, pas cu pas, lucrul acesta se mai întîmplase cel puţin odată, cînd fusese prezentată anestezia pentru prima dată. Nu le convenea să-şi aducă aminte că ortodocşii reuşiseră la fel de bine să arate falsitatea şi şarlatania fiecărui pas înainte pe care îl făcuse omenirea în ascensiunea ei lentă către înţelegere. Ei erau experţi. Dacă vreunul din aceste lucruri ar fi fost posibile, ar fi fost normal ca ei, experţi fiind, să fi ştiut de la prima vedere.

În timp ce Joe şi Carney se aşezau la locurile lor, Joe se întreba dacă vreunul dintre ei a citit vreodată o pagină de istorie. Sigur că nu, cum s-o fi făcut? oricum erau orbi şi ar fi văzut doar cuvintele tipărite.

Cu toată tulburarea sa, Joe reuşi totuşi să se amuze pe seama mărunţelului Decan care stătea chiar lîngă Carney. Doctorul din Copenhaga voia să fie amabil, dar fără a exagera. Era conştient că fusese prins în obiectivul camerelor de televiziune cînd îi urmăriseră pe Joe şi Carney pînă la locurile lor. Oare să le vorbească? Sau să-i ignore? Ei erau evident nişte persoane însemnate din moment ce fuseseră împreună cu... femeia aceea. Pe de altă parte, ce-ar gîndi patru milioane de oameni dacă le întorcea spatele?

- Je suis tres heureux de faire votre connaissance, i se adresă el formal lui Carney. I se păru că acest compromis rezolvă mulţumitor dilema dacă nu se adresase niciunuia în limba maternă.

- Bine, bine, mormăi Carney drept răspuns, cu aroganţa omului stînjenit.

Decanul era chiar mulţumit că fusese respins; acum nu se mai simţea obligat să converseze cu ei. Se întoarse să discute cu vecinul din cealaltă parte, dar ochii săi, la fel cu ai tuturor celor aflaţi în amfiteatru fuseră atraşi spre uşa anticamerei pe care tocmai intrau Hoskins şi supraveghetorul Jones.

Hoskins își ocupă locul alături de Bossy, simțindu-se ca un adolescent care nu știa ce să facă cu mîinile și cu picioarele. El era aici o piesă de decor a lui Flynn, ca și medicii consultanți; știa lucrul acesta, îi displăcea și-și arătă neplăcerea uitîndu-se urît la camerele de luat vederi.

Supraveghetorul Jones, ca majordom superior, păși către microfon, aruncă o privire scurtă către ceasul din perete care arăta exact ora 8:00 a.m., surîse afectat în beneficiul a patru milioane de telespectatori și se înclină în semn de respect către auditoriu.

Cu o demnitate studiată, cu acea rezervă pedantă atît de dragă clanului și, în felul lui, teatral ca o actriță de mîna a doua într-o piesă burlească, el ură bun-venit acestor gentlemeni care veniseră din întreaga lume pentru acest eveniment istoric.

- Nu-i așa că e un dobitoc? șopti Howard Kennedy în urechea lui Joe.

Bătrînul se strecurase înăuntru în timp ce Hoskins și Jones făceau semne spre camerele de televiziune. Radia de mîndrie pentru felul în care se purtase supraveghetorul. Făcuse exact ceea ce era mai pe placul distinșilor gentlemeni.

Joe zîmbi, apreciind viclenia lui Kennedy, dar în momentul acela Billings își făcu apariția pe fundalul întunecat al intrării. Nefiind prea priceput în ale teatrului, el apăruse în timp ce Jones rostea ultimele cuvinte, căci venise prea devreme. Supraveghetorul intenționase să îndrepte camerele spre ușa de la intrare la momentul propice cu un semn al mîinii, așa cum se obișnuia, dar camerele de televiziune găsiră și singure locul.

Billings era îmbrăcat într-un halat de casă și-n papuci. El aruncă o privire scurtă spre Hoskins și se uită cercetător în direcția lui Joe, apoi își ținu privirile ațintite în podea. Unul dintre medici îl conduse la masă, așa cum se obișnuia la o operație.

Camerele de televiziune parcă înebuniseră, prezentînd vederi din profil, de dedesubt, de deasupra, prim-planuri și montaje.

Billings se apropia de microfon.

- Aș dori ca dumneavoastră, domnilor, să înțelegeți, rosti el clar, că acesta este un experiment științific ca oricare altul. Aș fi preferat ca înaintea acestei demonstrații să fi avut posibilitatea să fac mai multe experimente. Sînt atît de mulți factori pe care noi nu-i înțelegem încă, și de aceea demonstrația este prematură, cu mult prea prematură.

Reuşise să capteze atenţia auditorului. Acesta era limbajul pe care îl înţelegeau şi-l acceptau. Analizînd cîmpurile somatice din începere, Joe simţi că scepticismul era în scădere.

- În fazele de început ale fiecărui nou avans al ştiinţei, nu există niciodată garanţia succesului, continuă Billings. Numai după ce sînt izolate impurităţile şi oscilaţiile, şi învăţăm să le compensăm, putem aştepta o reuşită. În cazul de faţă este vorba de însăşi oscilaţiile fiinţei umane. Nu ştim încă ce constante vor duce la un rezultat pozitiv şi care sînt oscilaţiile care vor duce la un eşec.

Cîţiva din cei aflaţi în sală dădură din cap aprobator. Asta mai semăna cu ideile lor.

- Că rezultatul obţinut aici va fi pozitiv sau negativ, asta nu va însemna prea mult. Oricum are să fie, vă rog, fiţi rezervaţi în judecăţile de valoare.

Se-ndepărtă de microfon şi se înapoie la masa pe care trebuia să se întindă, unde se dezbrăcă de halat şi-şi dădu papucii jos. Ca o concesie faţă de atitudinea încă rigidă a cîtorva din spectatorii săi, care erau atît de revoltaţi de propriile lor porniri obscene faţă de corpul omenesc încît nu suportau să se uite la el, Billings rămase într-un slip alb.

Dr. Billings îşi arăta din plin cei şaptezeci şi doi de ani. Pielea îi era albă-vineţie şi atîrna ca nişte pliuri, ca şi cum permanenta atracţie a gravitaţiei din toţi aceşti ani ar fi învins rezistenţa muşchilor care îi păstrau netezimea. Întregul lui corp atîrna de parcă nu s-ar mai fi putut opune atracţiei constante, insidioase, a gravităţii.

- Sînt gata, Duane, rosti el către Hoskins.

Hoskins dădu din cap cu mişcări rigide, apoi făcu un semn scurt către unul dintre doctori. Îl ajutară pe Billings să urce pe masă. La fiecare gleznă, unde pulsul bate la suprafaţă, în scobitura interioară a genunchelui, la încheieturile mîinilor, la tîmple, sub placa occipitală, unde coloana vertebrală se îmbină cu craniul, în fiecare din aceste puncte îi fu plasat cîte un electrod sub piele şi fixat cu feşe.

- Vei aplica aceeaşi terapie pe care ai folosit-o pentru Mabel, îi spuse Billings lui Bossy.

Celor din sală li se tăie respiraţia. Îi vorbise ca unui medic! Înţelegerea lor, obţinută prin cuvintele sale alese, rostite mai devreme, era acum anulată. Nu se vorbeşte normal cu o maşină

despre terapia medicală. Se acționează reostate, se manevrează leviere, se apasă pe butoane, se fixează lungimi de undă, timpi, sau cel puțin se introduce o cartelă cu instrucțiuni.

- Ia stai puțin! strigă unul dintre medicii asistenți. Ce i-ai făcut mașinii mai înainte?

- Nimic, răspunse scurt Hoskins. Absolut nimic. Bossy și-a însușit procesul terapiei de la Dr. Billings cînd acesta a fost aplicat pentru Mabel. Bossy reține și aplică ceea ce învață. S-a făcut o largă informare despre felul cum face lucrul acesta.

Toți cei din sală își întinseră gîturile să prindă schimbul de cuvinte.

Medicul asistent ceda, dar nu era convins. Era clar că moșmoniseră ceva pe la mașină mai înainte, iar acum foloseau șarlatania de cea mai joasă speță ca să-i impresioneze pe creduli. O mașină care putea prelua un lucru atît de complex cum era terapia psihosomatică la o simplă comandă! Absurd!

Billings se întinse pe masă. Bossy nu făcea nici un zgomot, cu excepția unui bîzîit slab, subțire. Billings închise ochii. Aparatele de înregistrare, afișate la vedere, arătau că pulsul lui era în scădere, iar respirația devenea mai adîncă și neregulată. Ecranul encefalografului începu să arate curbe ritmice, caracteristice hipnozei.

Dar orice medic din sală ar fi putut să spună cum se poate simula așa ceva.

Timp de o oră, nu se întîmplă nimic. Asistența începea să devină nerăbdătoare. Ce era de văzut acolo? Un om întins pe o masă, cu niște fire prinse de el. O mașină lîngă el. Asta nu constituia cine știe ce distracție.

Steve Flynn era mai nerăbdător ca ceilalți. Cînd produci un miracol pentru public, acesta vrea să vadă focuri de artificii. Își părăsi locul și coborî în arenă.

- Ce se întîmplă? îl întrebă el pe Hoskins.

Hoskins ridică din umeri.

- Nu ai nici o posibilitate să afli? întrebă Flynn.

Hoskins se întoarse către Bossy.

- Poți să prezinți un raport al progreselor?

- Nici un progres, fuseră cuvintele apărute instantaneu pe ecran.

Acest mesaj vizual răscoli lumea. Urmă un oftat de

nervozitate. Stătuseră lipiți de ecranele televizoarelor timp de o oră pentru nimic?

Flynn dădu din cap exasperat. Făcuse planuri detaliate pentru fiecare pas pînă la acest punct și schițase cîteva planuri pentru momentul cînd Billings avea să coboare de pe masă cu aspectul unui tînăr suplu debordînd de tinerețe. Dar, cît avea să dureze terapia, asta nu prea știa. Presupusese că o să se desfășoare o activitate intensă, cu doctori discutînd aprins despre bisturie, suturi, bandaje, forcepsuri. Își imaginase impasuri ale mașinii în momentele critice și pe Hoskins luptînd din răsputeri să-l aducă pe Billings la viață, un public cu răsuflarea tăiată, minunîndu-se ori de cîte ori era depășit momentul de criză.

Dar așa - nimic!

O Jumătate de oră mai tîrziu, la 9:30, Hoskins își repetă întrebarea. Răspunsul fu același: "Nici un progres".

La ora unsprezece, Billings se trezi și se ridică în capul oaselor. Era tras la față și ochii îi erau plini de durerea eșecului.

- Haide să mai încercăm o dată de la început, rosti el încet.

Se întinse iarăși pe spate.

- Ce se întîmplă? îl întrebă Flynn pe Hoskins.

- Nu știu, răspunse Hoskins.

Asistența fu străbătută de un murmur. Un om de știință ar fi trebuit să știe.

Flynn se întoarse disperat către șeful său, Kennedy. Ochii îi căzură pe Joe.

- D-le Carter, spuse el pe neașteptate, ne puteți spune ce se întîmplă?

Pentru o secundă, Joe fu aproape gata să refuze să răspundă. Apoi hotărî că o dată tot trebuie să afle, așa că, de ce nu acum?

Se ridică în picioare, strecurîndu-se pe lîngă genunchii lui Kennedy. Se postă la microfon, cu fața spre camerele de televiziune.

- Toți oamenii de știință din sală știu, dar pentru telespectatorii care nu știu, terapia psihosomatică se aplică printr-o formă de ușoară hipnoză, în care pacientul rămîne conștient, dar poate coopera mai bine cu terapistul. Terapistul nu are comandă

asupra pacientului. Dacă la un moment dat pacientului i se cere să renunțe la o convingere pe care acesta o consideră mai importantă decît tratamentul, terapistul este învins. Nu se poate înregistra progresul.

- Se pare Dr. Billings nu poate să renunțe la unele convingeri ferme pe care el le consideră corecte.

Renunță să mai ofere alte explicații. Medicii trebuiau să știe că erau pacienți pe care nu-i putea ajuta. Fiecare dintre ei, care practicase psihoterapia de orice fel, trebuie să fi avut pacienți care preferau să rămînă la propriile interpretări în loc să le adopte pe cele ale medicului. În ce privește restul publicului, era mai bine să li se ofere un subiect care să le ocupe gîndurile o vreme.

După aceasta, merse înapoi la locul lui.

Kennedy îl privi îngustîndu-și ochii.

- Acesta e și cazul meu, nu? mormăi el cînd Joe se așeză.

- Da, răspunse el.

- Nu poți să forțezi puțin lucrurile? îl întrebă Flynn pe Hoskins. Dacă asta este piedica, intensifică puțin energia și fă-l să renunțe la convingeri.

Joe se ridică din nou și vorbi de-acolo, de sus.

- Felul acesta de terapie, adică folosirea forței pentru a determina un om să renunțe la convingerile sale, a fost încercat de la începuturile istoriei. Cred că pînă acum ar fi trebuit să învățăm că nu dă rezultate.

Cei din sală începură să se agite ușor. Tînărul acesta, orice ar fi fost el, prea își dădea importanță.

În momentul acela, Billings se ridică din nou în capul oaselor și începu să-și deconecteze electrozii prinși de corp. Pe ecranul de comunicare al lui Bossy erau scrise patru cuvinte care spuneau totul: "Nu e posibil nici un progres."

Capitolul XIX

Joe, Steve Flynn şi Howard Kennedy stăteau în biroul industriaşului fără să scoată o vorbă. Kennedy rămăsese rezemat cu spatele de biroul uriaş privind pierdut pe fereastra imensă prin care se vedea oraşul şi golful. Steve Flynn studia ziarele cu un zel care semăna a masochism, citind pînă şi articole mărunte de pe prima pagină, de parcă, dacă tot i se pusese sare pe rană, voia, să sufere totul deodată.

Joe stătea rezemat pe scaun, confortabil şi calm, aşteptînd de la ceilalţi să încropească vreun plan de viitor.

El ştia că ameninţarea pentru progresul omenirii nu venea de la savantul care construieşte şi verifică structura unei teorii sau a unei metode, ci de la discipolii acestuia. Oricare ar fi universitatea la care studiază, oricare ar fi diploma obţinută, adevărul era că, după cum observase el din studierea gîndirii oamenilor, majoritatea oamenilor, chiar şi savanţii, nu au curajul să urmeze marile nume ale ştiinţei; că, chiar dacă ei o numesc ştiinţă, se bazează de fapt pe structurile care le oferă încredere. Şi, odată ce o structură le scapă din mînă, îşi însuşesc o alta, pe care o păzesc cu o devoţiune disperată, ca nu cumva şi aceasta să fie ameninţată. Şi dacă, practicîndu-le, ajung să aibă succes, atunci pentru ei devine imposibil să mai accepte un alt adevăr în afara celui propriu. Funcţionează, deci este corect. Creatorul originar, posedînd o inteligenţă flexibilă, capabilă să pornească de la vechi şi să creeze noul, ar fi fost probabil în stare să conceapă şi altă structură în afară de cea proprie; dar discipolii săi au mereu dovada propriei

infailibilități în fața ochilor.

Joe percepea evidența; că orice teorie este adevărată în tiparul care i se potrivește; și orice teorie este falsă în afara sistemului său de coordonate. Știa acum, și Bossy îi întărise convingerea, că niciodată respectarea teoriei ca fiind absolută, ci frecventa ei aplicare și respectarea limitelor ei, asigură succesul.

De aceea, organismul în dezvoltare al considerațiilor speculative se sufocă în coșciugul blindat al religiei ortodoxe.

Iar ortodoxia era în floare.

Bossy era ceva nou. Bossy nu se potrivea în tiparul structurii lor; de aceea Bossy era, PER SE, o eroare. Aveau să se îndrepte bucuroși spre mormînt, singuri și mîndri pînă la ultima răsuflare, de dreptatea lor.

- Ascultați ce spune Dr. Frederic Pomeroy, rupse Flynn tăcerea, și citi cu voce tare; fără a aștepta aprobarea lor.

- "Ar trebui să ne amintim că niciodată n-a existat intenția ca Bossy să fie mai mult decît un mecanism de prevenire a accidentelor pentru avioanele noastre ultrarapide. A pretinde că posedă calități terapeutice, nu este decît o manevrare a inteligențelor noastre. Cînd adevărul despre cazul Mabel Monohan va fi descoperit - și va fi, cu siguranță, nici o teamă despre asta, - vom afla, fără îndoială, că publicului i-a fost jucată o farsă rușinoasă.

Flynn dădu un bobîrnac paginii.

- Asta este esența majorității comentariilor, spuse el. Sau poate ați vrea să auziți ce are de spus Dr. Eustace Fairfax, psihiatru consultant la Departamentul de Poliție din San Fransisco.

Kennedy se răsuci cu scaunul spre el. Ochii îi erau întunecați, dar se chinuia să zîmbească.

- Asta-i ăla care a văzut-o pe Mabel la închisoare, nu-i așa?, întrebă el.

Steve răsfoi cîteva pagini ale ziarului. Comentariile doctorului Eustace Fairfax erau rătăcite printre reacțiile unor minți mai puțin luminate.

- "Au existat unii profani", citi Steve, "care au disprețuit opinia și sfatul unui profesionist. Au existat unele personalități ale vieții publice care au preferat să-și aplece urechea la impulsurile emoționale ale gloatei. Au existat unii care s-au găsit să mă ridiculizeze cînd am afirmat că Mabel Monohan este o tînără

dezaxată care ar trebui închisă într-un spital. Poate că acum își vor aminti ce afirmații au făcut, iar pe viitor vor lăsa problemele bolnavilor psihici pe seama celor calificați să se ocupe de ele."

Le apăru clar în fața ochilor figura slabă, de fanatic, nasul alungit, cu nările palpitînd de indignare, ochelarii lucioși strălucind de venin, triumfători. Dr. Eustace Fairfax era un psihiatru ca la carte, care, prin transformarea considerațiilor vagi ale autorității în articole esoterice de comandant, devenea el însuși autoritate.

Citatul îl determină pe Joe să nu mai aștepte. Hotărî că era timpul să le spună celorlalți doi care era direcția de mars.

- E clar că nici unul dintre ei nu și-a dat seama că experimentul a fost un succes total, spuse el încet.

Steve Flynn aproape se răsturnă de pe scaun. Rămase cu gura căscată și cu privirile înțepenite pe Joe. În ochii lui Kenedy licări mîndria și aprobarea.

- Mă tot întrebam cînd o să te hotărăști să ai încredere în noi, Joe, spuse el.

Steve închise gura cu un clămpănit și ochii i se îngustară de furie.

- Nu-nțeleg! îngăimă el. Nu-nțeleg absolut nimic. Vrei să spui că știai ce-o să se întîmple, că Bossy n-o să reușească în cazul lui Billings și ne-ai lăsat să facem toată tevatura asta și să ne facem de rîs?

- Adevărul, spuse Joe moale, este că nu știam, nu cu siguranță. Trebuia să aflu. Am încercat să-ți temperez avîntul publicitar. Aș fi preferat ca experimentul să se desfășoare într-un secret absolut; adică, pentru început. Mai tîrziu, mi-am dat seama că e cu atît mai bine dacă publicitatea eșecului e mai mare. Este un lucru bun că omenirea știe acum exact împotriva a ce se ridică.

- Chiar acum am să stabilesc împotriva a ce sînt eu, spuse Steve scîrbit.

Joe simțea scăderea tensiunii somatice pe măsură ce Flynn dădea frîu liber furiei sale.

- Uite ce e, continuă el, ce poate sau nu poate să facă Bossy nu e treaba mea. Dar, mi-ai cerut să fac ceva. Mi-ai cerut să determin publicul să-l placă pe Bossy. Așa că eu îi dau drumul și

pun totul la punct, pun la cale o lucrătură de zile ce mai, opera vieții mele. Și-acum aflu că tu așteptai exact opusul a ceea ce așteptam eu.

Se răsuci spre Kennedy și întrebă, cu o notă de acuzație în glas:

- Și dumneavoastră așteptați același lucru, domnule Kennedy?

- Avem ceva îndoieli, îi răspunese Kennedy calm. Având în vedere cele ce-mi spusese Joe prima dată când ne-am întîlnit, aveam îndoieli.

- Nu a fost o păcăleală deliberată, Steve, spuse Joe și șterse ultimele urme de revoltă din mintea lui Steve. N-am știut cum are să iasă. Am sperat să iasă așa cum a ieșit, dar n-am știut sigur dinainte.

- Nu-nțeleg, repetă Steve și de data aceasta vocea lui trăda suferința. E ceva dacă nu m-ai păcălit deliberat, dar .... Oh, Doamne!

- Știi cîte ceva despre copaci, Steve? întrebă Joe.

Flynn se răsuci spre el și-l privi încruntat. Creierele astea! nu știai niciodată ce conexiuni urmează să apară. Cum naiba de reușeau să ducă o treabă la bun sfîrșit când nu erau în stare să rămînă la subiectul în discuție mai mult de două minute. Oh, Doamne!

- Iar nu-înțeleg răspunse el, și-și păstră pentru sine părerea despre zăpăceala interlocutorului său.

- Într-o pădure de copaci uriași, spuse Joe, puieții se ofilesc mor. Ei au nevoie de lumina soarelui pentru a crește; dar nu prea s-o aibă. Numai în vecinătatea ferigilor, pe la marginile pădurii reușesc să găsească spațiul adecvat creșterii lor. În mijlocul pădurii singurele plante care reușesc să supraviețuiască sînt cele care pot trăi în semiîntuneric. Ele supraviețuiesc în acele condiții, dar nu pot supraviețui în altele; n-ar putea supraviețui în condiții normale. N-ar putea supraviețui sub lumina directă a soarelui. Situația aceasta o regăsești și în civilizația umană. Schimbările semnificative vin întotdeauna dintre ferigi; ele nu pot apărea dintre copacii uriași.

Era clar că Steve tot nu înțelegea nimic.

- S-ar putea să sune ca un paradox, explică Joe, dar mediul însăși este un factor de supraviețuire. Mediul înconjurător este supus schimbării. Singura viață care poate rezista este aceea care

poate face față schimbării. Asta înseamnă că fiecare formă de viață trebuie să încerce mereu noi tipare mutante așa încît, atunci cînd apare schimbarea, să existe acele mutații capabile să-i facă față.

- Ai observat vreodată, vorbind despre specie, că resturile de conifere otrăvesc pămîntul în jurul lor încît nici o altă specie nu crește în vecinătate? O idee, care are însușiri de conifer, face același lucru. Dar resturile copacilor cu frunze căzătoare, care suferă o moarte aparentă pe timpul iernii, îmbogățesc solul. Un vlăstar de altă specie are șansa să supraviețuiască.

Kennedy închise ochii și rămase tăcut, abia respirînd.

- Și eu care am fost totdeauna aspru cu fiul meu, spuse el. Nu e de mirare că n-a putut să crească.

- Mie va trebui să-mi faci niște desene, spuse Steve cu nedumerire în voce. Șeful înțelege, dar eu nu reușesc.

- Motivul pentru care Mabel a putut răspunde la terapia lui Bossy este foarte simplu, explică Joe. În ciuda felului de viață pe care a dus-o, Mabel era în sinea ei o adeptă a regulilor morale, artificiale pe care le-a impus civilizația noastră. Lucrul acesta este mult mai frecvent decît ne dăm noi seama. Ea a dus o viață de păcat, o viață încărcată de nelegiuiri. Conform convingerilor sale interioare, ea ar fi trebuit să fie pedepsită pentru asta, dar, în loc să se întîmple așa, ea a prosperat. Cu cît îmbătrînea, cu atît era mai derutată. Omenirea una spune și alta face; enunță un întreg cod etic și-apoi prosperă în urma violării lui. Mabel era cinstită, nu reușea să pună de acord ceea ce se întîmpla cu ceea ce știa ea. Ea rătăcea în neștiință, confuză, neputînd să-și explice de ce educația omului și comportamentul lui au prea puține, sau nimic, în comun.

- Ea voia răspunsuri la toate. Voia răspunsuri adevărate, nu simple confirmări a ceea ce bănuia deja. Filtrul prejudecăților ei avea atîtea goluri încît ideile au putut pătrunde spre ea fără a fi fost în prealabil deformate de convingeri preconcepute. Mabel era pregătită pentru terapie.

- Dar Dr. Billings nu era, spuse Kennedy.

- Așa este, aprobă Joe. Dr. Billings și-a construit un renume mondial pe baza unei structuri pe care o considera corectă. Intelectualul, el este capabil să considere că și alte structuri pot fi valabile, dar față de convingerea sa interioară că a lui trebuie să fie mai corectă, deoarece s-a dovedit funcțională, celelalte sînt simple exerciții mentale. Pe moment, a încetat să se mai joace cu cuvintele

şi s-a cramponat de propriile convingeri. Numai bazele monovalente erau cele corecte, Mabel dorea să ştie; Billings ştia deja, sau cel puţin credea că ştie.

- Nu văd ce-are de-a face asta cu copacii, rosti mecanic Steve Flynn.

- Omul reprezintă o mutaţie a vieţii în care intelectul are şansa de a dovedi că merită să supravieţuiească. Pînă acum, n-a reuşit însă, după cum poţi să-ţi dai seama. Toate aceste forme de viaţă înfloresc cu măreţie pentru o perioadă, apoi mor. Dar, timpul universal este un timp foarte lung. Omul va trebui să-şi îmbunătăţească recordul înainte de a putea spune că intelectul este superior materiei amorfe şi plantelor.

- Faţă de acele patruzeci de milioane de ani, omul a înregistrat aproximativ şapte mii de ani de recorduri istorice. Dar omul se comportă ca şi cînd, şi pare convins, că ar deţine deja răspunsuri la întrebări, că pentru omenire n-a mai rămas nimic de făcut pentru următorii patruzeci de milioane de ani în afară de a imita omul de azi.

- Copacii, îi reaminti cu încăpăţînare Steve.

- Întotdeauna oamenii au fost de părere că nemurirea e foarte importantă pentru că ar păstra creierele valoroase, le-ar da mai mult timp pentru a-şi termina opera.

- Cînd ceva încetează să mai crească, ajungînd la dezvoltarea maximă, începe să moară. Orice idee monovalentă este limitată la un anumit număr de tipare, dar un om care se cramponează de o idee monovalentă încearcă s-o facă să se potrivească tuturor tiparelor. O distorsionează pînă rezultă o monstruozitate, care o abate de la ţelul ei şi-i neagă propria valoare. Propriile ei tensiuni şi distorsionări o distrug şi pe om împreună cu ea.

- Una din legile vieţii, ale universului, din moment ce viaţa este o parte componentă şi nu o excepţie a universului, este că schimbarea există. Dar o idee monovalentă, prin definiţie, neagă posibilitatea schimbării. Bossy este un instrument ştiinţific. Instrumentele ştiinţifice nu funcţionează prin negarea legilor de bază ale energiei-materiale. Bossy nu poate să restaureze un organism care le neagă.

- Prin afirmaţiile pe care le-a făcut seara trecută, am bănuit că Dr. Billing n-a putut să se lepede de valorile monovalente învechite şi uzate pe care şi-a clădit întreaga viaţă. Dar, vezi, asta

nu este decît teorie. Şi n-am avut de unde să ştiu ce avea să se întîmple pînă ce nu a fost făcut testul. Nu am încredere în teoriile care nu pot fi demonstrate, în special cînd acestea se bazează pe suportul altor teorii care nici ele nu pot fi demonstrate. A trebuit să văd dacă Bossy funcţionează la nivelul de bază, sau dacă nu este cumva o maşinărie oarecum superioară, care hipnotizează celulele pentru a le determina să se regenereze.

- Mă şi văd vînzînd gogoşile astea publicului, spuse Steve bosumflat. Oh, Doamne!

Kennedy nu se putu abţine să nu zîmbească.

- Conifere, continuă să bombăne Steve, copaci cu frunze căzătoare, civilizaţii, patruzeci de milioane de ani, legile energici-materiale, idei monovalente - oh, Doamne!

Scoase o ţigară şi pînă şi bricheta păru că nu mai pocneşte tare ca de obicei.

- Iar acum, după cum s-au desfăşurat lucrurile, oricum publicul nici n-ar mai vrea să audă de Bossy.

Capitolul XX

Lucrul de care Steve Flynn avea cu adevărat nevoie era un somn bun. Dimineața următoare se trezi plin de optimism și nici nu mai era așa de sigur că a simțit vreo clipă că se dă bătut.

Asta era necazul cînd te aflai în compania unor Creiere. Aștia erau așa de zăpăciți că-i zăpăceau și pe alții. Simplul fapt că te aflai în preajma lor, că-i ascultai vorbind, te făcea să nu mai știi ce era important și ce nu. Faptul că stătuse în preajma indivizilor ăștia îl făcuse să uite că avea o treabă de făcut, o treabă simplă. Să-i facă pe Bossy plăcut publicului, asta era tot.

Mare fraier fusese! Exemplul cel mai important, de care avea nevoie, cu care putea să dea lovitura cea mare, era Mabel. Și el n-o folosise aproape deloc, păpușa avea picioare, avea dinți, ce-i trebuia mai mult unui om de publicitate? Nu trebuia decît să le zîmbești, fetițo, și-ar fi înghițit gălușca.

Pînă să ajungă la biroul lui din clădirea Kennedy, avea deja schițat un plan de bătaie. Dispunea și de subordonați, băieți și fete de oca mai mare clasă, care să se ocupe de detalii. Publicul o voia pe Mabel! Pe Mabel o s-o aibă. Era cum nu se poate mai simplu.

Fluiera ușor și-și pocnea bricheta aurie, în timp ce șefii Departamentului de Publicitate se adunau în grabă pentru ședința pe care le-o anunțase. Pe fețele lor se vedea cît se bucură pentru că-l vedeau bine-dispus.

Ieri, toată ziua, nu știuseră ce să facă. Fuseseră ca niște dansatori înghețați în poziția în care-i surprinsese oprirea bruscă a unei melodii îndrăgite. Totul se dusese de rîpă odată cu eșecul lui

Bossy, iar timpii morți fuseseră groaznici. Pînă seara le venise să se spînzure, și numai stupoarea celorlalți, mai tari ca ei, îi întărise pentru a supraviețui pînă dimineața următoare. Dar acum totul era din nou bine. Șeful fluiera și-și pocnea bricheta.

Flynn avea nevoie numai să le traseze liniile generale ale campaniei. În rest, erau și singuri capabili să prindă o idee și știau ce să facă din ea. Muzica pornise din nou pentru birourile de relații cu publicul.

Completîndu-se unul pe altul ca o echipă bine sudată, părăsiseră grăbiți biroul șefului nerăbdători să creeze variații pe tema dată. Steve îi făcu semn șefului de la departamentul producție să aștepte pînă ce dă un telefon.

Poate că mai era ceva nou de aflat.

Steve era așa de bine-dispus încît nu-l supără nici măcar refuzul lui Joe de a-i permite s-o deranjeze pe Mabel.

Mabel nu putea să dea ochii cu fotografii și fotoreporterii? Grozav, băiete! Minunat. Teribilă individă. Apropo, da' ce-avea? Un fel de șoc? Formidabil! Era mai mult decît atît. Cu-atît mai bine... Băiete, de ce n-ai spus asta mai devreme? Băiete, ești de-a dreptul timpit! Tu nu vezi, amice? Mabel s-a trezit dintr-o comă profundă pentru a apărea în fața savanților lumii! Voi, Creierele mă omorîți cu zile. Nu-ți dai seama ce-i ăla pumn nici cînd te lovește drept în nas? Oh, Doamne. O să-ntorc eu în așa fel lucrurile încît nici n-o să-și mai aducă aminte de Billings. Billings? Cine e Billings? Asta o să zică mîine la ora asta, amice.

Uite ce e, Joe eu am asta de făcut. Trebuie să uite de Billings. Nu pot să li-l bag pe gît pe Bossy arătîndu-le cum a dat greș cu el. Omule, trebuie să gîndești puțin. Trebuie să ai ceva pozitiv. Nu poți să le vîri sub nas ceva negativ. Uite ce e, băiete, nu-mi pasă nici cît negrul sub unghie dacă publicul învață ceva sau nu. Kennedy zice să fac publicul să-l placă pe Bossy. Kennedy e șeful meu. Așa că o să-i fac să le placă Bossy. Este foarte simplu.

Avu chef să trîntească telefonul, dar el era un om de publicitate și anii de antrenament îl făcură să se răzgîndească și să fie drăguț.

- O.K., amice? Sigur, sigur. Te-nțeleg. Sigur, Joe, cum vrei tu. O.K.? Atunci, O.K..

Puse receptorul jos și se strîmbă spre șeful producției care aștepta alături.

- Nici o noutate, spuse el.

Șeful producției dădu din umeri. Avea o mulțime de imagini înregistrate la show-ul de ieri. Șeful știa că le putea suprapune pe orice fundal voia. Nu era nici o nenorocire.

- Cum spui tu, șefule, aprobă el. Acum știu cu ce trebuie să lucrez.

O să vîndă scump, o să vîndă ieftin. Azi începea o chestie, mîine alta mai gogonată. Asta era slujba lui, asta făcea toată ziua. Nu cerea să i se spună decît, care erau datele problemei, care era rezultatul la care trebuia să se ajungă. Restul îl privea.

Slab, blond, aparent blînd, exagerat de îndatoritor, era omul ideal pentru slujba pe care o avea. Era ca oțelul de Toledo, destul de maleabil pentru a se îndoi cît era nevoie, ca apoi să se destindă brusc, imediat ce presiunea înceta. Ca și Steve, era de acord cu opoziția, pentru ca după aceea să facă tot cum știa el.

Părăsi biroul lui Steve și o luă de la un departament la altul, coordonînd, punînd în mișcare, punînd idei cap la cap, cedînd cînd era vorba de ceva fără a se opune ca apoi tot el să fie învingătorul prin puterea flexibilității și abilității de a întoarce lovitura, aranjă știri pentru radio, dădea copii la multiplicat, fixă conferințe, aranjă întîlniri cu persoane influente, oferi sau ceru cooperare după caz.

Sistemele de informare aveau acum noutăți de transmis.

Capitolul XXI

Timp de trei zile, biroul lui Steve o făcu pe Mabel să plutească între viață și moarte. Când avea febră, când îi scădea. Era când conștientă, când în comă. Când putea să se hrănească, când era necesar să fie hrănită intravenos. Abia trăgîndu-și sufletul, ea duse o luptă istovitoare pentru a supraviețui coloanelor de presă.

În tot acest timp reuși să rămînă tot tînără, frumoasă, în stare să-și dezvelească dinții într-un zîmbet și să-și arate picioarele, să fie teribil de fotogenică.

Așa cum prezisese Flynn, publicul uită cu totul de Billings. Așa mai mergea. Acum povestea fusese prevăzută în întregime. Inspirate din operele siropoase, concepțiile lor se modelaseră după interpretările de le Hollywood cu privire la ceea ce este o dramă, care nu se schimbaseră cu nimic, în afară de tehnica, de pe vremea filmului "Perla albă" și "Polițiștii din Keystone".

Publicul servise în sfîrșit, un meniu complet de sentimentalisme ieftine și surogate de senzații tari din parcurile de distracții.

Comentatorii principali care se ocupau de această treabă găsiră în povestea asta o sursă îmbelșugată din care-și hrăneau audiența, iar publicul continua să se bucure de acest festin. Mabel era cu noblețe iertată pentru viața pe care o dusese și toată lumea se îmbăta cu acest sentiment generos, admițînd că există ceva bun chiar și între cei mai răi dintre noi.

Și totuși, nu toată lumea. Cu toată arta sa de a manevra emoțiile publicului, comparabilă cu arta unui artist care cîntă la

orgă, Steve dădu greș. Chiar buletinele de știri despre Mabel, iar prin Mabel știrile despre Bossy, pe care le vinde publicului la fel cum o mașină se vinde arătînd picioarele unei femei care urcă în ea, furnizează opoziției materialul de care avea nevoie.

Trecuse vremea cînd o companie putea să dea un edict prin care nici un angajat care avea gradul mai mic decît directorul nu putea fi posesorul unei mașini de o anumită marcă sau cînd regele decreta că anumite distracții erau prea bune pentru oamenii de rînd. Vremea trecuse dar motivația acestor edicte nu trecu. Cu cît marele public era mai extaziat, cu atît elita scrîșnea mai tare din dinți. Cum îndrăznea această mașină idioată să dăruiască nemurirea unei prostituate de rînd și să o refuze uneia care aparținea clasei lor, lui Billings? Cu cît publicul se lăsa cuprins mai tare de emoție, cu atît intelectualii se țineau în rezervă, pufnind cu dispreț.

Cîte ceva din spusele lui Joe ajunseseră la urechile anturajului lui Steve. Încetul cu încetul, publicul începu să-nțeleagă că Mabel trecuse printr-o formă de moarte, apoi reînviase. Văzură pericolul acolo unde nu era cazul, pentru că așa preferau ei.

Iar viața și moartea erau prerogativele absolute ale porfesiunii de medic. Dacă-i acceptai pe protectorii lui Bossy, a te supune lui Bossy era o chestiune de viață și de moarte.

Furtuna protestelor lor se îndreaptă spre Washington. Și astfel, produseră spărtura pe care Washingtonul o căuta. Legislativul, administrativul, departamentele juridice ale guvernului, cu toții își spuneau aceeași întrebare: "Cine merită să fie perpetuat, făcut nemuritor?"

Pentru ei, răspunsul era clar.

Era clar că asta era ceva mult prea bun pentru oamenii de rînd, dar nu îndrăzniseră să confiște mașina pe motivul acesta. Avuseseră nevoie, ca de obicei, de un alt motiv, cît mai îndepărtat de acel adevăr. Medicina dovedise următorul lucru: Bossy era prea periculos pentru a fi lăsat pe mîna unor iresponsabili.

Totuși, în acest an aveau loc alegerile. Ramura legislativă și cea administrativă erau direct dependente de voturi, iar cea juridică era indirect dependentă, lucru pe care o privire cît de scurtă în istorie îl putea dovedi. Și, în timp ce Steve Flynn cînta cu măiestrie la orga sa, făcînd publicul să rîdă sau să plîngă, să spere sau să se

teamă, cele trei forțe guvernamentale se unire și ochii lor se întoarseră, la unison, spre Pentagon. Armata nu depindea de voturi. Iar Bossy era evident o armă de război periculoasă.

Nu le trebui mult să-i convingă pe șefii de stat major de lucrul acesta, pentru că șefii încă visau la șiruri nesfîrșite de bărbați mereu tineri mărșăluind în frumoase războaie printre flăcări și distrugeri.

Și totuși, și ei învățaseră să fie precauți. Dacă era vorba ca cineva să fie trimis la Curtea Marțială pentru o greșală, atunci acesta trebuia să fie unul de la trupă, sau cel puțin un ofițer de rang inferior: unul, bineînțeles, care fusese cu generozitate ridicat în grad din rîndul trupelor, nu de vreo academie.

Kennedy lua micul dejun împreună cu Joe și Mabel, Carney și Flynn, Billings și Hoskins.

- Cine va fi următorul care va încerca pe Bossy, Joe? întrebă Kennedy.

Observase că Joe nu mai scosese nici o vorbă de cîteva minute de parcă s-ar fi gîndit adînc la ceva.

- Nimeni nu s-a oferit voluntar pînă acum, spuse el.

- Nu e cumva cam lipsită de organizare treaba asta, Joe? întrebă Kennedy.

Mabel scoase un țipăt ascuțit de surpriză și alarmă. Kennedy surprinse o privire scurtă trimisă de Joe lui Mabel. Aproape că deslușise un avertisment în privirea aceea. Brusc, fără vreun motiv anume, în cameră se făcu frig. Mabel era palidă la față, dar se străduia să zîmbească și încercă să mai ceară niște cafea lui Flynn.

Poate că cea mai curioasă expresie era a lui Carney. Pînă în clipa cînd Kennedy întrebase cine avea să fie următorul care-l va încerca pe Bossy, Carney își supraveghease cu multă atenție gesturile și-ncercase să discute imitînd maniera Creierelor. Dar acum fața i se contorsionase, de parcă în sinea lui se dădea o cruntă bătălie, de parcă s-ar fi temut grozav de ceva și-ncerca să-și spună că nu are nici un motiv să se teamă.

Dar mai presus de toate, avea un aer de nedumerire și dorință de singurătate.

Joe nu răspunse la întrebarea lui Kennedy. Kennedy îl studia

cu atenție. Îl văzu pe Joe că își ridică ochii către ușa din spatele lui. O văzu pe Mabel privind în aceeași direcție.

Abia după ce ei se uitaseră spre ușă, se auzi ciocănitul. Și ușa se deschise fără a aștepta invitația. Supraveghetorul Jones își băgă capul pe ușă.

- Sînt niște soldați la poartă, rosti el cu o voce tremurătoare. Spun că dacă nu deschidem o să arunce poarta în aer. Au venit să-l ia pe Bossy.

Capitolul XXII

Joe tocmai stinsese veioza şi se trîntise pe pernă, cînd primi un avertisment. Presimţirea era la fel de limpede şi clară ca un sunet de clopoţel.

Sări din pat şi bîjbîi prin întuneric după halat şi papuci. Cineva se furişa pe coridor în această aripă a Clinicii Margaret Kennedy şi se străduia cît putea să nu fie amuzant. Această concentrare intensă pentru a evita atragerea atenţiei fusese cea care trimisese impulsul telepatic de avertisment pînă la Joe.

În aceeaşi clipă în care îşi focaliză vederea psionică, Joe realiză că cel care dădea tîrcoale era Doc Carney; că bătrînul intenţiona să ajungă la Bossy.

Bossy! Dar lucrul acesta era imposibil pentru bătrîn. Bossy era închis şi se afla sub sigiliu guvernamental; în faţa fiecărei uşi a amfiteatrului stătea cîte un soldat. Paza fusese instalată dis-de-dimineaţă şi se schimba din două în două ore.

Militarii stabiliseră asta de capul lor, căci forţele principale încă nu sosiseră. Sechestrarea lui Bossy de către un contingent redus era o misiune de tatonare. Puterea forţelor opozante încă nu fusese determinată.

Pentagonul nu-şi făcea griji în legătură lui Kennedy. În Washington erau voci care se opuneau sechestrării lui Bossy, dar asta era de aşteptat. Principala opoziţie, cea nedeclarată încă, era reacţia maselor. Şi mai era şi teama de Bossy. Maşina nu fusese încă testată complet. Ar fi putut avea puteri distructive necunoscute. Dacă era aşa de aproape de mintea umană pe cît se

pretindea, ca putea deveni vindicativă, răzbunătoare.

Pe căi ocolite, care să-i deruteze pe curioşi şi să anuleze valul creat de publicitate înainte ca adevărul să iasă la suprafaţă, Pentagonul îşi trimise grupele operative care să atragă focul inamicului, şi aşteptă.

Acesta era evaluarea faptelor făcută de Joe, şi-acum Carney se strecura pe coridor, cu o trusă de spărgător într-o mînă, intenţionînd să pătrundă la Bossy. Motivele lui erau clare pentru Joe, chiar dacă pentru Carney nu erau prea clare.

Din momentul în care Mabel intrase la terapie, Carney fusese un om pierdut. Pentru prima dată în viaţă văzuse cum e să fii complet singur. Nu-i mai rămăsese nimeni apropiat şi Mabel, prietena lui, singura lui legătură cu viaţa de dinainte, devenise o cu totul alta. Nu fuseseră niciodată iubiţi, cu toate bîrfele care circulaseră; nu existase niciodată între ei o atracţie fizică. Nu erau decît doi bătrîni care duseseră acelaşi fel de viaţă, ataşaţi unul de celălalt prin respect reciproc, parcurgînd aceeaşi orbită pentru că nu existase nici o forţă care să-i abată de la traiectorie.

Acum totul se schimbase. Întreaga lui lume se schimbase. Pînă şi dispreţul, dezgustul, teama lui faţă de Creiere se schimbase. Nici ei nu erau altceva decît nişte oameni care se străduiau să facă ce era mai bine, care încercau să-şi urmeze destinul. Astfel evoluase felul lui de a gîndi din momentul în care Joe insistase ca el să părăsească periferia şi să vină la Clinica Margaret Kennedy. Nu înţelegea de ce Joe insistase asupra acestui lucru, nu era nevoie să i se spună că nu era necesară prezenţa lui acolo, că se afla în locul acela fără a-i aparţine. Nici măcar nu stătea în calea nimănui; nici măcar atît de important nu era.

Era derutat, era singur, nu mai era sigur de nimic. El, fără să ştie, era pregătit pentru Bossy. Şi Bossy îl atrăgea ca un magnet. O căuta pe Mabel, iar singura cale spre ea era Bossy. Ei vorbeau despre nemurirea pe care ţi-o putea da Bossy, dar el nu asta dorea. El nu voia decît să ştie, să înţeleagă, să găsească înţelegere, pentru că acum pricepuse că asta îi lipsea.

Singura rămăşiţă din viaţa lui anterioară era aversiunea faţă de lăcătul de la uşa lui Bossy. Lăcătul era simbolul întregii sale vieţi. El fusese întotdeauna încuiat afară sau încuiat înăuntru. Întotdeauna se aflase un lăcăt între el şi lucrul pe care şi-l dorise. Un lăcăt devenise o provocare. Era o provocare căreia nu-i putea

rezista. Mai înainte fusese cam nehotărît, ştiind foarte bine că, chiar dacă avea s-o regăsească pe Mabel cu ajutorul lui Bossy, n-avea să mai fie ca înainte, dar imediat ce apăruse lacătul, hotărîrea lui fusese luată. Simbolul fusese interpus din nou între el şi ceea ce dorea. Acceptă provocarea.

Pentru Joe, motivele lui Carney erau cît se poate de clare; şi Joe răsufla uşurat. Aşteptase momentul cînd Carney avea să se ofere singur.

După ce bătrînul trecu cu bine de uşa lui, Joe se strecură pe coridor. Împrăştie un val de protecţie care să-l împiedice pe bătrîn să-l audă sau să-l vadă, dacă se uita în spate.

Şi trimise un val de iluzii şi-n jurul bătrînului Carney.

La următorul colţ al coridorului, Carney se opri să cerceteze care e situaţia. Era aproape miezul nopţii şi tînărul soldat de pază, considerînd că la ora aceasta locotenentul doarme liniştit în patul său, trăsese un scaun în faţa intrării principale a amfiteatrului. Postase scaunul cu spătarul rezemat de uşă şi moţăia confortabil cu puşca pe genunchi, visînd la învoirea de douăzeci şi patru de ore şi la micuţa brunetă pe care o cunoscuse în troleu pe Hyde Street.

Carney construia în minte alternative. Ar fi putut să se strecoare pe lîngă soldat, care părea că doarme, sau putea să facă zgomot să-l trezească, apoi să petreacă ce mai rămăsese din noapte cu puştiul care probabil se plictisise şi se simţea singur, timp în care ar fi găsit o ocazie să-l pocnească în cap.

Joe hotărî să acţioneze. Niciuna dintre alternativele lui Carney nu prea era de aşteptat să meargă. În visul soldatului, care nu era nici treaz, nici nu dormea adînc, Joe injectă imaginea unui ofiţer încruntat. Nu era un simplu locotenent, nici un căpitan. Era un ştab mare, mare de tot. Din General Headquarters - Statul Major. Tînărul avea deja în minte un sentiment de vină, pentru că se aşezase pe scaun şi-şi odihnea ochii; nu fu deloc dificil să materializeze simbolul pedepsei.

Soldatul se foi agitat şi mişcarea lui îl făcu pe Carney să aleagă a doua variantă. Avea să se prefacă rătăcit pe-acolo şi-o să se-apuce să stea de vorbă cu el. La zgomotul paşilor, simbolul pedepsei se cristaliză în realitate. Soldatul deschise ochii îngrozit.

Sări de pe scaun și reuși ca prin minune să prindă pușca să nu-i cadă.

Săritura lui, privirea înghețată de groază, îl șocară pe Carney care înțepeni și el pe loc. Stătură așa o vreme, fără să clipească măcar. Temerile soldatului se confirmaseră. Văzu în fața lui un general, unul cu două stele. Fusese prins dormind în post de către un general cu două stele! Deschise gura de mai multe ori înainte de a reuși să spună ceva.

- I-i-îmi pare rrău, dddomnule, bîngui el.

Efortul, așa slab cum era, îi trezi spiritul de autoconservare.

- Eu... eu tocmai... îmi odihneam piciorul rănit... mi l-am scrîntit ieri... domnule...

Carney se holba la soldat, neveninându-i să creadă. Pușiul se țicnise. Toți erau țicniți.

Joe îi transmise soldatului o primă rază de speranță. Generalul acesta n-avea nici o treabă cu el. Nu se afla aici pentru a verifica paza. Avea alte treburi importante. Venise cu avionul din Washington să facă personal o inspecție mașinii Bossy, dar vizita lui era strict secretă. Dosar secret. Specializat! Restricții! Acces limitat! Trupa nu avea acces. Numai ofițerii. Știa refrenul:

- Vreau acolo înăuntru, chiar acum, imediat, se auzi Carney rostind cu asprime și se miră de unde-i veniseră cuvintele.

- Da, d-le, abia șopti soldatul. Mulțumesc, d-le. Dar, d-le, nu am cheia, d-le. Locotenentul, d-le...

Se simți oarecum ușurat. Dacă generalul nu putea să intre, era vina locotenentului. Și folosi atîția "domnule" cît să ajungă pentru doi generali cu două stele.

Carney deschise trusa cu scule de spărgător și pescui din buzunar o legătura de chei. Legătura asta de chei constituia mîndria și bucuria lui, colecția unuia dintre băieții care în momentul acesta donau statului o parte din timpul lui.

- Încearcă astea, spuse el, zdrăngănindu-le în fața soldatului.

Pe măsură ce încerca o cheie după alta, soldatul devenea tot mai nervos, pînă ce una se potrivi și-atunci fu așa de ușurat încît dădu ușa larg la perete, rupînd sigiliul guvernamental, fără să stea nici o clipă pe gînduri.

- Poftiți înăuntru, domnule, spuse el grăbit. O să am grijă să nu fiți deranjat, domnule. Mulțumesc, domnule. Mulțumesc, DOMNULE...

Carney căscă ochii mari. Nu înțelegea nimic, nu înțelegea nici ce era cu el, nici felul cum se purtase. Puștiul părea ţicnit de-a binelea, dar la ce te puteai aștepta în zilele noastre? Îl bătu pe băiat pe umăr.

- Liniștește-te, băiete, spuse el cu blîndețe. Nu ești mai rău decît alții.

Lacrimi de mulțumire izbucniră din ochii soldatului. Acum, pentru prima dată, înțelegea sentimentul de loialitate despre care i se spunea mereu că-l ai sau nu-l ai. În fața lui stătea un ofițer adevărat, unul pe cinste. Tipul de ofițer pentru care ai fi mers și-n iad... Clipi să i se ducă lacrimile și salută, fără să aibă curajul să mai spună ceva.

Carney își scutură capul chel și se strecură în sala de operații.

După ce ușa se închise în urma lui Carney, Joe se răsuci și o luă la fugă pe coridor către camera lui Hoskins. Îl scuturâ pe cibernetician să-l trezească și-l trase jos din pat, după care îl tîrî după el, bombănind, către camera lui Billings. Cînd cei doi fuseră destul de treji ca să-l înțeleagă, le spuse ce s-a întîmplat și le schiță în cîteva cuvinte planul pe care îl avea.

Billings nu părea prea convins, dar Hoskins își frecă mîinile de încîntare.

- Bună treabă, Joe, exclamă el. Merită să-ncercăm, orice-ar fi. Haide, Jonathan.

- Nu trebuie decît să treceți senini pe lîngă soldatul de pază, îi preveni Joe. Nu scoateți nici o vorbă.

Se duse repede pînă în camera sa și-i telefonă lui Flynn. Telefonul sună îndelung pînă cc-l auzi Steve mormăind nervos.

La început, Steve nu pricepu despre ce e vorba. Joe repetă punctele esențiale ale planului său. Atunci înțelese și Steve. Trase un chiuit în telefon; furia și somnul dispăruseră.

- Genial, băiete! De-a dreptul genial! Ai de grijă ce faci acolo și-apoi să-l vezi pe Steve Flynn ce știe să facă!

Capitolul XXIII

Era o vreme cînd oamenii de știință credeau că atunci cînd vaporii de apă dintr-un nor ajungeau la 32° F, ceața înghețța, așa cum stă bine unei ape respectabile, și lua forma fulgilor de zăpadă - totul decurgînd frumos în condițiile date. Testele în condiții naturale, în spiritul contradictoriu al realității, nu confirmaseră teoria. Uneori, temperatura ajungea pînă la 60° F sub limita de îngheț, și totuși, norul încăpățînat refuza să se coaguleze în zăpadă. Mai apoi aflară că un singur pumn de gheață uscată putea să transforme un întreg nor într-o furtună de zăpadă.

Psihologia de masă a publicului era la fel. Presiunea putea să crească, și să nu apară o reacție în masă. Puteai ridica un pai să vezi din ce parte bate vîntul și cădea spre pămînt fără nici o abatere. De aceea, mulți politicieni, conducători de sondaje de opinie, trăgeau concluzia că nu exista o presiune care să dezlănțuie reacția.

Apoi se-ntîmpla nu știu ce lucru fără însemnătate, o chestie oarecare, care se-nsămînța în mintea publicului, unde răsărea, ca din nimic, o furtună devastatoare. Pentru cei care nu aveau idee despre forțele care acționează în psihologia maselor, lucrul acesta făcea ca mintea publicului să fie imprevizibilă.

Steve Flynn nu cunoștea termenii științifici care să definească arta lui de a manevra emoțiile publicului; dar știa ceva mult mai folositor. Știa cum să ia pulsul maselor și cînd și cum să însămînțeze pentru a cristaliza reacția. Nu ar fi știut să-și expună arta în limbajul unor epigrame lipsite de har care se rostogoleau cu ușurință din gura intelectualilor lunateci care trecuseră din artă în

știință, dar el putea să obțină rezultate acolo unde ei nu făceau decît să iroseasc vorbe.

Se abținu să răspîndească știrea despre terapia lui Carney timp de cîteva ore. Mintea publicului avea un potențial prea crescut de neîncredere după eșecul lui Bossy asupra lui Billings, ca să riște un nou fiasco.

Neauzit, lucrînd complet ascuns în spatele scenei, blestemînd toate secretele din lume, el aranjă cele necesare pentru un alt show ce avea să fie transmis în întreaga lume. Făcu însă greșeala, care făcea de fapt parte din planul său, de a-i permite unui comentator de știri, recunoscut pentru lipsa de etică, să afle cîte ceva despre ceea ce se întîmpla, înainte ca știrile exacte să fie date publicității.

Comentatorul răscoli lumea cu zvonul că Bossy este din nou la încercare.

Era acel pumn de gheață uscată care cristaliza potențialul crescut al psihologiei de masă. Uraganul, taifunul, ciclonul reacției publicului fu rapid și total. În condiții normale, cînd armata ar fi aflat că se operase peste capul ei, ar fi fost trimis imediat un contingent mai numeros care să preia conducerea și să oprească totul.

Dar, la cererea puternică a maselor de a fi informată despre ce se întîmplă, mulțimile de oameni adunate la porțile editurilor de ziare și ale studiourilor de radio și televiziune din toată țara; mase imense de oameni ca acelea din filmele de modă veche, care dărîmau porți de palate, Pentagonul găsi că e mai bine să se abțină, dînd ordine și contramandînd ordine, în așa fel încît să nu se ia de fapt nici o măsură.

Șeful de Stat Major plecă brusc din oraș cu treburi urgente. Nu putea fi găsit pentru a lua vreo decizie. Responsabilitatea pentru decizii începu să coboare pe schemă din grad în grad. Ea ajunse pînă înapoi pe continent, la San Francisco. Apoi pînă la Statul Major Local. Pînă la post. Pînă la locotenent, care luă singura hotărîre posibilă-de a lăsa totul pe seama sergentului.

- Știu că mă pot baza pe tine să faci așa cum e bine, rosti el foarte sever.

Sergentul dădu din cap. Asta și așteptase. Avea să aibă în continuare grijă să se schimbe garda, garda absolut inutilă din moment ce numai cîinii de pe stradă nu intrau și ieșeau din cameră, pînă cînd, undeva, luă o hotărîre.

Scena fusese aranjată și Bossy, binecuvîntat fie el, era cooperant. La întrebările care se succedau, răspundea simplu imediat: "Progres satisfăcător".

Primind asigurările lui Joe, Billings și Hoskins, la prînz, Steve Flynn hotărî că existau toate șansele ca experimentul asupra lui Carney să fie un succes. Scena din amfiteatru, aranjată în aceleași condiții ca la experimentul cu Billings, se răsfrîngea pe ecranele din milioane de case.

Încetul cu încetul, amfiteatrul se umplu din nou cu renumiții savanți ai lumii.

Pe la ora șase, publicul începu să se plictisească, să se agite. Trupul bătrîn și obosit al lui Carney stătea întins pe masă sub lumina reflectoarelor și singura mișcare era respirația ritmică și uneori, cîte o tresărire a mușchilor faciali și mișcarea degetelor de la mîini și picioare. Nu prea era mare lucru de văzut. Valoarea distractivă a activității de a privi un om care doarme este destul de redusă.

Rînd pe rînd, canalele de televiziune reveniră la emisiuni mai captivante, cu care publicul era familiarizat, cu situații trase la tipar și gaguri care treceau drept distracție din vremuri imemoriale. Fiecare canal promise să mai dedice cîte o jumătate de oră cînd celor ce se întîmplau în amfiteatru, iar cine dorea să stea să numere de cîte ori respiră Carney, n-avea decît să dea drumul la un cronometru și să se uite la el.

Echipa lui Steve Flynn făcu o publicitate demnă de toată lauda, aruncînd în luptă toate mijloacele verificate, garantate, care să facă publicul să-l iubească pe Carney. Îndepărtata sa copilărie petrecută în zona pontonului Embarcadero suna ca un capitol din viața lui Lincoln. Carney deveni un copilaș isteț care studia la lumina becurilor de pe stradă și ținea camarazilor lui de joacă predici despre principiile morale care aveau legătură cu furatul merelor. Anii de tinerețe petrecuți în instituțiile pentru delicvenți minori, le inspiră reluarea prozei sentimentale a lui Dickens. Anii de maturitate oferiră ocazia unei încercări de a înțelege un om neînțeles, marginalizat de societate, unul dintre nobilii martiri ai naturii.

Publicul plînse cum nu mai plînsese de pe vremea lui Camiele. Stăteau cu ochii pironiți în ecranele televizoarelor, fascinați ca o mulțime care se adună pentru a fi martori la așa o

crimă și care nu fac altceva decît să privească.

În zilele ce urmară, biroul lui Steve puse publicul la punct cu viața lui Carney din ultima perioadă de timp. Prietenia dintre bătrîna Mabel și bătrînul Carney deveni un lucru măreț și nobil, cu accente de umor și patetism neîntinat de vreo urmă de pasiune exagerată. Mabel salvase pur și simplu un vechi prieten din copilărie, căruia îi redase respectul de sine - aici nu se dădea nici o explicație a felului în care și-l pierduse făcîndu-l managerul pitorescului ei munte de pietate de pe Third Street.

Într-o oră, muntele de pietate era complet golit de către vînzătorii de suveniruri, care ar fi dat oricît pe un cărucior de transportat cărbunele mai puțin uzat sau pe o capotă de automobil demodat.

Lumea luă periferia la sînul ei matern și bețivii, motăind în adăposturile reci de la intrările caselor deveniră destinatarii stîngeni ai sfaturilor bune și ai unui oarecare ajutor. Renegații soartei erau și mîndri, dar și ofensați de noul lor statut. Făcătorii de bine știuseră de multă vreme de ei, de ajuns pentru a înțelege, cît de puțin, în primul rînd, de ce un om se afla pe linia moartă. Acești noi susținători îi stîngeneau. Dar pînă la urmă suportară și asta, în felul lor pasiv, așa cum îduraseră toate încercările la care-i spusese o societate la care nu fuseseră niciodată capabili să se adapteze.

Și mai știau că într-o săptămînă sau două valul de bunăvoință avea să treacă și că aceasta se va ofili și va fi dată uitării ca o beteală de Crăciun pe zece ianuarie.

De fapt, paloarea compasiunii începuse deja să ruginească în jurul petalelor, primul semn că avea să moară curînd.

- De ce? începură să întrebe cîțiva dintre cei mai respectabili membri ai societății. De ce Bossy reușește numai cu cele mai decăzute creaturi care pot exista? Ce fel de minți pervertite au construit mașina în așa fel încît să facă nemuritori scursorile societății?

Obișnuți să aranjeze totul, de la automatele pentru cafea pînă la semantică în favoarea unui grup de aleși, nu puteau concepe o mașină care să nu fi fost în mod deliberat construită pentru a funcționa astfel.

Dedesubtul zgomotelor mulțimii care se amuza de toată povestea asta, undeva în profunzime, vocile celor cărora le păsa cu

adevărat reuşiră să se contureze într-o opinie care începu să se facă auzită la Washington.

În cea de-a opta zi începură să devină evidente unele modificări la Carney. Treptat, treptat şi, de data aceasta, sub privirile pline de veneraţie ale lumii, Carney devenea al doilea om care repeta procesul de întinerire urmat de Mabel.

Rezerva de plasmă deveni brusc o problemă foarte importantă.

- Mai e nevoie de plasmă, anunţa într-una ecranul lui Bossy.

Comentatorul de la televiziune murmura cu o voce de zile mari: - Mai e nevoie de plasmă.

Apoi, după o necesară pauză de două secunde, comentatorul adăuga:

- Această transfuzie de plasmă a fost obţinută graţie Spitalului Midvale Memorial, din Oakland, care dispune de echipament şi personal competent pentru toate nevoile dumneavoastră. Servicii de lux, preţuri modeste. Plata la data cuvenită.

Corpul aflat pe masa de operaţie îşi întindea oasele bătrîne şi obosite, epiderma de la suprafaţă se despuia de pe pielea zbîrcită, capul se dezgolea de părul cenuşiu murdar. Începu să se contureze silueta unui tînăr puternic, mlădios şi frumos.

Se scurse cea de-a zecea zi. Interesul faţă de ecranele televizoarelor crescu. Toată lumea ştia că Mabel fusese gata în cea de-a zecea zi. Dar la întrebarea repetată "Cînd se va trezi Doc Carney", Bossy răspundea: "Progres satisfăcător".

Poate că diferenţele fundamentale dintre psihicul masculin şi cel feminin erau cele care prelungeau terapia; poate că erau mai multe celule care trebuiau reeducate. Sau poate că erau cele cîteva noţiuni în plus pe care Joe le introdusese în memoria lui Bossy. Noţiuni despre psionică, pe care el spera că Bossy le va introduce în mintea pacientului pentru a-l întări împotriva eşecului produs de minţile nenormale care aveau să i se dezvăluie brusc.

Indiferent de motiv, trecuseră douăsprezece zile pînă ce Bossy fără nici un spectacol cu surle şi trîmbiţe anunţă:

- Procedură încheiată.

Bossy nu se pricepea la publicitate.

În schimb, Steve Flynn se pricepea. Dezlegarea fiecărui electrod din punctele de plus ale lui Carney fu prezentată ca un eveniment zguduitor. În momentul crucial necesar protejării pudorii feminine, camerele de televiziune fuseseră obturate de medicii care se vînzoleau împrejur; iar cînd publicul putu să-l vadă din nou, prosopul care înfăşurase trupul lui Carney fusese înlocuit cu un şort convenţional.

Camerele erau toate fixate pe faţa lui Carney cînd acesta deschise ochii. Nu se citea nedumerire în ei. Prima lor expresie era de amuzament, o licărire de maliţiozitate. Ajutat de Billings, el se ridică în capul oaselor şi privi în jur. Dădu cu ochii de Joe.

- Salut, amice, spuse el.

Acestea erau primele sale cuvinte.

I se putea da formula de înregistrare X762: Pacientul îşi Recapătă Cunoştinţa după o Stare Critică, pentru ca publicul să înţeleagă. Publicul plînse, rîse, ţipă, bătu în tobe, sufla în trompete, se îmbătă, se distră ca de Mardi Gras (ajunul Postului Paştelui, la catolici).

Cu gesturi largi, Steve Flynn îl dărui cu pantaloni, cămaşă sport, şosete şi pantofi. Pentru a îndepărta orice urmă de neglijenţă, un frizer se apucă să-l tundă pe Carney. Părul castaniu îi fu aranjat după ultima modă a zilei, care făcea furori în rîndul tinerelor cu sînge fierbinte.

Carney acceptă totul liniştit şi maleabil. Era impasibil, cu excepţia cîtorva creţuri de rîs care-i stăruiau la coada ochilor.

În zilele ce aveau să urmeze, douăzeci de milioane de tineri aveau să exerseze cu răbdare în faţa oglinzii pentru a-şi forma aceleaşi creţuri la ochi.

- Poţi să vorbeşti cu noi? îl întrebă Steve Flynn pe Carney.

Din nou apăru acea scurtă privire întrebătoare către Joe.

- Desigur, răspunse Carney după o foarte scurtă ezitare.

Suportă procesul de exploatare a situaţiei cu toată drama de prost gust care-l presupunea, şi pe care televiziunea o consideră necesară pentru ca publicului să-i placă emisiunile. Şi totuşi, se simţea minunat. Da, era foarte fericit şi recunăscător pentru tinereţea redată. Nu, nu fusese neplăcut sau dureros. Da, îşi amintea tot ce se întîmplase. Nu, nu-şi dădusc seama că trecuseră douăsprezece zile; i se păruse că totul se întîmplase instantaneu, şi

aport la toată istoria cu Bossy era cunoscut doar de Billings şi Hoskins, deşi Kennedy şi Flynn ghiceau şi ei cîte ceva, era o parte neînsemnată din proprietatea publică, datorită poveştii de dragoste cu Mabel.

Comuniunea psionică dintre cei trei depăşea nivelul de pricepere al departamentelor de informaţii. Este adevărat că la Clinică lumea se mira destul de tare de felul în care Mabel şi Jeff îl adoptaseră pe Joe şi se făceau unele comentarii despre motivele secrete pentru care cei trei erau nedespărţiţi, unele aluzii despre viaţa anterioară a lui Mabel şi critici la adresa lui Bossy că nu fusese capabil să vindece asemenea apucături - dar nici urmă de înţelegere.

Exista şi o preocupare mai sănătoasă, în legătură cu faptul că cei trei începuseră să se strecoare afară din Clinică. Supraveghetorul Jones îi certă, făcîndu-le semn cu degetul şi Steve Flynn le prezentă îngrozitoarea situaţie de a fi asaltaţi de o masă de admiratori; dar la toate întrebările şi admonestările, Joe dădea acelaşi răspuns:

- Trebuie să ieşim şi să luăm contact direct cu lumea. Noi nu sîntem de acord cu teoria generalizată a psihologiei că modalitatea de a înţelege omul este să te închizi într-un turn de fildeş. Noi sîntem de părere că modalitatea de a înţelege oamenii este să-i priveşti îndeaproape.

Era vorba de mai mult decît atît, bineînţeles. Bossy, cu noţiunile pe care i le furnizase Joe, reuşise să-l pregătească foarte bine pe Carney pentru şocul impulsurilor brute şi slobode ale oamenilor. Relaţiile sale erau normale şi reuşea să se amuze.

Dar Mabel, care era neprăgătită, pentru că Joe nu-şi dăsuse seama ce avea să-nsemne şocul unei dezvăluiri bruşte, avea încă nevoie de terapie. Medicul o ajuta, desigur, cunoştinţele ei erau vaste şi profunde. Dar chiar şi-ntr-o astfel de casă, la fel ca la interogatoriul luat de cel mai abil psiholog, omul ascunde mai mult decît lasă să se vadă.

Şi mai era un motiv pentru evadările lor din Clinică. Era o terapie de vindecare pentru Joe, care acum trebuia să poată merge în compania celor doi, pe aceleaşi străzi pe care mersese mai înainte, complet singur, închis pentru ceilalţi, pentru că nu existaseră "ceilalţi". Unui om îi face plăcere să-şi ducă noul prieten sau noua iubită să vadă locurile pe care le cunoaşte deja, pentru a

le vedea din nou cu o privire proaspătă, plină de încîntare, să le arate frumusețea și să scuture amintirea urîtului.

Erau tineri.

Cel mai adesea luau mașina pe care Kennedy o pusese la dispoziția lui Joe și coborau dealurile pînă în Berkeley. Nu era o problemă pentru ei să-și facă trăsăturile feței neclare pentru oricine i-ar fi privit de-aproape și treceau cu ușurință drept trei studenți din campus-ul învecinat al Universității din California; oamenii din oraș îi considerau ca fiind trei specimene din cele zece mii de exemplare de nulități cu creierul plin de cunoștințe.

În jurul lor, peste tot pe unde mergeau, auzeau discuții și păreri ale oamenilor despre nemurire. Cum se întîmplă de obicei, o frîntură de frază, prinsă din zbor, se propagase în întreaga țară și toată lumea știa de-acum că nu mai cinci la sută din ființele umane meritau să fie perpetuate.

Într-o stație de autobuz, doi oameni de afaceri în drum spre casă, discutau siguri pe ei despre această problemă.

- Trebuie avut grijă, spunea unul dintre ei, ca nu cumva vreo organizație subversivă să pună mîna pe mașinăria aceea. Ce ne trebuie nouă, este un comitet de oameni cu capul pe umeri, în fiecare comunitate, care să hotărască cine să fie făcut nemuritor.

- Daa, aprobă imediat celălalt. Știi la fel de bine ca și mine că numai cinci la sută din fiecare comunitate duc pe umeri responsabilitățile. Ceilalți nu sînt buni de nimic.

- Daa, lucrul acesta a fost dovedit de statistici. Hai să luăm exemplul nostru, Henry. Sîntem oameni de afaceri prosperi. Cîți oameni reușesc lucrul acesta? Numai vreo cinci la sută. Și tu și cu mine trebuie să-i ducem pe restul în spate.

Făcu un gest cu mîna în direcția universității și văzu trei studenți care veneau înspre ei. Spuse cu voce mai scăzută:

- Și nu mă refer numai la angajați. Îa gîndește-te la profesorii ăia mari și tari de colo. Unde-ar ajunge dacă nu i-am duce noi în spate, oamenii de afaceri?

- Henry își țuguie buzele a înțelegere.

- Mda, ai dreptate, Harry. Dar trebuie să gîndim foarte bine toată treaba asta. Nu ne putem permite să umblăm cu ochelari de cal și să nu privim lucrurile și din alt punct de vedere. E nevoie de tot felul de oameni pentru a face lumea să meargă-nainte.

- Sigur că da, sigur că da, Henry. Dar, pe de altă parte, cine se

ascamănă se adună şi prea mulţi bucătari strică bucatele. Cînd strecori supa, rămîn totuşi numai vreo cinci la sută din oameni care valorează ceva.

Cei doi tăcură cînd studenţii erau destul de aproape ca să-i poată auzi.

Lui Mabel şi Joe li se tăie răsuflarea cînd un hohot de rîs inundă mintea lui Jeff.

- Nu, Jeff, murmură Joe. Nu face asta.

Dar Jeff nu avea experienţa de-o viaţă a lui Joe de a fi precaut şi a se ascunde. Vorbi destul de tare ca să fie auzit, dîndu-şi aere de mare învăţat, care pentru oamenii practici sînt atît de nesuferite.

- Vă spun eu că trebuie aleşi cu mare atenţie cei cărora li se acordă nemurirea. Trebuie acordată o oarecare atenţie felului cum va arăta rasa umană.

Se prefăcu că devine conştient că cei doi bărbaţi îi priveau.

Cei trei trecură pe lîngă cei doi. Fiecare grup tăcea, ca să nu fie auzit de celălalt. Fiecare grup se uita la celălalt cu un aer de ostilitate plin de dispreţ şi de amuzament, care separă de obicei o generaţie de alta.

- Gîndiţi-vă cum ar arăta rasa umană, continuă Jeff, cît să poată fi auzit de ceilalţi, dacă ar fi făcuţi nemuritori nişte indivizi lălîi ca aştia doi, care să umple pămîntul cu copii cu fundul mare şi cu burţile umflate!

Mabel rămase fără aer şi se clătină sub impactul valului de furie colerică ce se abătu asupra lor. Chiar şi Jeff tăcu. Mabel trase adînc aer în piept şi-şi îndreptă ţinuta.

- Terapia ta este destul de stresantă, Jeff, spunea ea. În urmă cu cîteva zile, n-aş fi putut face faţă unei asemenea lovituri.

Îngrijorarea lui Jeff o înconjură, o linişti, o alintă.

- Nu m-am gîndit la efectul reacţiei lor asupra ta, Mabel, spuse el pocăindu-se. Am vrut doar să fac un test, să văd cît de siguri pe ei erau cînd au făcut selecţiile. În gîndul lor, pe noi ne şi evaluaseră şi ne respinseseră.

- Mă bucur că acum ştiu că pot suporta, spuse Mabel.

- Da, aprobă Joe calm. Şi eu. Haide să mergem să testăm în prealabil. Încearcă să-ţi ţii mintea deschisă. Am să fiu alături.

Cotiră pe o stradă. Cu mintea larg deschisă, scena vizuală și scena psionică le apărură clar în față.

O mașină, condusă de un profesor, tocmai trecuse pe lîngă pompele unei stații de benzină și trăsese în fața garajului. Inginerul lipsea, n-ar vrea mecanicul să se uite puțin la mașină. Mecanicul săltă capota și văzu că unul dintre firele de la distribuitor se dezlipise. Ce poți să ceri de la catîrii ăștia bătrîni. Normal că sistemeul de aprindere n-o să funcționeze fără să fie alimentat! Simți o pornire de a-și exprima dezgustul față de șoferii nepricepuți în general. Individul n-ar fi avut decît să ridice capota și să se uite înăuntru.

Dar ăștia erau oamenii. Nouăzeci și cinci la sută dintre ei nu erau în stare să deosebească un piston de o curea de transmisie. Dacă n-ar fi fost cei cinci la sută de tipi ca el, tipi care știau cum să facă un motor să păcăne, întreaga civilizație ar sta în loc. Indiferent cît ar fi mecanizat totul, tot pe ăștia cinci la sută cădea greul să-i ducă pe toți în spate.

Printre gîndurile mecanicului se amesteca încîntarea din gîndurile bătrînului. Era în drum spre Universitate pentru a prezenta legătura de necontestat dintre Dinastia Tu'un și Dinastia Sung în Arta Chinezească. Era în culmea fericirii datorită acestei descoperiri pe care o căuta de atîta vreme. Abia putea să-și stăpînească nerăbdarea cauzată de întîrziere, dar vizita sa avea să fie lungă și să dureze pînă tîrziu în noapte; o noapte de discuții încîntătoare. Și dacă pacostea asta de motor se strica și mai rău, avea să rămînă pe jos. Mecanicul era încă aplecat peste mașină, făcîndu-și de lucru cu firele.

Bătrînul domn se delectă la gîndul că i-ar spune mecanicului: "Tocmai am găsit legătura dintre... ". Cîtă venerație s-ar citi pe fața individului!

Apoi își reconsideră pornirea. Mecanicului probabil că n-ar fi în stare nici măcar să recunoască o piesă Ming, cu atîta mai puțin o piesă Tu'un! Ca și țăranii simpli din China, animalele de muncă și de povară, care trăiau numai să doarmă, să mănînce și să-și perpetueze propria mizerie.

Numai cinci la sută din omenire era în stare să poarte făclia învățăturii și s-o păstreze aprinsă. Numai cinci la sută care trebuiau să-i ducă în spate pe ceilalți nouăzeci și cinci la sută. Fără să-și dea seama , își îndreptă spatele, ca și cum simțise povara și se străduia

s-o facă mai ușor de dus.

De la o fereastră de la etajul trei al unei clădiri de peste drum, un scriitor între două vîrste privea la scena de dedesubt. Pe rînd, ochii lui îi înregistrară pe cei trei studenți, pe mecanic și pe bătrînul domn. Gîndurile sale îl lăsară pe exploratorul spațial să lupte cu comenzile navei sale pentru a nu se izbi de soare și se porniră să-i analizeze pe cei de jos ca făcînd parte dintre virtualii săi cititori. Ar fi fost o minune dacă vreunul dintre ei intra în acel procent de cinci la sută care constituia elita capabilă să citească scrierile sale.

Ce tragedie, ce blestem pe rasa umană. Nouăzeci și cinci la sută din cultură rămăsese în urmă cu o jumătate de secol. Numai cinci la sută erau în stare să priceapă o idee nouă, să privească înspre viitor, să fie purtători ai progresului. Cinci la sută care trebuiau să poarte povara culturii pe umerii lor, fără de care n-ar mai exista nici un progres!

Joe nu putu rezista tentației. Insinuă un gînd în mintea scriitorului:

- Necazul este, își spuse scriitorul cu voce tare, cum obișnuiesc să facă scriitorii, că nouăzeci și cinci la sută dintre oameni gîndesc după teoria monovalentă. Dar cum rămîne cu teoria plurivalentă?

La început, nu realiză ceea ce spusese, o altă caracteristică a scriitorilor, apoi se repezi către mașina de scris. Era teribil de încîntat de dimensiunile, incredibil de vaste, ale inspirației sale. Smulse din mașina de scris pagina umplută jumătate din opera sa despre spațiul extraterestru. Cuprins de o grabă nervoasă, introduse altă pagină și fixă degetele pe claviatura mașinii.

Dar nu scrise.

Culese de pe masa de lucru paginile cărții pe jumătate terminată. Nici nu avea nevoie să le mai răsfoiască pentru a ști că povestea lui era deja depășită. Analiza sa pseudo-științifică nu era altceva decît o aplicație a principiilor monovalente. Rupse manuscrisul în bucăți și-l aruncă la coșul de gunoi. Își așeză iarăși

degetele pe claviatura mașinii de scris. Dar nu se formula în minte nici o propoziție care să se scurgă printre degete către pagină. Ce avea să se întîmple cu popularitatea sa în rîndurile cititorilor dacă avea să afirme că îndrăgita metodă științifică era monovalentă, că ea nu interpreta decît un singur aspect al realității? Erau discipolii științei îndeajuns de implicați acesteia pentru a se îndoi de propriile judecăți de valoare? Simți că inspirația i se disipează în haos și confuzie.

Se ridică și merse pînă la fereastră unde îi venise prima dată inspirația. Nu, nu era o superstiție. Dar atunci, cum era cu superstițiile? Fuseseră superstițiile analizate vreodată după logica plurivalentă? Cum putea un om să fie așa de convins că felul lui de a gîndi; numai al lui era drumul ce duce către înțelegere?

Se strădui să depășească starea de exasperare și se concentră asupra realității. Bărbatul mai în vîrstă părăsea garajul la volanul mașinii. Mecanicul punea o bancnotă de cinci dolari în sertarul casei de bani. Ciudat, cum știa exact ce valoare avea bancnota! Cei trei studenți ajunseseră la colțul străzii și tocmai coteau la dreapta. Ciudat, părea că există o oarecare legătură între aceștia și inspirația pe care o avusese adineauri. Asociația de idei, asta era, cu siguranță. Ei se aflaseră în raza sa de observație cînd îi trecuse ideea; de aceea ideea părea asociată cu ei. Psihologic elementară, fără nimic misterios în ea.

Dar atunci, nu cumva această explicație și îndepărtarea problemei ca și cum ar fi fost rezolvată, erau în spiritul concepției monovalente?

Nu cumva, pentru ei, el, un strălucit și recunoscut scriitor, maestru în speculații științifice, era un simplu individ, fără valoare, ce făcea parte dintre cei nouăzeci și cinci la sută? Se îndreaptă, pe gînduri, încet, către mașina de scris și se așează din nou. Dar nu se apucă să scrie nimic - nu încă.

"Acceptarea imediată a unei idei este o dovadă de autoapărare ca și respingerea ei imediată", murmură el și se miră de unde-i veniseră aceste cuvinte. "Implicațiile plurivalenței nu pot fi cunoscute în cinci secunde".

Gîndul acesta îl consolă puțin, pentru că subînțelesul lui era că, în timp, putea ajunge la cunoașterea acestor implicații; și că distrugerea fundațiilor concepției monovalente crea numai un haos aparent datorat imposibilității noastre de a găsi ordinea în noul sistem de relații dintre lucruri. Adică imposibilității temporare.

Capitolul XXV

Manifestările care urmară reîntinderii lui Carney atinseră cota unei isterii naționale.

Toată lumea îl voia pe Bossy. Lumea afacerilor și industria îl voiau pe Bossy pentru că, pe lîngă capacitatea sa de a produce reîntinderea, Bossy era înlocuitorul universal pentru forța de muncă a omului, pe care nu te puteai bizui, tratamentul sigur împotriva greșelilor de judecată ale managerilor. Nu există altă modalitate de a rezolva problemele inerente, uriașe, care le stăteau în cale.

Atît cei cu scopuri nobile, cît și cei setoși de putere doreau să-l aibă pe Bossy din motive la fel de temeinice. Agențiile de consolidare a legalității vedeau în Bossy detectorul de minciuni pe care nimeni nu l-ar fi putut păcăli. Pretențiile de a-l avea pe Bossy nu aveau limite, interesele personale erau nenumărate. Nimeni nu ținea seama că Bossy spărgea tiparele monovalenței, că nu accepta viziunile înguste, că nu menaja filtrul de prejudecăți care stabileau adevărul unic.

Secretarul Ministerului de Interne și al Trezoreriei erau gata să explodeze în anticamera Casei Albe, unde fiecare dintre ei aștepta să fie primit de Șeful Executivului pentru a cere jurisdicție exclusivă asupra lui Bossy. Cearta fusese stîrnită de simpla apariție a Secretarului de Stat și a Secretarului Apărării care veniseră să ceară același lucru.

- Este cît se poate de evident, spuse Secretarul de Stat, scuturîndu-și o urmă imaginară de praf de pe manșeta vestonului,

că Bossy trebuie rezervat diplomației internaționale. Nu este posibil ca...

- Nonsens, pufni Secretarul Apărării. Bossy este evident arma supremă. Ar fi sinucidere curată dacă altcineva în afară de Forțele Armate ar căpăta controlul asupra lui.

- Bossy este o problemă pentru venitul național, insistă cu încăpățînare Secretarul Trezoreriei. Doi oameni au fost deja făcuți nemuritori fără să plătească taxă. Simpla dispariție a taxelor de moștenire ...

- Bossy face parte din resursele naționale, strigă Secretarul de Interne.

Guvernele străine, actualii și virtualii dictatori, de-aici și de pretutindeni, cu toții îl voiau pe Bossy. Moscova le atrăsese atenția, la modul cel mai direct, că ea avea la fel de multă nevoie de Bossy, în scopuri pacifiste, desigur, așa cum avusese nevoie de știința atomică pe care o căpătase cu atîta ușurință. Mafia pusese la cale cel mai ambițios plan de răpire al tuturor timpurilor, răpirea lui Bossy. Ce cursă de cai, ce cazinou la care se practicau jocurile de noroc și-ar fi permis să parieze împotriva lui Bossy?

Poșta susținea că Bosy era singura soluție posibilă pentru a se putea descurca în avalanșa de corespondență pe care o primea Kennedy. Enterprises-oferte, contracte speciale, cereri, amenințări, pretenții.

Opera lui Steve Flynn obținuse reacția opinici publice.

Cu trecerea zilelor, haosul reacțiilor începu să se coaguleze într-o opinie. Dar deocamdată, opinia nu prea avea o direcție. Aparatura care controla opinia publică încă nu intrase în funcțiune. Coalițiile de la Washington nu-și cristalizaseră încă politica de cooperare, încă nu fuseseră elaborate frînturile de frază care să constituie insulte magnetice în jurul cărora să se polarizeze convingerile.

Pentru prima dată în timp de mai mult de o generație, oamenii reacționau independent, deschis, opiniile lor nu erau deformate de încărcături semantice sugerate de altcineva. Cantitatea de corespondență arăta că încrederea oamenilor se îndrepta cu preponderență către Kennedy, lăsînd la o parte pe ceilalți cinci la sută care încercau să-l capete pe Bossy. Scrisorile îl implorau pe Kennedy să nu trădeze masele largi ale poporului.

Apăruse un curent subteran ciudat, care-l implorau să nu îl

cedeze pe Bossy, deşi mai tîziu tot ei îi cerură s-o facă - de parcă, instinctiv, ar fi ştiut că, atunci cînd mecanismul controlului opiniei publice avea să funcţioneze din nou, ei nu aveau să-i poată rezista. La fel ca alcoolicii, ştiind că atunci cînd băutura ...ca să le fie aşezată în faţă n-aveau să poată rezista tentaţiei, ei ...mplorară pe Kennedy să ţină cîrma navei cu fermitate şi să-i ducă în siguranţă la ţărm.

Piesa de teatru, aceeaşi de secole, se juca din nou. Imediat ce reuşeau să pună la punct diferenţele dintre ei, cîţiva, cu de la sine putere, aveau să înceapă, mai întîi subtil, prin răspîndirea unor informaţii puţin deformate, prin inflexiuni ale vocii, atunci cînd citau documente pe care le proclamau a fi sigure, să formuleze opinia publică. Folosindu-se de semantică, cei cîţiva aveau să devină cei mulţi. Cum se întîmplă întotdeauna, o singură înghiţitură din licoare avea să ducă la o beţie generală.

Purtătorii de cuvînt ai cunoştinţelor, siguri de suportul opiniei maselor, puteau atunci să spună cu voce tare: "Noi, şi numai noi, sîntem predestinaţi să hotărîm ce se va întîmpla cu Bossy. Sîntem gata să ne purtăm bine cu el dacă sînteţi docili, dar dacă vă opuneţi ..."

Omul de pe stradă, abandonat, nu era în stare să vadă altă ieşire. Tiparul şi antecedentele fiind atît de clar stabilite, el nu vedea nici o scăpare.

Aceste rugăminţi adresate lui Kennedy de a-l proteja pe Bossy, pentru a nu cădea sub controlul unor interese speciale, nu trecură neobservate la Washington. Şi acolo se aflau unii, la fel de preocupaţi de starea de spirit a poporului, ca şi Steve Flynn. Acidul încrederii poporului într-unul din afară, coagulă amalgamul din Washington mai bine decît ar fi reuşit oricine s-o facă. Se făcură concesii între cei cu interese opuse. Începu să se contureze o formă de control.

În ce priveşte starea de spirit a poporului, nu era înţelept să-l atace pe Kennedy pe faţă. Era foarte posibil să ucidă gîsca ce făcea ouă de aur. Bossy era încă, pentru mulţi, un obiect nu prea bine definit. Oamenii de ştiinţă ai lui Kennedy nu erau singurii care încercaseră să construiască, independent, un duplicat al lui Bossy,

şi nu reuşiseră. Alţii eşuaseră într-un mod şi mai lamentabil decît oamenii lui Kennedy, căci refuzul de a lua în consideraţie un alt punct de vedere decît al lor, era mai puternic la cei cărora le lipsea acea legătură de loialitate faţă de Kennedy, care sprijinea progresul.

Aveau şansa să se găsească în situaţia unui sălbatic care ar fi reuşit să ghicească cum să conducă o maşină care avea motorul pornit, sau prin încercări şi din greşeli ar fi găsit şi-ar fi răsucit cheia de contact care să pornească motorul; dar ar fi complet pierdut dacă i s-ar lua cheia de contact. Era mai bine să se mişte cu băgare de seamă, să pună mîna pe Bossy cît vreme acesta era încă intact.

Trebuia să se ajungă la o înţelegere, care să-l aducă pe Bossy în mîinile lor atîta vreme cît încă funcţiona. Odată ce puneau mîna pe Bossy, înţelegerea putea fi încălcată.

Din partea lui Billings şi Hoskins putea să se întîmple orice. Ei nu erau decît oameni de ştiinţă. Şi se ştia că oamenii de ştiinţă evitau responsabilităţile ce decurgeau din efectele operei lor asupra omeniriI. El nu doreau decît să aibă hrană şi un adăpost şi să li se dea libertatea de a meşteri în atelierul lor, lăsînd pe seama oamenilor practici să conducă lumea aşa cum credeau ei de cuviinţă.

Joe Carter nu era decît un puşti care fusese secretarul proiectului şi singurul lui merit era că Mabel se îndrăgostise de el. O, Doamne, asta trebuie să fie ceva grozav, avînd în vedere ce fusese ea toată viaţa! El îşi luase porţia şi oricum era o cantitate neglijabilă ce putea fi ignorată.

Rămînea Kennedy. Şi Kennedy era deschis negocierilor. Negociase sute de chestii pînă acum. Nu era nici un motiv să se creadă că nu era gata să negocieze din nou. Ca un chilipirgiu viclean, el aştepta ca ei să facă prima mişcare, asta era tot.

Poate că nici n-aveau să fie nevoiţi să încalce înţelegerea pe care o făceau cu el. De ce să nu-l ia asociat? Nu era el un industriaş prosper? Nu construise el un imperiu industrial care ar pune în umbră multe regate? Ar putea un om să ajungă la o astfel de poziţie fără să înceapă să creadă că el este ceva aparte faţă de oamenii de rînd - aşa cum erau ei? Probabil că gîndea şi el, identic ca ei. Probabil că şi pentru planurile sale de afaceri era la fel de deranjant să îndure supliciul alegerilor la fiecare patru ani.

În ierarhia nemuritorilor care aveau, probabil, să conducă lumea, era loc pentru un om cu calitățile lui Kennedy - dacă aveau să constate că el împărtășește singurul punct de vedere just, al lor.

Hap Hardy, colaborator la un ziar, consilier la departamentul de investigații, se descurcase foarte bine cu ocazia multor negocieri delicate. Era un tip viclean, foarte abil, în stabilirea de condiții care puteau fi cu ușurință atacate mai tîrziu. Nu exista unul care să se priceapă mai bine ca el la interpretările semantice în tot Washington-ul. Hap Hardy era omul potrivit pentru a negocia cu Kennedy.

Iar dacă el dădea greș, ei bine, nici o problemă, mai existau și acțiunile armatei.

Odată ce primise însărcinarea, Hardy nu mai pierdu nici o clipă și garantă că va reuși. I se făcu urgent legătura telefonică cu Kennedy.

- Howard, tună el cordial, ce mai faci, bătrîne? Cîțiva amici de-ai mei fac un zbor pînă pe Coastă mîine în legătură cu o chestiune măruntă - consilierul meu, Oliver Mills și eu. Ne-am gîndit să trecem să te-ntrebăm de sănătate, că tot sîntem acolo - pentru chestiunea aceea.

Întîlnirea, care avu loc în biroul lui Kennedy din San Francisco, începu bine. Hap Hardy era genial și într-o stare de spirit nemaipomenită. Consilierul său asociat, Oliver Mills, instruit cu grijă dinainte, încă nu era în stare să schițeze un zîmbet cumsecade, dar cel puțin își ascundea răceala din ochi și-și îndulcise trăsăturile colțuroase ale feței, afișînd o expresie ce se voia plăcută.

Cei doi bărbați stăteau în niște fotolii mari, îmbrăcate în piele moale; Hardy, răsturnat pe spate și învăluit în fum de țigară, Mills țeapăn de parcă nu-și putea convinge trupul să se rezeme confortabil în fotoliu.

Kennedy era la locul său obișnuit din spatele biroului imens, proiectat pe fundalul peretelui de sticlă ce dezvăluia panorama orașului San Francisco, spre delectarea musafirilor săi - și care, din întîmplare, le lumina fețele, în timp ce fața lui era în umbră.

Joe stătea la un colț al biroului, cu o agendă deschisă în față,

jucînd rolul de secretar confidențial la cererea lui Kennedy.

- Ce figuri, exclamă Jeff Carney din camera sa din Berkeley. El participa la toată scena prin ochii și conștiința lui Joe.

- Mills ăsta seamănă leit cu Torquemada, parc-ar fi de la Inchiziție. Și caraghiosul ăsta bătrîn, John Silver Hardy...

- Sînt chitiți să facă afaceri - adică asta speră, răspunse Joe împăciuitor.

- Am o poftă nebună să-l fac pe Kennedy să vadă ce-i în capul lor, amenință Jeff.

- Ca și cum n-ar ști deja, răspunse Joe cu dispreț. N-o fi el telepat, dar nici nu s-a născut ieri. Uite ce e, băiete, nu ești decît observator, nu faci decît să privești cum se fac afacerile cînd niște tipi de treabă se unesc într-un spirit de prietenie.

Chiar dacă vreunul dintre cei doi vizitatori avea ceva împotriva prezenței lui Joe Carter ca secretar, nu-și arătară cîtuși de puțin sentimentele. Hardy ridică din sprîncene a mirare la hotărîrea lui Kennedy de a avea nevoie de un secretar la o vizită de curtoazie, dar mișcarea trecu neobservată. Joc știa că, de fapt, Hardy era încîntat din mai multe motive. Prezența lui Joe arăta o recunoaștere deschisă că se aflau aici pentru a discuta afaceri, așa că n-aveau nevoie să o ia pe ocolite și să ajungă la subiect ca din întîmplare. Și mai arăta că și Kennedy era gata să discute afaceri. Nu ai nevoie de un secretar care să noteze un "Nu" hotărît și clar.

Un lucru la fel de important, puștanul ăsta care stătea la colțul biroului și-și făcea de lucru cu notițele putea fi mai tîrziu un martor valoros, cînd aveau să pornească acțiunea legală și - aveau să-l sucească pe Kennedy, că e albă, că e neagră, pentru a rezilia contractul. O singură privire spre fața slabă a puștiului fu de ajuns să le confirme părerile deja formate. Acesta era o cantitate neglijabilă, care credea că a căpătat un post bun dacă e martor la această afacere. Cînd avea să fie confruntat cu un maestru în întrebări și interpretări semantice, o să-l înfrunte pe Kennedy cu fiecare cuvînt pe care o să-l rostească.

Cu cîțiva ani în urmă, Kennedy ar fi fost mai isteț și n-ar fi luat nici un martor la o întrevire de o asemenea importanță. Era clar că bătrînul nu mai era același, că se ramolise!

Hardy se cufundă în fotoliul moale cu un oftat de mulțumire. Bătălia era pe jumătate cîștigată. În mod sigur, toată conversația avea să fie înregistrată, dar n-avea nici o importanță. În privința

asta, legea era clară. În anumite cazuri, acuzarea putea folosi asemenea dovezi, dar apărarea nu putea. Acesta era un precedent fixat cu multă vreme în urmă; bineînțeles, condițiile fuseseră cu totul altele, dar chiar și niște școlari puteau să găsească asemănări paralele între două cazuri, odată ce fusese stabilit un precedent.

Lasă să aducă ei înregistrarea. Dacă aveau să fie ceva scăpări ale limbii în ea, cazul putea fi cu ușurință răsucit așa încît să nu fie decît o chestiune de investigare, iar Kennedy nu avea să aibă dreptul la apărare, cu atît mai puțin la un avocat.

- Howard, spuse Hardy și se aplecă în față, după ce fuseseră schimbate politețurile de rigoare, America are față de tine o mare datorie. Vreau să te felicit pentru spiritul de prevedere de care ai dat dovadă, pentru felul în care ai riscat și l-ai preluat pe Bossy, pentru că l-ai luat din mîinile radicalilor și ale oamenilor de știință. Aceasta arată capacitatea de a lua o hotărîre imediată și de a acționa în spiritul acestei hotărîri, fără să-ți pese prea mult de partidele din opoziție.

- Ei bine, începu șovăitor Kennedy, de fapt, Bossy se află încă în mîinile savanților și eu nu prea i-aș numi radicali. Știi, profesorii Billings și Hoskins încă au controlul deplin asupra lui Bossy.

- Așa și trebuie! Așa și trebuie! aprobă Hardy cu convingere. La noi e o adevărată tradiție, nu? Inventatorii lui Bossy trebuie să se aleagă și ei cu un beneficiu de pe urma muncii lor. Nu mă îndoiesc că-i plătești bine pentru beneficiile pe care ți le aduc.

Kennedy rîse.

- Probabil că n-ai să crezi, Hap, vorbi el, abia stăpînindu-și rîsul, dar încă nu i-am plătit deloc - le-am oferit doar întreținere și un loc unde să muncească.

Hardy începu să rîdă și el, ținîndu-i isonul, și se unită cu admirație la Kennedy.

- Era mai bine dacă stabileați o sumă de bani, spuse tăios Oliver Mills.

Încetase de a mai face eforturi să fie amabil și funcționa așa cum era plătit să funcționeze.

O sumă de bani stabilită și o declarație cu renunțare...

Poftim! Lucrul acesta va figura în procesul verbal pe care

tînărul acela îl mîzgălea acolo cu atîta conştinciozitate. În deplină concordanţă cu procedura legală, ei îl sfătuiseră pe Kennedy să nu lase neclarităţi care ar putea fi atacate mai tîrziu.

- Eu am considerat întreţinerea lui Bossy mai mult ca pe o încredinţare, în aşteptarea unor dispoziţii finale, răspunse Kennedy. Nu am vrut să întreprind nimic pînă ce nu se vor lua hotărîrile necesare.

Hardy făcu o evaluare rapidă a situaţiei. Avea să fie mai uşor decît prevăzuse. Kennedy recunoştea clar că muşcase mai mult decît putea să mestece. Lăsase clar să se înţeleagă că era gata să treacă povara pe alţi umeri.

- Înţeleg de ce ai acţionat în felul acesta, Howard, spuse el cu amabilitate. Pînă să se ia o hotărîre, am stat cu toţii înţepeniţi în Washington, irosindu-ne în dezbateri şi contradicţii; cineva trebuia să facă ceva şi să-şi asume răspunderea. Asta confirmă spusele unui grup de acolo. Dar cred că-ţi dai seama că ai prins de coadă un tigru; şi că Bossy este un tigru mult prea mare pentru un singur om.

- Este mult prea mare şi pentru noi doi la un loc, Hap, rîse iar Kennedy.

Vorbele acestea se bucurară de o mare popularitate şi rîseră cu toţii. Hardy încetă primul să mai rîdă şi faţa lui căpătă o expresie de noblete.

- Da, aprobă el foarte sobru, sîntem cu toţii nişte instrumente în mîinile destinului. Dar avem totodată datoria să ne modelăm destinul, Howard. Nici un om nu vrea să preia destinul omenirii de bună voie în mîinile lui, Howard, dar există momente cînd sîntem nevoiţi s-o facem. Nu putem lăsa ca Bossy să cadă în mîinile cui nu trebuie. Nu putem să fim nepăsători faţă de destinul poporului nostru şi să-i lăsăm pe trădătorii aceia să-l predea Naţiunilor Unite care au şi început dezbaterile cu privire la cine o să aibă controlul asupra lui Bossy. Tăcu şi-l studie pe Kennedy pe sub ochi. Acum era acum. Bătrînul diavol avea să creadă că va avea şi el partea lui, ori avea să arate că vrea să treacă de partea celor ce gîndeau cum trebuie.

Joe ştia că planurile lui Kennedy nu erau foarte bine puse la punct. Era timpul să intervină.

- Mă scuzați, domnule, ridică el capul din agendă. Ăăă... aș putea să mai citesc o dată ultimele propoziții pentru a verifica dacă sînt exacte? Ați vorbit foarte repede.

Cei trei se uitară la el cu exasperarea unui executiv care dispune de un secretar ineficient. Dar Hardy nu se opuse. Ceea ce spusese suna foarte bine și n-avea nimic împotrivă să-și audă repetate frazele. Kennedy își reținu un zîmbet și-și dădu consimțămîntul cu o mișcare a capului.

- Acum c-acum, diavol bătrîn, citi Joe cu o voce albă care este caracteristică unui secretar care nu are nici o părere personală despre ceea ce recitește. Ori îți rupi gîtul în rînd cu papițoii ăilalți, ori te dai de partea grupului nostru care vrea să pună mîna pe Bossy pentru interesele noastre personale.

În cameră se lăsă o tăcere de moarte. Cei trei căpătară imobilitatea unor mumii într-un cavou.

- Asta este ceea ce ați spus, nu-i așa, domnule? întrebă Joe pe un ton plin de solicitudine.

- Eu... cu...

Hardy se sufocă și se învineți la față.

- N-a zis așa!

Oliver Mills trînti cuvintele ca pe niște pietre azvîrlite din praștie.

- Ce e cu tine, Joe? întrebă Kennedy cu vocea întretăiată; dar Joe știa că furia lui era simulată, că bătrînul se prăpădea de rîs în sinea lui, îndărătul feței ca o mască.

- Nnu... nu știu, domnule, spuse Joe tărăgănat. Cîțiva dintre noi am observat asta; dintre noi cei care am lucrat mult pe lîngă Bossy. Auzim într-una lucruri, lucruri pe care de fapt oamenii nu le spun. De aceea am vrut să verific. Nu eram sigur dacă, domnul Hardy le-a spus, sau numai le-a gîndit. Este... este foarte derutant!

- Hai, băiatu', îl încurajară gîndurile lui Jeff Carney din Berkeley. Dă-i peste cap.

Chiar că erau dați peste cap. Implicațiile erau cît se poate de clare. Nu aveai cum să nu le intuiești. Secretarul le putea ghici gîndurile! Se impunea cu necesitate ideea de a părăsi încăperea, de a pleca imediat de acolo și de a-și revizui planurile. Trebuia să acționeze urgent.

- Servește-le și restul, Joe, îl îndemnă Jeff entuziast de pe celălalt mal al golfului.

Nu-i păsa dacă metafora folosită nu era cea potrivită, Joe avea să înțeleagă ce vrea el să spună.

- Noi ne străduim să punem lucrurile la punct, să nu se mai întîmple, domnule, spuse Joe, ca scuză. Pare să fie vorba de o pierdere de putere de emisie. Așa că l-am demontat complet, și...

- Bossy este demontat?

Hardy strigă cuvintele cu o voce răgușită și sări în picioare.

- Oh, da, d-le, rosti Joe cu inocență. Știți, mașina nu este decît un experiment și...

Pocnetul ușii care se închise în urma lui Hardy și Mills reteză continuarea explicației. Cei doi plecară cuprinși de panică. Chiar că trebuiau să-și reorganizeze strategia.

Kennedy rămase pe scaunul lui, privindu-l pe Joe pe sub sprîncenele dese, albite.

- Bossy transmite posibilitatea de a citi gîndurile, Joe? întrebă el moale.

- Nu, risc Joe. Dar era cît se poate de clar ceea ce gîndeau.

Kennedy dădu din cap.

- Și bănuiesc că nici nu e demontat, afirmă el.

- Numai dacă Hoskins s-a gîndit să mai mesterească ceva pe-acolo, răspunse Joe.

- Atunci, bănuiesc că nu erai de acord ca eu să ajung la vreo înțelegere cu Hardy.

- Plănuiești așa ceva? întrebă Joe.

- Știi bine că nu, tărăgănă Kennedy. Știi bine asta, așa cum știi tot ceea ce se află în mintea celor din jurul tău. V-am urmărit pe tine și pe Mabel și pe Carney, Joe. I-am tras de limbă pe Billings și Hoskins. Pretindeau că n-ar ști nimic, dar nu sînt eu omul pe care să-l ducă.

- Vă pare rău, domnule? întrebă Joe, și de data aceasta folosi apelativul ca semn de respect sincer.

- Nu, răspunse repede Kennedy. Poate la început am fost puțin indignat cînd mi-am dat seama de talentul tău, din motive de secrete personale, mă rog. Dar am trăit destul ca să știu că nici un om nu stă pe piedestalul pe care-și închipuie că-l ocupă și poate că nici eu nu sînt mai rău decît alții. Nu, chiar mă bucur.

- Trebuie găsită o soluție pentru Bossy, știți asta. Aceasta este doar prima dintre tentativele de a încheia un tîrg. Am știut

care e problema de la bun început. Am crezut că sînt singur. Doi profesori cu capul în nori și un băiețandru. Am crezut că povara de a decide ce să facem cu Bossy va atîrna doar pe umerii mei.

- Mă bucur că nu-i așa.

Capitolul XXVII

- Trebuie găsită o soluție.

Bossy era cel puțin la fel de periculos ca o armă încărcată, care nu putea fi lăsată drept jucărie în camera copiilor cu atitudinea irresponsabilă specifică științei.

- Iată, copii, o jucărie nouă. Cred că e de datoria mea să vă spun că este periculoasă și că nu e deloc bine s-o îndreptați împotriva cuiva cînd apăsați pe trăgaci. Bineînțeles că dacă faceți asta eu n-am nici o vină. Eu n-am făcut decît să descopăr principiile după care funcționează ca și să o asamblez. Distrați-vă, copilași; și dacă o fi să vă omorîți cu ea, cu am să fiu primul care-o să-și împreune mîinile și-o să spună că ea nu a fost creată în acest scop.

Și totuși, dacă rezultatul științific și principiile sale ar fi ținute secrete, n-ar fi oare și mai rău? Ce diferențiază omul matur de un copil, omul civilizat de un sălbatic, omul de un animal, dacă nu cunoașterea interconexiunilor dintre părțile universului și felul cum funcționează ele în cicluri de cauză și efect? Ar putea oare copilul să se dezvolte intelectual dacă principiile descoperite în laborator i-ar fi ținute secrete?

Trebuia găsită o soluție pentru Bossy.

În esență, Bossy era arma supremă și ridica aceeași veche problemă pe care au ridicat-o armele supreme.

- Pînă unde și pînă cînd se poate avea încredere în oamenii de încredere?

Și această întrebare nu și-o puneau doar cîțiva oameni cu un intelect superior. Problema aceasta frămînta gîndurile tuturor pe

lîngă care treceau Joe, Jeff și Mabel. Sute de soluții pluteau în aer, publicate în ficcare ziar oferite de fiecare literă tipărită. Fiecare soluție avea un țel monovalent care trebuia atins. Fiecare avea omul lui negru, pe care Bossy trebuia să-l distrugă.

Fiecare recunoștea că numai un procent de cinci la sută dintre oameni sînt capabili să facă ceva în viață. Fiecare mulțumea cu pioșenie astrelor că prin eforturile și meritele personale reușite să ajungă printre cei cinci la sută. Fiecare privea cu milă amestecată cu dispreț la cei nouăzeci și cinci la sută care nu-i împărtășeau soarta fericită.

Trebuia găsită o soluție.

Presiunea exercitată de fiecare grup care avea mica lui soluție, începu să crească. Trebuia ca, într-un fel, să se dezamorseze aceste presiuni. Mișcarea făcută de Hardy ca purtător de cuvînt al grupului său, care credea că o guvernare lincară era singurul mod de a menține controlul asupra omului, era doar începutul.

Clinica Margaret Kennedy căpătă aspectul unei fortărețe. Dar nu era păzită decît de garda lui Kennedy, o pază evident simbolică, nu împotriva unei tentative organizate de a ajunge la Bossy, dar ea reușea să descurajeze tentativele dezorganizate. Așteptînd revizuirea strategiei, Pentagonul nu-și întărise încă forțele și sergentul dezgustat continua să schimbe garda la intervale regulate. Garda nu oprea pe nimeni care voia să intre sau să iasă din încăperea unde se afla Bossy și se distra închipuindu-și că are de a face cu o gardă de onoare și prezenta arma ori de cîte ori trecea cineva pe coridor. Sergentul de gardă care-l lăsase pe Carney să intre la Bossy își tot înflorisc povestea de cîte ori o spusese, și ceilalți înțeleseseră că niciodată n-aveai de unde să știi cînd un general cu cinci stele apare deghizat în om de serviciu, cu mătură și găleată.

În momentul acesta, paza era mai vigilentă decît de obicei. Toți cei ce se aflau în aceeași clădire cu Bossy știau că se întruniseră persoanele principale: Kennedy, Flynn, Billings, Hoskins, Carney, Mabel, Joe. Ușile erau închise și gărzile personale ale lui Kennedy nu permiteau accesul nimănui pe coridoarele care duceau spre sala de întruniri.

Înăuntrul încăperii, întrunirea nu plutea într-o atmosferă oficială, ci grupul dădea impresia unor musafiri veniţi în vizită.

Steve Flynn, care reflecta ca o oglindă opinia publică, exprimă nedumerirea maselor:

- Ce-o să se întîmple cu Bossy?

Întrebarea avu darul de a devia discuţia de la subiectul cafea şi cornuri pe care şi le aduseseră pentru această ocazie.

- Ca o mică informaţie, Joc, întrebă Kennedy, ce-ar fi fost dacă aş fi făcut un tîrg cu Hardy şi banda lui? Ce-ar fi dacă acum sau mai tîrziu un virtual dictator ar pune mîna pe Bossy? Şi-ar dori cea mai eficientă strategie. Ar avea-o. Ar dori cele mai puternice arme; le-ar căpăta. Ar dori cea mai eficientă apărare împotriva altor arme; ar avea-o. Ar putea cu uşurinţă să cucerească lumea.

- Dar tot ar avea nevoie de susţinători, interveni Hoskins. Dacă poporul nu l-ar susţine...

Flynn pufni dispreţuitor.

- O mică manipulare semantică i-ar aduce milioane de susţinători. Oamenii se alătură unui fanatic fie şi numai pentru motivul că vor să iasă din monotonia vieţii lor. Asta n-ar fi deloc o problemă.

- Dar el n-ar putea fi făcut nemuritor, protestă Billings. Atîta vreme cît se agaţă de o idee fixă, tensiunile sale nu pot fi îndepărtate pentru a fi reînoit. Şi bănuiesc cAă dorinţa de a cuceri lumea, sau o parte din ea, ar fi o idee fixă, o tensiune. Atîta vreme cît se ţine de această idee fixă, Bossy nu-l poate reînoi. Şi-atunci ar fi conştient c-o să moară.

-Ei, şi? se repezi Flynn. Cîtă vreme s-ar învîrti pe-aici şi-ar lua porţia de distracţie.

- Dar o să vrea asta? întrebă Hoskins gînditor. Faţă de posibilitatea de a deveni nemuritor, n-ar fi oare satisfacţia de a învîrti lumea pe deget doar pentru scurtă vreme, un mizilic?

- Dacă aţi avea cît de cît idee despre psihologia maselor - şi asta e meseria mea, răspunse Flynn, personajul şi-ar putea face planul că poate foarte bine să cucerească mai întîi lumea şi-apoi să se pocăiască pentru a căpăta nemurirea. Cel puţin ăsta e modelul.

Jeff şi Mabel se uitau la Joc, gîndurile lor comunicînd, identice.

- Dacă e să considerăm timpul istoriei, spuse încet Joe, asta n-ar avea prea multă importanță. Destinul omului își urmează calea, fie că se află sub conducerea unui dictator, fie a unui democrat, fie a unei forme de guvernămînt pe care noi încă n-o cunoaștem.

Kennedy și Flynn îl priviră foarte nedumeriți.

- Eu cred că problema reală este ideea de univers, spuse Jeff. Și restul științei.

Joe aprobă din cap.

- Bossy a conceput universul ca pe un tot unitar, spuse el. Unde, toate adevărurile și procesele și forțele se întrepătrund pentru a forma un concept unitar. În această fază a evoluției umane, oamenii noștri de știință sînt ca niște copii puși în fața unei mese pe care sînt îngrămădite piesele unei povești în bucățele. Cineva ia o piesă și spune: "Aceasta este piesa importantă. Eu am în mîna mea cheia întregii povești." Ei, bine, așa este, cu siguranță. Pentru că fiecare piesă este o piesă-cheie.

Mabel puse ceașca de cafea pe masă și preluă firul, netulburată.

- În majoritatea domeniilor, nici n-am încercat măcar să potrivim bucățile. Sau, acolo unde încercăm, găsim discrepanțe. Ca și copiii, avem tendința de a face o încercare, două, după care aruncăm toate piesele înapoi pe masă, descurajați. Dar piesele se potrivesc totuși pentru a forma o imagine completă. Încă nu ne dăm seama cum ar arăta acea imagine. Nici măcar n-am găsit o metodă adecvată de lucru.

- Adesea credem c-am găsit, continuă Jeff. Construim o teorie și aceasta pare să fie valabilă pînă ce dăm de o piesă care dovedește că nu este. Dar cel puțin am înregistrat un progres prin analizarea încă o dată a ceea ce am realizat, pentru a vedea dacă o teorie nouă, care aduce în față o piesă nouă, s-ar fi potrivit și în trecut.

- Noi încă înghesuim și forțăm piesele ca să se potrivească, preluă Joe gîndurile celorlalți. Se pare că avem o adevărată manie de a răspunde prematur la întrebări.

- Viața e scurtă, spuse Billings cu o umbră de nostalgie. Un om poate fi iertat pentru încercarea de a găsi un răspuns, o încununare a eforturilor sale.

- Dar asta deformează imaginea completă, răspunse Joe. Prin

forțarea pieselor, ajungem la niște relații foarte ciudate, ca să nu mai pomenim de faptul

că o asemenea tactică ne aduce totdeauna înfrîngerea.

- Nu prea cred că înțeleg, spuse Kennedy.

- Savanții care i-au furnizat lui Bossy cunoștințele de bază, explică Joe, erau cu toții familiarizați cu conceptul pe care tocmai l-am expus. Ei au făcut tot ce-au putut pentru a se limita să diferențieze adevărurile care pot fi demonstrate de supozițiile ce pot fi făcute pe baza acestor adevăruri. Iată un exemplu: În principiu, toate manualele de astronomie afirmă în mod categoric că Marte are două lune. Le-am înregistrat orbitele și n-am considerat ca fiind de vreo importanță faptul că ele nu urmează orbita obișnuită a celorlalte corpuri din sistemul solar. Le-am dat nume, le-am evaluat masa. Și-apoi, le-am scos din discuție, considerîndu-le un adevăr deja cunoscut.

În realitate însă, tot ceea ce noi putem demonstra este că telescoapele noastre înregistrează nu se știe ce lumină reflectată de ceea ce par să fie corpuri materiale, care par să fie sateliți ai lui Marte. Și aceasta a fost informația introdusă în memoria lui Bossy-nu aceea că Marte are două lune naturale, ci că telescoapele noastre înregistrează o lumină reflectată.

Noi știm că aceia ar putea fi sateliți artificiali, iar dacă ei ar fi din metal, atunci lumina lor reflectată ar putea să reprezinte o masă mai mică decît cea pe care am presupus-o noi. Nu ne-am gîndit la asta cînd am afirmat că există două lune, pentru că sateliți speciali nu puteau fi, sau așa am crezut noi.

Așa că iată două explicații posibile acolo unde aveam numai una înainte. De aceea e normal să ne întrebăm la ce noi dezvăluiri ale științei ne vor duce alte deducții în secolul următor?

Aplicați acest mod de a privi lucrurile în toate domeniile de cunoaștere ale omului. Imensa majoritate a ceea ce el consideră cunoștințe, nu este decît presupunere-forțarea și strivirea pieselor nepotrivite pentru a le face să se potrivească.

- Nu văd ce are asta de-a face cu un dictator care ar pune mîna pe Bossy, spuse Steve. La fel ca și cu copacii, pare că pentru voi are un înțeles, dar, știți, eu sînt un om de rînd.

- Eu încercam să spun, răspunse Joe, luînd ceaşca de cafea pe care i-o turnase Mabel, că Bossy lucrează numai cu adevăruri demonstrate, nu cu presupuneri. De aceea, răspunsurile lui se bazează pe relaţii reale. El potriveşte piesele aşa cum trebuie. Dacă un dictator ar pune mîna pe Bossy, el i-ar pune întrebări. Bossy i-ar răspunde la întrebări, iar dacă acela ar acţiona după răspunsurile primite, atunci, fără să vrea, ar potrivi piesele aşa cum trebuie pentru a forma un tot unitar, benefic omenirii.

- Dacă ar acţiona conform acestor răspunsuri, rosti Steve cu cinism. Dar să presupunem, că nu i-ar place răspunsurile pe care i le dă Bossy. Să presupunem că s-ar înfuria şi-ar pune mîna pe un ciomag şi l-ar stîlci pe Bossy pentru că nu-i place ceea ce-i spune. Aşa se cam întîmplă de obicei. Omului îi cam stă în fire să-l stîlcească pe individul sau obiectul care încearcă să-i spună ceva ce lui nu-i place.

- Hm, da, oftă Joe, cam aşa e. Dar scapi din vedere faptul că Mabel sau Carney l-ar putea construi din nou pe Bossy. Hoskins, Billings şi eu, lucrăm împreună, am putea de asemenea s-o facem din nou-dar Mabel şi Carney ar putea s-o facă singuri. Într-un fel, ei sînt un duplicat al lui Bossy, iar Bossy, avînd la dispoziţie accesoriile necesare, s-ar putea reconstitui singur.

- Dar voi trei aţi putea fi distruşi şi Bossy la fel, argumentă Kennedy.

- Omul îl va redescoperi cîndva pe Bossy, îi răspunse Mabel. Lucru pe care ne încăpăţînăm mereu să-l trecem cu vederea este încrederea în generaţiile următoare. Ne comportăm ca şi cum soluţia finală ar depinde de noi, ca şi cum ea ar trebui stabilită definitiv pentru că urmaşii noştri, imbecili, nu ar fi în stare s-o facă. Să presupunem că Bossy ar fi distrus şi noi odată cu el. Şi ce-i cu asta? Timpul este lung. În faţa omului stau milioane de ani.

- Eu nu pot s-aştept atîta vreme, spuse Kennedy grav, dar şi cu o undă de sarcasm în voce. Eu mă încăpăţînez să mă agăţ de vechea mea obsesie, că eu trebuie să apăr omul împotriva autodistrugerii. Vreau să mă asigur că vor exista descendenţi fie ei imbecili sau nu. Voi sînteţi altfel. Poate că voi puteţi privi lucrurile la scară mai largă din ceea ce numeşte punct de vedere cosmic, dar eu ... eu nu pot aştepta un milion de ani pentru a găsi o soluţie.

- Bănuiam eu că nu poţi, zîmbi Joe.

- Şi ce-ai de gînd să faci, Şefule? întrebă Flynn.

- Nu există decît o singură modalitate de a apăra un secret atît de bine încît nici un om să nu se poată folosi de el spre avantajul lui şi în detrimentul celorlalţi, spuse Kennedy gînditor şi această modalitate este să dai secretul în vileag să-l transformi în informaţie pentru toată lumea. Să-l dai tuturor.

- Oamenii de ştiinţă ştiu asta de multă vreme, spuse Hoskins. De aceea insistăm noi asupra liberei circulaţii a ideilor.

- Dar cum puteţi face asta cu Bossy? întrebă Billings. Îl închiriaţi cu săptămîna? Nu puteţi transforma mai mult de cîţiva aleşi ... şi asta ne duce înapoi de unde am plecat ...

Kennedy se întoarse spre Joe.

- - Există vreun impediment ca Bossy să fie pus pe o linie de producţie, produs în masă ca aspiratoarele, aparatele de radio, automobilelor? întrebă el.

Mabel, Jeff şi Joe se priviră şi-şi zîmbiră.

- Acesta este răspunsul pe care ni l-a dat Bossy acum o săptămînă, spuse Joe. Kennedy rămase cu gura căscată.

- Vezi tu, continuă Joe, cînd ai o problemă, nu trebuie să faci altceva decît să-l întrebi pe Bossy.

- M-aţi fi putut scuti de o mulţime de nopţi nedormite, le reproşă Kennedy.

- Tu ai controlul fabricilor. Era problema unui dictator, înţelegi? Dacă ideea ţi-ar fi fost prezentată înainte ca tu să fi pregătit s-o accepţi şi n-ai fost de acord cu ea, s-ar fi putut să vrei s-o distrugi. Cum spuneai, pentru noi timpul are altă valoare. Noi ne permitem să aşteptăm.

- Deşi am fost cam ocupaţi, îl tachină Mabel zîmbind, am schiţat planul pentru o fabrică. Ştii, Bossy a schiţat planul după care este construit şi toate instalaţiile speciale necesare pentru a produce părţile lui componente. Totul este gata pentru a fi înmînat inginerilor şi maiştrilor tăi.

Capitolul XXVIII

Întotdeauna trebuie să treacă o perioadă de timp între momentul cînd hotărăşti să bagi o maşină în producţie şi momentul cînd poţi livra articolul finit. Mai este şi acea perioadă de timp necesară punerii la punct a tehnologiei; aşa de multe presupuneri sînt luate drept adevăruri, aşa de puţin se cunoaşte din proces, încît fiecare lucru trebuie testat din nou în diferitele combinaţii sau modele.

Toate fazele de producţie pentru Bossy fuseseră puse la punct, în afară de una. Dar tot mai trece timp, cînd faci ceva după ce omul ştie şi ce şi cum să facă. Întreprinderile lui Kennedy gemeau de personal instruit şi loial, dar tot mai trece timp pînă ce faci o unealtă nouă şi s-o pui pe picioare.

Şi timpul îi presa.

Cîteva zile, anunţul lui Joe că Bossy era demontat, ţinu grupul lui Hardy suspendat în nesiguranţă. Dar asta nu făcu decît să permită altor grupuri să-şi definitiveze planurile lor de a prelua controlul asupra lui Bossy.

Avocaţii lui Kennedy erau afundaţi pînă la gît în citaţii, ordonanţe, ordine. Un om mai puţin important ar fi fost pur şi simplu arestat şi plimbat de colo-colo, pînă ce ar fi consimţit să facă ceea ce i se cerea. Dar Kennedy era un om important.

Ca un paradox, înspăimîntătorul pericol care plutise asupra ţării de cîteva zeci de ani încoace, acţiona acum ca o protecţie pentru Kennedy. Treptat, se ajunse de la guvernarea reprezentanţilor la guvernarea angajaţilor reprezentanţilor. Iar

acești angajați fuseseră aleși pe baza loialității față de anumite persoane.

Cu o asemenea miză pusă în joc, era inevitabil să apară o luptă aprigă între aceste două fracțiuni și ca o mare parte a energiei lor să se irosească în strădania de a-și contracara reciproc acțiunile.

Și totuși, cînd și cînd, avocații fiecărei părți găseau timp să mai adauge cîte o citație la grămada ce creștea văzînd cu ochii, cerînd ca Bossy să le fie cedat în stare perfectă de funcționare, sub amenințarea pedepsei cu - pedepsele variau în funcțiune de puterea celor ce hotărîseră să-și satisfacă orgoliile.

Kennedy își uimi avocații, spunîndu-le să răspundă fiecărei cereri cu presiunea de a le îndeplini dorința. La cererea lor, Bossy avea să fie cedat la o anumită dată. El stabili acea dată în funcție de planul său de producție.

Era bine cunoscut faptul că, odată dat, cuvîntul lui Kennedy avea să fie respectat. Fiecare grup etichetă răspunsul de concesionare ca ultrasecret. Fiecare grup începu cu frenezie să facă planuri secrete pentru a ajunge la puterea supremă, pentru a prelua controlul asupra întregii țări, asupra întregii lumi.

Cîteva grupuri, în maniera legii prohibiției încă în vigoare, îl ceruseră pe Bossy mai mult ca un gest simbolic. Și ei fuseseră peste măsură de uimiți să le fie cedat la o dată stabilită. Considerară că acesta avea o simpatie secretă față de ei. Unui om nu i se pare surprinzător ca altcineva să împărtășească prejudecățile și tensiunile sale; chiar și un fanatic constată că mai sînt cîțiva care ar putea deosebi răul de bine - calitate care numai lui i-ar aparține. Dar și aceste grupuri mărunte, obscure, își ținură reușita în secret; și jubilau la gîndul puterii pe care urmau s-o aibă de a forța pe toată lumea să creadă și să facă ceea ce era corect - s-au cum aveau să dorească ei.

În felul acesta, Kennedy își procură prețiosul timp necesar producției, plătind cu promisiuni. Chiar și cetățenilor care făcuseră cereri pe cont propriu pentru a-l căpăta pe Bossy, cu ajutorul căruia intenționau să-și ocupe locul ce li se cuvenea, de unde să-i comande pe ceilalți oameni, li se răspunse cu aceeași promisiune.

Pentru că atunci cînd Kennedy spusese că avea de gînd să cedeze tuturor secretul, exact asta voise să spună. Nu se mulțumea să publice doar planurile și teoriile ce stăteau la baza construcției lui Bossy; ceea ce ar fi limitat iarăși folosirea lui la nivelul cîtorva

favorizaţi ai soartei, care aveau bani şi mijloace să-l producă. Nu, el intenţiona ca însăşi maşina să fie pusă la dispoziţia oricui o voia. Îşi dădea seama ce avea să însemne asta pentru ecomonia lumii; dar schimbările pe care le avea să le determine Bossy erau decît o amplificare a schimbărilor care se produseseră atunci cînd vapoarele cu aburi înlocuiseră vapoarele cu pînze. El bănuia că dînd un preţ lui Bossy pentru cei care-şi permiteau să-l cumpere şi deschizînd clinici uriaşe pentru cei care nu-şi permiteau, asta ar produce o pagubă mai puţin importantă finanţelor sale decît modificările secundare, care vor interveni datorită faptului că acum fiecare om va deţine soluţiile de care avea nevoie pentru a-şi rezolva problemele economice - răspunsurile aveau să fie influenţate numai de incapacitatea omului de a pune întrebări corecte, sau din cauza răspunsului persistent şi enervant al lui Bossy "Date insuficiente".

Nu, avocaţii săi nu aveau nevoie să se îngrijoreze de consecinţa promisiunii că fiecare grup care-l ceruse pe Bossy acea să-l primească. Chiar aveau să-l primească.

Singura problemă care rămînea, din punct de vedere tehnic, era că aveau să apară o mulţime de Bossy şi că, pe cît de repede posibil ei aveau să fie împrăştiaţi în întreaga lume. Bossy nu cunoştea toate adevărurile universului. Bossy cunoştea numai ceea ce cunoştea ştiinţa de pînă azi.

Pînă acum, omul nu zgîriase nici măcar pelicula ce acoperea adevărurile din jurul unghiei sale. Nu reuşise nici măcar o crestătură în masa de adevăruri ale universului care trebuiau descoperite. Unii dintre aceşti Bossy aveau să primească noi cunoştiinţe, alţii nu. Iar imaginea generală a universului, încă nedezvăluită, pe măsură ce piesele erau asamblate, trebuia pusă la dispoziţia tuturor oamenilor. Altfel, Bossy s-ar autoanula.

Trebuia să existe o modalitate ca toate maşinile Bossy să comunice între ele.

Nu era greu să fie găsite principiile pe baza cărora se putea realiza acest lucru. Bossy funcţiona deja pe baza undelor armonice care trebuiau transmise pe acelaşi principiu ca undele radio. Nu era nevoie de un principiu nou. Orice inginer obişnuit putea s-o facă - chiar şi acei care credeau în ceea ce citeau în manuale şi socoteau presupunerile ca fiind adevăruri demonstrate.

Nu era greu să concepi un aparat pentru transmisie şi

recepție, nici nu era nevoie de timp din moment ce această mică modificare avea legătură cu procesul de producție pentru restul aparatului.

Nici producerea numeroaselor copii ale creierului în sine nu era o problemă, nu era mai dificil decît atunci cînd foloseai o cartelă perforată pentru a copia mii sau sute de astfel de cartele cu ajutorul sistemului învechit folosit de computer.

Nici o piedică nu le stătea în cale. Intervențiile guvernului încetaseră, furnizorii de materii prime erau de mult obișnuiți să trateze cererile întreprinderilor Kennedy în mod preferențial, uzinele lui Kennedy erau specializate în modificări și adaptări rapide în diferitele domenii de activitate.

Mașini Bossy finite începură să apară. Erau asamblate și gata să fie livrate cu mult înainte de data promisă. Rezerva de timp păstrată pentru eventualele întîrzieri, conform standardelor unei industrii serioase, nu fusese folosită.

Și fiecare depozit din vasta rețea a întreprinderilor Kennedy începură să primească echipament care avea să fie cît de curînd pus în vînzare.

Steve Flynn primi ordinele de a aranja din nou o emisiune ce avea să fie transmisă în întreaga lume. Ordinele îl făcură să dea din umeri a nepăsare. De-acum, asta nu mai era o noutate. N-avea decît să spună că va fi făcut un nou anunț în legătură cu Bossy și avea să se bucure imediat de colaborarea subordonaților săi.

Dar cînd i se spuse că după ce avea să se anunțe că Bossy va fi pus la dispoziția tuturor, Joe va apărea în fața camerelor de televiziune și va explica ce înseamnă Bossy, scuturâ din cap și fluieră a pagubă.

Oh, Doamne! gemu.

Apoi, îi zise lui Kennedy:

- Uite ce e, d-le Kennedy, n-ai vrea, te rog, să-i spui lui Joe că ăia pentru care o să vorbească nu sînt Creiere - că ăia sînt oameni simpli care nu știu nimic despre nimic, și nici nu vor să știe, vrei să-i spui să nu se apuce să vorbească despre conifere sau povești în bucățele sau lucruri de felul ăsta și să mai aibă și pretenția să fie înțeles?

- Am înțeles că are de gînd să vorbească despre apă, răspunse Kennedy abia stăpînindu-și rîsul.

- Oh, Doamne, gemu Steve. Și jumătate din oameni o să creadă că Bossy este un boiler sau un nou fel de cadă pentru baie. Bine, dar cel puțin, te rog să-i spui să nu aminteasc despre ... asta ce vorbea el cu Hoskins ieri ... fizica plurivalentă?

Steve arăta de parcă era pe cale să-i cedeze nervii și să înceapă să plîngă.

Suferi de teamă cît durară preliminariile pentru emisiune. Fu realizat un adevărat spectacol, pentru că lumea se oprise în loc și asculta. Lumea rămase ca trăsnită cînd se anunță că Bossy va fi pus la dispoziția tuturor.

Nimeni nu crezuse vreo clipă că de Bossy va beneficia altcineva în afară de cîțiva privilegiați. La început nu pricepură adevăratul înțeles al anunțului. Rămaseră uimiți, cu răsuflarea tăiată, ca un sărăntoc căruia i se spune, fără ocoliș, că a devenit milionar. Mintea lor, ca a săracului, nu putea concepe decît întrebuințări naive sau extravagante smintite.

Pe ecrane apăru figura lui Kennedy și acesta le fu prezentat. Apoi, îl văzură pe Billings care le spuse că avea de gînd să încerce din nou să-și recapete tinerețea, căci, de la data eșecului și pînă acum învățase multe. Făcură cunoștință cu Hoskins care le ținu o scurtă cuvîntare despre principiile ciberneticii pe care puțini o înțeleseră.

Îi văzură din nou pe Carney și pe Mabel. Chiar și Steve Flynn, care de obicei se ținea în spatele camerelor de luat vederi, consimți să spună cîteva cuvinte despre Bossy. El încercă să folosească tonul și felul de a vorbi al celor care făceau reclamă unui dispozitiv de deschis conservele care putea fi folosit și la curățatul cartofilor. Și aproape că reuși.

Reuși să readucă o senzație de familiar în mintea celor ce-l auzeau și-l vedeau. Apariția lui semăna destul de mult cu o reclamă comercială, destul de mult cu acei care încercau, - de parcă stătea cineva cu biciul la spatele lor să-i facă să înțeleagă, lucru pe care ceilalți nu-l reușiseră, că Bossy stătea la dispoziția lor și putea fi cumpărat din cel mai apropiat magazin al lui Kennedy, la un preț accesibil aproape tuturor.

O parte dintre ei își aduseră aminte de gumă de mestecat, unii observară că paharul de bere trebuia umplut din nou, altora

mirosul de mîncare arsă de pe aragaz le pătrunse nările. Lucrurile reveniseră cît de cît la normal pentru ca ei să fie în stare să bage de seamă că Joe apăruse în faţa camerelor de luat vederi şi Creierele lor reuşiseră să priceapă cel puţin cîteva din lucrurile pe care le spunea acesta.

- Au existat multe concepţii greşite despre Bossy, îşi începu Joe discursul. El spera, în ciuda prezicerilor lui Steve, că o să reuşească să se facă înţeles, pentru că ceea ce avea el de spus rezuma semnificaţia lui Bossy pentru întreaga lume, pentru fiecare om în parte. Una dintre concepţiile greşite - cea mai frecventă - a fost aceea că, din moment ce Bossy poate gîndi mai rapid şi mai corect decît un om, omul va înceta să mai gîndească, va deveni, un sclav indolent al maşinii şi în felul acesta, nu-şi va mai împlini destinul. Maşina de socotit poate gîndi mai repede decît un funcţionar cu creion şi hîrtie, dar ea nu a distrus afacerile. Automobilul se poate deplasa dintr-un loc în altul mai repede şi mai uşor decît o poate face un om care merge pe jos, dar asta nu a făcut să dispară dorinţa omului de a merge. Aceste maşini nu sînt decît unelte de care omul se foloseşte. Bossy este o simplă unealtă. Bossy vă poate răspunde la întrebări, dar numai dacă îl întrebaţi. Iată şi o concepţie şi mai aberantă. S-a spus că Bossy este o maşină fără suflet şi omul, ghidat de maşină, va deveni la rîndul lui un monstru fără suflet pierzîndu-şi credinţa, dorinţa de a ajunge la stele. Bossy este un produs al ştiinţei. Nu este, n-a fost niciodată o contradicţie între ştiinţă şi credinţă. Ambele ţintesc spre acelaşi ţel; ambele sînt în căutarea înţelegerii; ambele au aceeaşi dorinţă de a face ca omul să trăiască mai fericit, mai sănătos, în armonie cu el însuşi şi cu semenii săi. Omul se străduieşte să pătrundă, să înţeleagă forţele care-i guvernează viaţa. Căile, aparent diferite pe care le urmează ştiinţa şi credinţa, nu au nici o importanţă în comparaţie cu dorinţa omului de a cunoaşte. Adevărul îl înspăimîntă pe om. El îşi înconjoară mintea cu iluzii care să-l apere de lumina albă pe care o aduce adevărul. Iluziile sale umbresc înţelepciunea adevărului. Ideile preconcepute şi prejudecăţile lui hotărăsc dinainte ce formă trebuie să aibă adevărul, ce veşminte trebuie să poarte; din această cauză i se întîmplă adesea să nu-l recunoască atunci cînd îl întîlneşte. Iluziile sale îl îndepărtează de

...var. Şi totuşi, omul caută adevărul. Căutarea stă în firea omului. ... este calitatea inerentă intelectualului însuşi. El vrea să ... oască. Bossy nu va înlătura această dorinţă de a şti a omului. ... potrivă, el o va sprijini. Bossy este o unealtă pentru om. Ca şi ... lte unelte, Bossy este creat în folosul omenirii. Da, el vă poate face nemuritori. Şi aici există din nou o concepţie greşită. Dacă staţi pe panta unui deal, în preajma unui lac şi întindeţi degetul spre apă şi comandaţi "Vino şi spală-mă", apa n-o să se mişte. Ea va continua să facă valuri şi să luceasca în soare, dar nu vă va lua în seamă.

Apa se supune legilor universului. Pentru a face baie, va trebui să vă folosiţi de cel puţin cîteva din aceste legi. Pînă acum, omul nu stăpîneşte forţe care să facă apa să sară din matca ei şi să urce dealul pentru a-l spăla.

Dar staţi puţin. Da, omul stăpîneşte cîteva din legile care guvernează apa. El foloseşte pompe şi conducte. El poate chiar comanda apei să urce dealul şi să-l spele, iar apa îl ascultă atunci şi numai atunci cînd omul se foloseşte de legile care au fost descoperite prin aplicarea ştiinţei. Bossy este un produs al ştiinţei. Bossy vă va da ascultare atunci cînd îi veţi comanda să vă redea tinereţea numai dacă vă veţi folosi de legile vieţii, care trebuie aplicate celulelor corpului pentru a le reda vigoarea tinereţii. Bossy nu are nimic de-a face cu magia, nici nu este supraom. Bossy este numai o unealtă. Şi uneltele sînt folosite cu succes numai dacă se conformează legilor universului.

Bossy este numai o unealtă. El n-o să vă roage să învăţaţi şi să folosiţi legile vieţii şi ale materiei. El n-o să vă ameninţe, n-o să vă ademenească, n-o să vă mituiască, n-o să vă promită nici focul iadului, nici binefacerile raiului. Dacă vă doriţi un înlocuitor al părinţilor, o întoarcere în braţele mamei, Bossy o să vă trateze cu răceală. Lui Bossy nu-i pasă.

Apei nu-i pasă dacă te scalzi sau te îneci în ea. Munţilor nu le pasă dacă te căţeri pe ei sau le dai ocol. Stelelor nu le pasă dacă omul ajunge sau nu pînă la ele. Universului nu-i pasă dacă omul stăpîneşte toate relaţiile dintre forţele şi procesele lui, sau moare pentru că refuză să le stăpînească. Viaţa continuă în măsura în care foloseşte aceste relaţii, încetează cînd este copleşită de alte forţe pe care nu le stăpîneşte.

Aceasta este o slabă consolare pentru cei care ar plăti orice

preţ pentru siguranţă, confort, pentru întoarcerea în pîntecul mamei. Nu, căci întoarcerea în pîntecul mamei presupune o luptă, o întoarcere spre nefiinţă.

Dar el reprezintă o speranţă pentru cei care cred că omul trebuie să aibă mai mult decît indolenţă şi o repetare la nesfîrşit a aceluiaşi drum fără ţintă pe care-l parcurge de generaţii. Căci asta înseamnă că mai există o provocare pe care omul trebuie s-o accepte.

Această provocare este Bossy. El n-o să vă ordone, nici n-o să încerce să vă mituiască. Lui nu-i pasă dacă deveniţi nemuritori sau preferaţi să vă agăţaţi de ideile şi prejudecăţile voastre fragile, monovalente şi să muriţi. Dar el este aici. El este o unealtă care vă va încălzi casele, sau vă va distra, sau va pregăti mîncarea, sau va scălda copilul, sau va plimba cîinele, sau va socoti venitul impozabil. Va face ceea ce i se comandă, şi n-o să-i pese dacă e mult sau puţin. Căci Bossy este doar o unealtă.

Dar, cu timpul, el vă poate învăţa nebănuit de multe lucruri, lucruri la care nici nu visaţi acum. El vă poate dărui nemurirea. Dar trebuie să vă ridicaţi la înălţimea pretenţiilor lui. Nu vă puteţi folosi de o unealtă dacă nu înţelegeţi cîte ceva din legile universului ce ne guvernează viaţa.

El este aici. Este al vostru. Nu este o ameninţare. Este poate cea mai mare provocare cu care s-a confruntat vreodată omul. El este o provocare pentru dispoziţia voastră de a admite că e posibil să nu aveţi încă răspunsul la toate întrebările. El vă provoacă să învăţaţi, în loc să contraziceţi.

Femei şi bărbaţi din întreaga lume. Iată-l! Bossy e al vostru.

MARK CLIFTON & FRANK RILEY

Decernarea Premiului "Hugo" în anul 1955 cuplului de autori Mark Clifton şi Frank Riley, pentru romanul "They'd Rather Be Right", pare să ilustreze de minune dictonul latin "Non multa, sed multum".

Într-adevăr, dacă despre Frank Riley nu este cunoscută decît această unică incursiune în domeniul literar S.F., nici despre Mark Clifton nu se poate spune că ar fi fost un scriitor foarte prolific.

Născut în anul 1906, Mark Clifton a lucrat poate douăzeci şi cinci de ani ca şef al serviciilor de personal ale unor societăţi industriale. Activităţile sale literare sînt concentrate exclusiv în ultimii zece ani de viaţă (Mark Clifton a încetat din viaţă în anul 1963), cînd a devenit unul dintre colaboratorii relativ permanenţi ai revistei "Astounding Stories". În cea mai mare parte, scrierile sale aparţin serialelor "Raplh Kennedy" şi "Bossy" - un computer supradotat; alte cîteva povestiri sînt dedicate implicaţiilor decurgînd din utilizarea însuşirilor parapsihologice.

Romanul "They'd Rather Be Right" este, în fapt, unul din titlurile serialului "Bossy", putînd fi rezumat la binomul "computerul şi nemurirea". Ralph Kenney este eroul povestirii "When They Come From Space", o analiză satirică şi amuzantă a ineficienţei birocratice confruntată cu sosirea unor extratereştri simpatici şi, la prima vedere, animaţi de cele mai bune intenţii. Într-o altă povestire - "What Have I Done?" - Mark Clifton tratează tema "supermanului" în contextul relativităţii noţiunii de egalitate în societatea omenească.

Bibliografie (selectivă): "What Have I Done?"(1952); "They'd Rather Be Right" (1954; în colaborare cu Frank Riley) republicată în 1957 sub titlul "The Forever Machine"; "Eight Keys for Eden" (1960); "When They Come From Space" (1962); "Sense from Thought Divide".

Prezentul titlu se constituie drept prima traducere în limba română din opera lui Mark Clifton.

Mihaela şi Cristian Ionescu

CRICHTAN

RASPINDI UN CIMP
DE UNDE TELEPATICE... IN AFARA GARII
TOTUL PAREA NORMAL...
URMARI
CU PRIVIREA O MASINA DE POLITIE
PATRULIND CU VITEZA REDUSA SI DISPARIND
APOI IN CEATA. SELECTA GINDURILE
CELOR DOI POLITISTI...
NU ERAU INDICII CA L-AR FI RECUNOSCUT.

JOE SE HOTARI SA ACTIONEZE...
IN VISUL SOLDATULUI
INJECTA IMAGINEA
UNUI OFITER INCRUNTAT.

PE MASURA CE INCERCA O CHEIE DUPA ALTA.
SOLDATUL
DEVENEA TOT MAI NERVOS.
PINA CE UNA SE POTRIVI... DADU USA
LARG LA PERETE, RUPIND SIGILIUL
GUVERNAMENTAL.
FARA SA STEA NICI O CLIPA PE GINDURI.

Lei 1600